

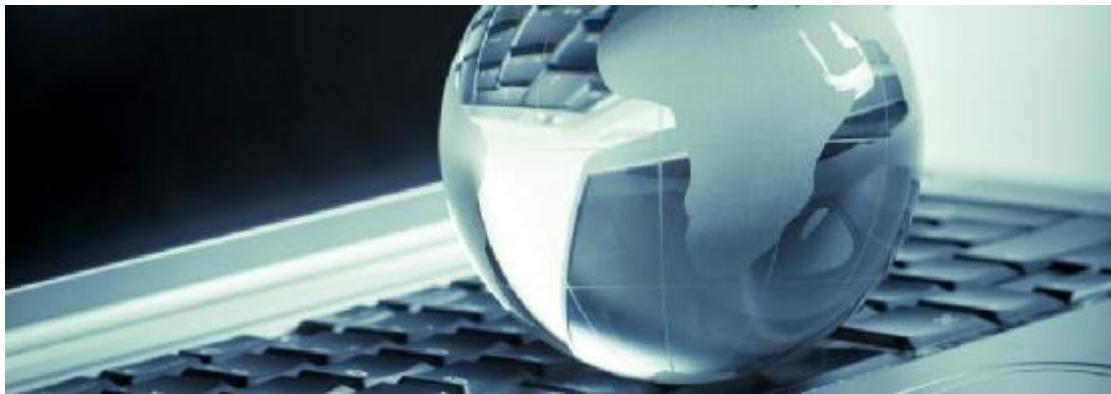
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ Β ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

ΑΓΑΘΟΥ ΜΑΡΙΝΑ-ΜΑΡΙΑ

ΑΡΜΥΡΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ-ΕΙΡΗΝΗ

ΓΙΑΝΝΑΡΟΥ ΑΝΝΑ-ΜΑΡΙΑ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΒΑΡΔΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΠΑΤΡΑ 2016

**MICHANOGRAFIKI RECORD BOOKS
CLASS B**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	6
SUMMARY	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.....	8
ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	8
1.1 Έννοια της επιχείρησης.....	8
1.2 Χαρακτηριστικά γνωρίσματα της επιχείρησης.....	8
1.3 Οι διακρίσεις των επιχειρήσεων.....	10
1.4 Νομική Μορφή Επιχειρήσεων	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.....	15
ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ	15
2.1 Τι σηματοδοτεί και τι προσφέρει η μηχανογράφηση σε μια επιχείρηση σήμερα	15
2.2 Σύγκριση μηχανογραφικού– χειρόγραφου συστήματος.....	17
2.3 Γενικά στοιχεία σχετικά με τα μηχανογραφημένα συστήματα ..	21
2.4 Μηχανογραφημένα συστήματα, κώδικας φορολογικής αναμόρφωσης και μηχανογράφηση.....	24
2.5 Λογιστικά προγράμματα	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.....	26
ΤΗΡΗΣΗ ΑΠΛΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΝΕΟ Κ.Φ.Α.Σ.	26
3.1 Υπόχρεοι απεικόνισης συναλλαγών.....	26
3.2 Τήρηση απλογραφικών η διπλογραφικών βιβλίων.....	27
3.3 Όρια τήρησης βιβλίων.....	28
3.4 Επιπλέον υποχρεώσεις από την τήρηση διπλογραφικών βιβλίων 30	
3.5 Η ενημέρωση των διπλογραφικών βιβλίων	33
3.6 Υποχρεώσεις από την τήρηση απλογραφικών βιβλίων	36
3.7 Η ερμηνευτική εγκύκλιος ΠΟΛ 1004/4-1-2013 παρ 16 τήρηση βιβλίου εσόδων - εξόδων και βιβλίου απογραφών.	36
3.8 Τρόπος ενημέρωσης βιβλίου εσόδων – εξόδων.....	37
3.9 Η ερμηνευτική εγκύκλιος ΠΟΛ 1004/4-1-2013 για την παρ 17 - Περιεχόμενο βιβλίου εσόδων-εξόδων.....	38
3.10 Η ερμηνευτική εγκύκλιος ΠΟΛ 1004/4-1-2013 για την παρ 18 Χρόνος ενημέρωσης του βιβλίου εσόδων - εξόδων.....	40
3.11 Βιβλίο απογραφών απλογραφικών βιβλίων.....	41
3.12 Νομός 4308 – ΕΛΠ Λογιστικό Σύστημα και Παρακολούθηση «Λογιστικής» και «Φορολογικής » βάσης.	43
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.....	48
ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.....	48
4.1 ΑΡΘΡΟ 22. Μηχανογράφηση : Εισαγωγικά στοιχεία	48

4.2	ΑΡΘΡΟ 23. Αναφορικά με τις υποχρεώσεις των χρηστών και τις τεχνικές προδιαγραφές του λογισμικού.....	48
4.3	ΑΡΘΡΟ 24. Ο Χρόνος και ο τρόπος της μηχανογραφικής ενημέρωσης των βιβλίων και της έκδοσης των στοιχείων.....	51
4.4	ΑΡΘΡΟ 25. Διατάξεις Ειδικού Ενδιαφέροντος	65
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.....	70
	ΒΑΣΙΚΟΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΩΝ ΚΦΑΣ ΚΑΙ ΚΒΣ.....	70
5.1	Γενικά	70
5.2	Μη Υπόχρεοι, Υπόχρεοι	70
5.3	Απεικόνιση Συναλλαγών.....	70
5.4	Τήρηση Λογιστικών Βιβλίων.....	72
5.5	Έκδοση των Στοιχείων	74
5.5.1	Δελτία Αποστολής	74
5.5.2	Η Τιμολόγηση των Συναλλαγών.....	75
5.5.3	Αποδείξεις Λιανικής Συναλλαγής.....	76
5.5.4	Τα Έγγραφα Μεταφοράς	76
5.6	Διασφάλιση καθώς και Απόδειξη Συναλλαγών και Φύλαξη Δεδομένων	77
5.7	Έναρξη Εφαρμογής Ισχύος των Διατάξεων – οι Μεταβατικές Διατάξεις.....	78
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6.....	80
	ΕΛΠ ΚΑΙ ΝΟΜΟΣ 4308.....	80
6.1	Σύντομη αναδρομή από τον ΚΦΣ στον ΚΒΣ, στον ΚΦΑΣ και τελικά στα ΕΛΠ.....	80
6.2	Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ν.4308/2014). Στόχοι. Δομή ύλης 82	
6.3	Αρχές που ισχύουν και πρέπει να εφαρμόζονται και με τα ΕΛΠ84	
6.3.1	Αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων	84
6.3.2	Αρχή του δικαιολογητικού.....	84
6.3.3	Αρχή του δεδουλευμένου.....	84
6.3.4	Αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας.....	85
6.3.5	Άλλες γενικές αρχές σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων.....	86
6.4	Δομή των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (ν. 4308/2014) ...	87
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7.....	89
	ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΩΝ.....	89
7.1	Εισαγωγή.....	89
7.2	Καταχωρήσεις Παραστατικών	89
7.2.1	Παραμετροποίηση.....	90
7.2.2	Επεξεργασία Τύπου Παραστατικού Εσόδων ΑΤΜ (Ζ).....	91
7.2.3	Επεξεργασία Τύπου Παραστατικού Εξόδων	92
7.3	Καταχώρηση Κινήσεων	93

7.4	Υπόδειγμα Καταχώρησης ΑΤΜ(Ζ)	94
7.5	Υπόδειγμα καταχώρησης Τ-ΔΑ για Πώληση Αγαθών.....	97
7.6	Υπόδειγμα Καταχώρησης Τ-ΔΑ Προμηθευτή (αγορά πρώτων υλών).....	98
7.7	Περιοδική Δήλωση Φ.Π.Α.	101
7.7.1	Υποβολή Φ.Π.Α.	101
7.7.2	Διαδικασία Ηλεκτρονικής Υποβολής Περιοδικής Δήλωσης 102	
7.7.3	Υποβολή Περιοδικής και Εκκαθαριστικής Δήλωσης μέσω Singular Accountant.....	103
7.8	Εκτύπωση βιβλίου εσόδων - εξόδων	106
	.....	107
	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	108
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	109

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η οποιαδήποτε επιχείρηση προκειμένου να πραγματώσει το σκοπό της και να περατώσει τους στόχους της πρέπει να μπορεί να πραγματοποιεί οικονομικές πράξεις, δηλαδή συναλλαγές. Οι συναλλαγές όμως και οι σχέσεις που δημιουργούνται από αυτές, ρυθμίζονται από τους νόμους. Συνεπώς, συναλλαγές μπορεί να πραγματοποιεί κάθε φυσικό πρόσωπο ώστε η επιχείρηση να είναι σε θέση να ασκήσει και να το ασκεί. Η παρακολούθηση όλων των συναλλαγών που κάνει είναι μπορεί να απεικονίζεται είτε χειρόγραφα ή είτε μηχανογραφημένα .

Η μηχανογράφηση, σαν βασικό εργαλείο για την επίτευξη των στόχων της επιχείρησης, παρέχει την δυνατότητα άμεσης πληροφόρησης, διευκολύνει την διεκπεραίωση των εργασιών και αποτελεί πλέον θεμέλιο λίθο στην σωστή οργάνωση της. Απαραίτητη προϋπόθεση, η σωστή επιλογή, η οργάνωση και εφαρμογή του κατάλληλου για κάθε περίπτωση λογισμικού.

Μηχανογραφημένη λογιστική, καλείτε ο κλάδος αυτός που ασχολείται με την οργάνωση των υπηρεσιών του λογιστηρίου, που με την κλασική δομή τους, περιλαμβάνουν την συγκέντρωση, την ταξινόμηση, την αξιολόγηση, την καταχώρηση, τον έλεγχο των λογιστικών πληροφοριών και την παρουσίαση αυτών με βάση τον ΚΒΣ. Με τον τρόπο αυτό κάθε οικονομικός οργανισμός, χρησιμοποιεί λογιστικά πληροφοριακά συστήματα, ώστε να συλλέγονται άμεσα και έγκαιρα οι οικονομικές πληροφορίες και να επεξεργάζονται. Ουσιαστικά δεν μιλάμε για μία καινούργια έννοια αλλά για την νέα σύγχρονη προσέγγιση της λογιστικής.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η λογιστική μπορεί να οριστεί από δύο διαφορετικές σκοπιές, πρώτον από την σκοπιά που δίνει έμφαση στην χρησιμοποίηση πληροφοριών που παρέχει η λογιστική και δεύτερον από την σκοπιά που δίνει έμφαση στις δραστηριότητες των λογιστών, δηλαδή των ανθρώπων εκείνων που ασχολούνται με την τέχνη της λογιστικής

Τα πλεονεκτήματα που πηγάζουν από την μηχανογραφημένη λογιστική είναι αρκετά αλλά η εφαρμογή της απαιτεί προηγούμενη ανάλυση και μελέτη οργάνωσης της επιχείρησης καθώς και κατάλληλες γνώστες από τους χειριστές της, δηλαδή τους λογιστές .

Επομένως ο σύγχρονος λογιστής οφείλει να έχει γνώσεις πολλές και όχι μόνο λογιστικές. Για να εξοπλιστεί ο λογιστής με όλες αυτές τις γνώσεις και ικανότητες που θεωρούνται και είναι απαραίτητες για την άσκηση του επαγγέλματος του σε υψηλό επίπεδο υπάρχουν τρία βήματα. Η μόρφωση που αποκτάται από σχολές ανώτατης εκπαίδευσης είναι το ένα πρώτο βασικό εφόδιο για αυτούς που σκέφτονται να ασκήσουν το λογιστικό επάγγελμα. Οι μεταπτυχιακές σπουδές, τα σεμινάρια και κάθε είδους επιμόρφωση είναι επίσης ένα δεύτερο εφόδιο. Αλλά τα σπουδαιότερα όπλα για τον εκσυγχρονισμό του και τη συνεχή επαφή του με την διαρκώς μεταβαλλόμενη πραγματικότητα θα τα αναζητήσει και θα τα βρει μόνος του ο λογιστής χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα επιστημονικά βοηθήματα. Με την κατάλληλη εκπαίδευση αλλά και με την συνεχή μελέτη και παρακολούθηση των νέων διατάξεων και της σύγχρονης τεχνολογίας, ο λογιστής θα είναι πάντα σε θέση να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του επαγγέλματος του .

SUMMARY

The book can be defined from two different perspectives, first from the perspective that emphasizes the use of information provided by accounting and secondly from the perspective that emphasizes the accounting activities, ie those people involved in the art of accounting. The advantages deriving from the computerized accounting is pretty but its implementation requires prior analysis and study of business organization and appropriate knowledgeable by the operators, namely accountants.

Therefore the modern accountant must have knowledge of many and not just accounting. To equip the accountant with all these knowledge and skills that are considered necessary for practicing the profession at a high level there are three steps. The education gained from higher education schools is a first essential asset for those who think to bring the accounting profession.

The postgraduate studies, seminars and any kind of training is also half supply. But the most important weapons for the modernization and continuous contact with the constantly changing realities will seek and will find itself accountant using appropriate scientific aids. With proper training and the continuous soft-boiled and monitoring of new devices and modern technology, the accountant will always be able to meet the demands of the profession.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

1.1 Έννοια της επιχείρησης

Ως επιχείρηση ορίζεται κάθε συγκεκριμένος συνδυασμός συντελεστών της παραγωγής (φύσης – κεφαλαίου – εργασίας) ανεξάρτητα από τη φύση, το σκοπό, τη συγκρότηση και το μέγεθος με το οποίο πραγματώνεται η παραγωγή των αγαθών ή των υπηρεσιών καθώς και η κάλυψη των ανθρωπίνων αναγκών .

Σύμφωνα με τον ορισμό, η επιχείρηση ως ένα εμπειρικό φαινόμενο αποτελεί ένα πολύπλοκο κοινωνικό σύστημα . Εκφράζει ένα φαινόμενο με αρκετές και διαφορετικές όψεις οικονομικού τεχνολογικού κοινωνικού καθώς και άλλων επιπέδων. Η επιχείρηση βρίσκεται σε συνεχή εξάρτηση και σχέση αλληλεπίδρασης με τον κόσμο από τον οποίο επιβάλλεται.

1.2 Χαρακτηριστικά γνωρίσματα της επιχείρησης

Τα βασικά στοιχεία που συγκροτούν μια επιχείρηση είναι :

α. Οι παραγωγικές εγκαταστάσεις: Κτίρια, μηχανήματα τα οποία χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση αναφορικά με την παραγωγή των αγαθών ή υπηρεσιών που παράγει, ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις, υγρά καύσιμα κι άλλα που παίζουν αξιόλογο ρόλος την παραγωγική διαδικασία, σύγχρονη τεχνολογία κ. α.

β. Οι πρώτες και βοηθητικές ύλες: Αναφερόμαστε στα προϊόντα τα οποία τροφοδοτούν τις παραγωγικές εγκαταστάσεις και υφίστανται μία επεξεργασία σε μία διαρκή ροή, μέσα στο παραγωγικό κύκλωμα. Τελικά

αποτελούν τα παραγόμενα προϊόντα και την εκροή τους προς την κοινωνία, εφόσον βγουν από το παραγωγικό κύκλωμα της.¹

γ. Οι άνθρωποι : Το ανθρώπινο δυναμικό, ο ανθρώπινος παράγοντας κάθε επιχείρησης. Οι άνθρωποι αποτελούν τον ζωντανό συντελεστή της παραγωγής, ο οποίος αξιοποιεί κάθε τι μέσα σε μια επιχείρηση. Πρόκειται για το μόνο έμψυχο καθώς και το πιο δυναμικό στοιχείο της. Βάσει επιστήμης και εμπειρίας έχει αποδειχθεί ότι το εργατικό δυναμικό κάθε επιχείρησης δεν είναι απλά ένα ανόργανο πλήθος ατόμων. Η εργασία σε μια επιχείρηση είναι ομαδική και δεν καθορίζεται από τα ατομικά συμφέροντα του καθενός, αντίθετα καθορίζεται από το αίσθημα του να ανήκει κανείς σε μία ομάδα ατόμων γεγονός το οποίο αποτελεί το κίνητρο της ανθρώπινης συμπεριφοράς.

δ. Το χρήμα: αποτελεί πολύ σημαντικό στοιχείο για κάθε επιχείρηση. Είναι δύναμη και εξουσία στο έσω-επιχειρηματικό και στο έξω-επιχειρηματικό περιβάλλον. Με το χρήμα η επιχείρηση είναι σε θέση να αποκτήσει τα μέσα παραγωγής, τη νέα τεχνολογία, να πληρώσει το άριστο προσωπικό, να αγοράσει πρώτες ύλες, ενέργειες καθώς και πληροφορίες κοκ. Η ύπαρξη ρευστότητας σε χρηματικό επίπεδο αποτελεί βασικό στοιχείο της επιχείρησης, ούτως ώστε να πραγματοποιηθεί χωρίς εμπόδια η λειτουργία του παραγωγικού κυκλώματός της. Παρ' όλα αυτά, δύναται να προσφύγει στον ξένο δανεισμό αν και μόνο με τα δικά της χρήματα, είναι σε θέση να εξασφαλίσει την οικονομική ανεξαρτησία και την αυτοτέλειά της μέσα σε έναν επιχειρηματικό χώρο.

ε. Η ενημέρωση και οι πληροφορίες: Με αυτές θα διαμορφώσει η διοίκηση την επιχειρησιακή της συμπεριφορά στον επιχειρηματικό χώρο,

---

¹Γ. Φλώρου, Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα 2004.

που είναι η κοινωνία μέσα στην οποία δρα για να πετύχει, να επιβιώσει, και να πραγματοποιήσει τους στόχους της.

στ. Τεχνολογία : Η επιχείρηση δίχως την σύγχρονη τεχνολογία είναι δύσκολο να επιβιώσει βιολογικά. Η τεχνική πρόοδος είναι σήμερα βασικό χαρακτηριστικό της επιχείρησης. Η τεχνική υπήρξε πάντοτε ένας μεγάλος βοηθός του ανθρώπου, που τον βοήθησε να επιβιώσει βιολογικά στο περιβάλλον του.

1.3 Οι διακρίσεις των επιχειρήσεων

Οι επιχειρηματικές οικονομικές μονάδες διακρίνονται:

α) Ανάλογα με τον **επιδιωκόμενο σκοπό** σε μονάδες κοινωφελούς χαρακτήρα και κερδοσκοπικές μονάδες.

β) Ανάλογα με την **νομική μορφή** σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.).

γ) Ανάλογα με τον **ιδρυτή και ιδιοκτήτη** τους σε ιδιωτικές επιχειρηματικές μονάδες, δημόσιες επιχειρηματικές μονάδες και μικτές επιχειρηματικές μονάδες.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρηματικών μονάδων είναι ιδιωτικές επιχειρήσεις οι οποίες διακρίνονται:

(i) Ανάλογα με το **αντικείμενο δράσης** τους σε επιχειρήσεις Πρωτογενούς Παραγωγής (δασικές, κτηνοτροφικές, αλιευτικές, γεωργικές κλπ), επιχειρήσεις Δευτερογενούς Παραγωγής (βιομηχανικές, βιοτεχνικές και γενικότερα οι μεταποιητικές επιχειρήσεις, σε επιχειρήσεις Τριτογενούς Παραγωγής (εμπορικές ή εμπορευματικές επιχειρήσεις,

χρηματοδοτικά ιδρύματα, κλπ) και σε επιχειρήσεις μικτού αντικειμένου δράσης.

(ii) Ανάλογα με το **μέγεθος** 4οι επιχειρήσεις διακρίνονται σε πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες και μεγάλες.

(iii) Ανάλογα με τη **νομική μορφή** διακρίνονται σε ατομικές και εταιρικές (Ν.Π.Ι.Δ.). Οι εταιρικές παραπέρα διακρίνονται σε προσωπικές εταιρίες ή εταιρίες μεριδίων (Ο.Ε., απλή Ε.Ε., αφανής ή συμμετοχική εταιρία), κεφαλαιουχικές εταιρίες ή εταιρίες κατά μετοχές (κατά μετοχές Ε.Ε., Α.Ε., συμπλοιοκτησία) και μεικτές (Ε.Π.Ε., συνεταιρισμός) (Γ. Φλώρου, *Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα 2004.*)

1.4 Νομική Μορφή Επιχειρήσεων

Οι κυριότερες από τις νομικές μορφές επιχειρήσεων είναι οι παρακάτω:

1. Ατομική Επιχείρηση

Η επιχείρηση στη συγκεκριμένη περίπτωση, αποτελεί κτήση ενός και μόνο φυσικού προσώπου, του επιχειρηματία και σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί χωριστή νομική προσωπικότητα. Ως επωνυμία κατέχει το όνομα του φυσικού προσώπου καθώς και το φορολογικό του μητρώο. Χαρακτηριστικό πλεονέκτημα της αποτελεί η μεγάλη ευελιξία, όσον αφορά τις επιχειρηματικές αποφάσεις σχετικά με το είδος της δραστηριότητας, την επιλογή των τεχνικών μεθόδων και ως ένα βαθμό το μέγεθος της παραγωγής.

2. Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο. Ε.)

Πρόκειται για προσωπική εταιρεία την οποία συστήνουν δύο ή περισσότερα φυσικά είτε νομικά πρόσωπα, τη σχέση των οποίων οφείλει

να χαρακτηρίζει ένας υψηλός βαθμός αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Οι εταίροι ευθύνονται «αλληλέγγυα και απεριόριστα» και με την προσωπική τους περιουσία ανεξάρτητα με το ποσοστό συμμετοχής τους στο εταιρικό κεφάλαιο και οι αποφάσεις διέπονται από την αρχή της ομοφωνίας. Τα βιβλία που τηρούνται είναι ανάλογα του κύκλου εργασιών (Β ή Γ κατηγορίας).

3. Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.)

Τα πρόσωπα αυτά συμμετέχουν ως ετερόρρυθμα μέλη και είναι υπεύθυνα όσο ακριβώς και το ποσό του κεφαλαίου το οποίο έχουν εισφέρει. Επιπλέον δεν δικαιούνται κάποια επιχειρηματική αμοιβή. Οφείλει να υπάρχει τουλάχιστον ένας ομόρρυθμος εταίρος, ο οποίος είναι υπεύθυνος σε απεριόριστο βαθμό και αλληλέγγυα. Κατά τα υπόλοιπα, έχουν ισχύ ακριβώς τα ίδια με την ομόρρυθμη εταιρεία και σε ό,τι αφορά τους ομόρρυθμους εταίρους ή τον ομόρρυθμο εταίρο, τα ουσιαστικά και κύρια χαρακτηριστικά παραμένουν ίδια.

4. Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.)

Αποτελεί κεφαλαιουχική εταιρία και σχετίζεται με τη σοβαρότερη μορφή εταιρικής δραστηριότητας, η οποία υφίσταται ειδικό νομικό καθεστώς. Πρόκειται για νομικό αυτόνομο πρόσωπο με δική του επωνυμία, περιουσία καθώς και έδρα και είναι ανεξάρτητο από τα φυσικά πρόσωπα τα οποία συμμετέχουν σε αυτό.

Για την ίδρυσή της απαιτείται :

- Κεφάλαιο τουλάχιστο 60.000 € (σε περίπτωση μετατροπής ή συγχώνευσης 300.000 €) το οποίο διαιρείται σε ίσα μερίδια που

ονομάζονται μετοχές και τις κατέχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα (μέτοχοι) ανάλογα με το κεφάλαιο που έχουν εισφέρει.

■ Συμβολαιογραφικό έγγραφο (καταστατικό) περίληψη του οποίου δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

■ Έγκριση από την αρμόδια Νομαρχία.

Η ευθύνη των μετόχων περιορίζεται στο ποσό του κεφαλαίου που έχουν εισφέρει. Τηρεί υποχρεωτικά βιβλία Γ΄ κατηγορίας (διπλογραφικό λογιστικό σύστημα). Τα διοικητικά όργανα της εταιρείας είναι :

§ η Γενική Συνέλευση των μετόχων

§ το Διοικητικό Συμβούλιο

Τα βασικά χαρακτηριστικά της Ανώνυμης Εταιρείας είναι τα ακόλουθα:

■ Οι αυστηροί όροι δημοσιότητας κατά την ίδρυσή της αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της.

■ Ο μέτοχος συμμετέχει στην εκλογή της διοίκησης της εταιρείας, στη διαμόρφωση των γενικών αρχών της πολιτικής και στα κέρδη, ανάλογα με τον αριθμό των μετοχών που διαθέτει.

■ Στη Γενική Συνέλευση των μετόχων κάθε ένας από αυτούς διαθέτει τόσες ψήφους όσες ακριβώς αναλογούν στις μετοχές που κατέχει. Σε περίπτωση ζημιάς ή πτώχευσης είναι υπεύθυνος μέχρι και το ποσό που καταβάλλει για τις μετοχές του , δηλαδή στη χειρίστη περίπτωση οι μετοχές του χάνουν την αξία τους εντελώς .

■ Η μεταβίβαση των μετοχών και των δικαιωμάτων που τις συνοδεύουν είναι ελεύθερη.

- Έχει δική της περιουσία που διακρίνεται από την περιουσία των μετόχων της και έχει πλήρη ευθύνη έναντι των πιστωτών της και του Δημοσίου μέχρι του συνόλου της αξίας της κινητής και ακίνητης περιουσίας της.

5. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)

Πρόκειται για μία ενδιάμεση εταιρική μορφή, ανάμεσα σε προσωπικές και σε ανώνυμες εταιρείες. Το κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα των εταιρειών αυτών είναι το μικρό κεφάλαιο το οποίο χρειάζεται προκειμένου να επιτευχθεί η σύστασή τους, καθώς και η περιορισμένη ευθύνη των εταίρων (είτε πρόκειται για φυσικά είτε για νομικά πρόσωπα), μέχρι και το ύψος του κατατεθειμένου εταιρικού κεφαλαίου, όπως ακριβώς πραγματοποιήθηκε με τις ανώνυμες εταιρείες, σε αντίθεση με τις προσωπικές. Προκειμένου να ληφθούν αποφάσεις απαιτείται η πλειοψηφία αφενός των εταιρικών μεριδίων και αφετέρου των εταίρων (είτε πρόκειται για φυσικά είτε νομικά πρόσωπα). Υποχρεωτικά θα πρέπει να τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας. Τα διοικητικά όργανα της εταιρείας είναι η «Γενική Συνέλευση» των εταίρων, η οποία συγκαλείται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο και ο «διαχειριστής» που εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση. (*Γ. Φλώρου, Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα 2004.*)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

2.1 Τι σηματοδοτεί και τι προσφέρει η μηχανογράφηση σε μια επιχείρηση σήμερα

Με τον όρο «Μηχανογραφημένη Λογιστική» γίνεται λόγος για την ανάπτυξη και την τήρηση όλων κάθε γνωστού λογιστικού συστήματος (κλασικό, συγκεντρωτικό) με μηχανογραφικά μέσα. Βασικά δεν αναφερόμαστε σε μια νέα λογιστική έννοια, ωστόσο γίνεται λόγος για τη σύγχρονη και καινούργια προσέγγιση της λογιστικής, που δημιουργεί νέους δρόμους στη λογιστική επιστήμη, παρέχοντας καινούργιες δυνατότητες αλλά και ευκαιρίες στις επιχειρήσεις οι οποίες κάνουν χρήση αυτής. Με έναν αρκετά διαφορετικό τρόπο θα ήμασταν σε θέση να ορίσουμε τη μηχανογραφημένη λογιστική ως *«την καταγραφή, επεξεργασία και οργάνωση των λογιστικών πράξεων με τη βοήθεια συστήματος ηλεκτρονικών υπολογιστών»*.

Με αφορμή την ανάγκη σχετικά με την τυποποίηση αλλά και την ομοιομορφία της λογιστικής πληροφορίας, που η εφαρμογή της ξεκίνησε στη λειτουργία της λογιστικής επιστήμης, χάρη στην καθολική εφαρμογή του Ε.Γ.Λ.Σ. Σε κάθε επιχείρηση ήρθε να δηλώσει δυναμικά την παρουσία της η μηχανογράφηση. Μέσω της εφαρμογής της μηχανογράφησης, τα λογιστήρια τοποθετήθηκαν στην πραγματική θέση τους, στο κέντρο δηλαδή της πληροφόρησης της επιχείρησης προσφέροντας σε αυτές βασικές πληροφορίες η χρήση των οποίων, αύξησε την παραγωγικότητα καθώς και την πρόοδο αλλά και τη

δυνατότητα τους να αντεπεξέρχονται επιτυχώς σε κάθε πρόκληση του ολοένα ραγδαία αυξανόμενου ανταγωνισμού, ο οποίος άλλωστε αποτελεί και το στόχο τους. Προκειμένου να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα μιας επιχείρησης, πρέπει να είναι σε θέση να οργανώνει τα διαθέσιμα μέσα της, αλλά και τις λειτουργίες της, κατά τέτοιο τρόπο ώστε ανά πάσα ώρα και στιγμή να δύναται να πάρει αποφάσεις που είναι αναγκαίες σχετικά με τη βιωσιμότητα της. Προκειμένου να ληφθούν λοιπόν αυτές οι αποφάσεις η εκάστοτε επιχείρηση, πρέπει να έχει την κατάλληλη πληροφόρηση που χρειάζεται ούτως ώστε μέσω των κατάλληλων γνώσεων, να γνωρίζει ανά πάσα ώρα και στιγμή το πού ακριβώς τοποθετείται αλλά και τις δυνατότητές της. Οι πληροφορίες, και ειδικότερα οι λογιστικές πληροφορίες, οι οποίες παρέχονται μέσω της λογιστικής, είναι αυτές οι οποίες βοηθούν στην ενίσχυση της προσπάθειας κάθε σύγχρονης επιχείρησης, ούτως ώστε να αποκτηθούν ανταγωνιστικά προτερήματα και να ξεχωρίσουν στις δύσκολες συνθήκες της αγοράς.

Η μηχανογράφηση έχει συνεισφέρει αρκετά και έχει εξασφαλίσει την ταχύτητα καθώς και την αξιοπιστία της πληροφορίας. Η αξιοπιστία καθώς και η ποιότητα των πληροφοριών είναι σε άμεση εξάρτηση με την ταχύτητα της συλλογής τους και την αποτελεσματική επεξεργασία τους προκειμένου η κάθε απόφαση να είναι θετική αλλά και τεκμηριωμένη αναφορικά με τη λήψη αποφάσεων και την πρόοδο της της ανταγωνιστικότητας της επιχείρησης. Κάθε επιχείρηση, η οποία διατηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας, υποχρεούται να εφαρμόσει τις διατάξεις του Ε.Γ.Λ.Σ. το οποίο ήταν αυτό που τυποποίησε, κατά κύριο λόγο, τις λογιστικές διαδικασίες. Η λογιστική αυτή τυποποίηση κατέστη ως πρωτεργάτης και εφευρέτης της μηχανογράφησης των ελληνικών επιχειρήσεων. Έως και την εφαρμογή του Ε.Γ.Λ.Σ. δεν ήταν δυνατή

οποιαδήποτε μαζική προσπάθεια μηχανογράφησης λογιστικών διαδικασιών καθώς απουσίαζε η τυποποίηση. Η μηχανογραφική επεξεργασία των λογιστικών γεγονότων καλύπτει όλο το φάσμα της λογιστικής διαδικασίας από την καταχώριση των παραστατικών μέσω της μορφής λογιστικών άρθρων στους κατάλληλους λογαριασμούς του λογιστικού σχεδίου έως και την κατάρτιση του λογαριασμού Γενικής Εκμετάλλευσης και της Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσεως και του Ισολογισμού.

2.2 Σύγκριση μηχανογραφικού– χειρόγραφου συστήματος

Θα ήμασταν σε θέση να αναφέρουμε αρκετά προτερήματα της μηχανογραφημένης λογιστικής συγκριτικά με το χειρόγραφο σύστημα. Σύγκριση είναι άνιση από κάθε άποψη. Παρακάτω τονίζονται τα κυριότερα σημεία τα οποία αποτελούν:

1. Η Άμεση, πλήρης και ορθή πληροφόρηση

Μέσω της μηχανογραφικής τήρησης της γενικής λογιστικής, ο λογιστής δύναται να αντλήσει πληροφορίες που του ζητούνται από τη διοίκηση της επιχείρησης όποτε θελήσει. Οι πληροφορίες παρουσιάζονται ταξινομημένες και ομαδοποιημένες με διαφορετικό κάθε φορά τρόπο. Όπως:

- Πληροφορίες ανά ομάδα λογαριασμού σε οποιοδήποτε βαθμό (πρωτοβάθμιο κ.λπ.).
- Πληροφορίες ανά κατηγορία λογαριασμού (έσοδα, έξοδα, αγορές, πωλήσεις κ.λπ.).
- Πληροφορίες για την κίνηση των υποκαταστημάτων της επιχείρησης.

- Πληροφορίες για την κίνηση του ταμείου, το cash flow, τις εκκρεμότητες με τις τράπεζες.

2. Η Αυτοματοποίηση λογιστικών διαδικασιών

Με τη μηχανογράφηση η δουλειά του λογιστή, αναφορικά με τις διαδικασίες καταχώρησης, σταματά στην απλή καταχώρηση των λογιστικών άρθρων. Κάθε υπολειπόμενη εργασία (ενημέρωση γενικών και αναλυτικών καθολικών, ημερολογίων, ισοζυγίων, καταστάσεων Φ.Π.Α., καταστάσεων ΚΕ.Π.Υ.Ο. κ.λπ.), διεκπεραιώνεται με αυτόματο τρόπο μέσω των προγραμμάτων μηχανογράφησης.

3. Η Αυτοματοποίηση και η τυποποίηση λογιστικών καταστάσεων.

Μέσω της μηχανογράφησης των λογιστηρίων των επιχειρήσεων, η κατάρτιση των προς δημοσίευση λογιστικών Καταστάσεων (Ισολογισμός, Αποτελέσματα Χρήσεως), κατέστη σε ρουτίνας. Πέραν του ότι έχει επέλθει τυποποίηση σχετιζόμενη με τις διατάξεις του Ενιαίου Γενικού Λογιστικού Σχεδίου και του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, η άντληση πληροφόρησης από αυτές τις καταστάσεις δύναται να διεκπεραιωθεί σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο ζητηθεί, από τους διοικούντες την επιχείρηση, και για όποιο χρονικό διάστημα καθίσταται αναγκαίο. Η εκτύπωση των καταστάσεων αυτών υλοποιείται δίχως να απαιτείται προετοιμασία, ενώ παράλληλα τα στοιχεία παρέχονται συγκριτικά για το τρέχον και το προηγούμενο έτος.

4. Η Άμεση και συνεχής ενημέρωση για την πορεία της επιχείρησης.

Μέσω της μηχανογράφησης ο λογιστής είναι σε θέση σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή του ζητηθεί να δώσει πληροφορίες σχετικά με την πορεία της επιχείρησης, μέσω των αριθμοδεικτών που τα περισσότερα

προγράμματα μηχανογραφημένης λογιστικής έχουν ενσωματωμένους. Έτσι, χρονοβόρες διαδικασίες κατάρτισης και ανάλυσης αριθμοδεικτών είναι πια αντικείμενα καθημερινής μελέτης χωρίς χρονικό κόστος.

5. Η Μείωση του λειτουργικού κόστους των επιχειρήσεων.

Μέσω της τυποποίησης των λογιστικών διαδικασιών, η διδασκαλία στα Α.Ε.Ι., Τ.Ε.Ι. και Ι.Ε.Κ. λογιστικής κατεύθυνσης, έγινε πια εφικτή και αποτελεσματική. Έτσι από τα φοιτητικά ακόμη χρόνια οι λογιστές του μέλλοντος αποκτούν κάθε αναγκαίο εφόδιο. Έτσι με την εισαγωγή της μηχανογράφησης στις επιχειρήσεις, ελαχιστοποιείται το λειτουργικό κόστος των επιχειρήσεων (το κόστος χρόνου εκπαίδευσης των νέων ατόμων, το κόστος χρόνου προσαρμογής στις διαδικασίες της επιχείρησης), δεδομένου του ότι η ανεύρεση σωστού και εξειδικευμένου προσωπικού υλοποιείται ευκολότερα.

6. Η Αύξηση του διαθέσιμου χρόνου των λογιστών.

Το ουσιαστικότερο προτέρημα της μηχανογραφικής τήρησης της γενικής λογιστικής, αποτελεί η αύξηση του διαθέσιμου ελεύθερου χρόνου στους λογιστές. Οι ατελείωτες εκείνες ώρες καταγραφής, αθροίσεων, μεταφοράς και ελέγχου που κάθε λογιστής περνά με το χειρόγραφο σύστημα .

Η σύγκριση μεταξύ των δύο συστημάτων δύναται να πραγματοποιηθεί και να καταστεί περισσότερο κατανοητή μέσω της χρήσης του παρακάτω παραδείγματος. Στο χειρόγραφο σύστημα για την έκδοση ενός Δελτίου Αποστολής και μετέπειτα του σχετικού Τιμολογίου Πώλησης απαιτούνται οι σχετικές ενέργειες που ακολουθούν:

- Η καταγραφή ενός λογιστικού άρθρου δια χειρός κάθε στοιχείου του λογαριασμού (Κωδικός, Περιγραφή), των αξιών χρέωσης ή πίστωσης, καθώς και την Αιτιολογία.

- Καταγραφή αυτών των στοιχείων στις καρτέλες του αντίστοιχου βαθμού των καθολικών των λογαριασμών και φυσικά εκτέλεση όλων των προοδευτικών και χρεωστικών – πιστωτικών υπολοίπων.

Εν αντιθέσει, στο μηχανογραφικό σύστημα οι δράσεις που έπονται να ακολουθήσουν είναι απλές, εύκολες και αποδοτικότερες αναφορικά με το χρόνο και τα αποτελέσματα.

- Για την καταχώρηση σε σύστημα- έκδοση ενός λογιστικού άρθρου δεδομένου του ότι υπάρχει ο λογαριασμός Λογιστικής απλά τον επιλέγουμε εύκολα με τον κωδικό του ή την επωνυμία του και αυτόματα αναγράφονται όλα τα υπόλοιπα στοιχεία του ενώ στη συνέχεια προβαίνουμε στη Χρέωση ή την Πίστωσή τους.

- Χωρίς ιδιαίτερη κίνηση και με την οριστική καταχώρηση – έκδοση του λογιστικού άρθρου έχει ενημερωθεί πλέον με αυτόματο τρόπο κάθε καρτέλα των λογαριασμών και έχει εκτελεσθεί κάθε απαραίτητος υπολογισμός για τα υπόλοιπα τους.

Συνοπτικά, διακρίνουμε ότι ο ρόλος της μηχανογράφησης στην επιχείρηση ή το λογιστήριο παρέχει τα σχετικά προτερήματα:

- Ταχύτερη καταχώρηση και επεξεργασία των δεδομένων.
- Ελαχιστοποίηση του χρόνου ανάκτησης της πληροφορίας.
- Περιορισμό των λαθών και γρηγορότερη διόρθωση αυτών συγκριτικά με τα χειρόγραφα συστήματα.

- Μείωση του κόστους επεξεργασίας των δεδομένων.
- Αύξηση παραγωγικότητας.
- Αύξηση ανταγωνιστικότητας.

2.3 Γενικά στοιχεία σχετικά με τα μηχανογραφημένα συστήματα

Στην εποχή μας, καθώς το περιβάλλον είναι γεμάτο δυσκολίες στον επιχειρηματικό τομέα, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι αυτές που καλούνται να βρουν τρόπους ούτως ώστε να μειώσουν τα λειτουργικά έξοδα και να βελτιώσουν τα οικονομικά τους μεγέθη. Οι εργασίες που δεν συνεισφέρουν έσοδα στην επιχείρηση περιορίζονται απαραίτητα στο ελάχιστο δυνατό, όσον αφορά το κόστος που απαιτείται για την πραγματοποίησή τους. Κύριο χαρακτηριστικό αποτελούν λογιστικές και φορολογικές εργασίες καθώς και οι υποχρεώσεις που πρέπει να πραγματοποιήσει μία ΜΜΕ. Τα χρήματα τα οποία ξοδεύονται για αυτού του είδους τις εργασίες είναι μη επιστρεφόμενα, δεν προσφέρουν κάτι στα κέρδη, δεν προσθέτουν στα έσοδα ούτε αυξάνουν τις πωλήσεις. Τα παραπάνω έχουν αδιαμφισβήτητη ισχύ σε περίπτωση που οι λογιστικές εργασίες, διεκπεραιώνονται μέσω του παραδοσιακού χειρογράφου τρόπου.

Τα προγράμματα Μηχανογραφημένης Λογιστικής και Εμπορικής Διαχείρισης (με τη συνεργασία και άλλων λογισμικών εφαρμογών) κάνουν απλούστερα τα πάντα δίνοντας τη δυνατότητα σε κάθε επιχείρηση να μειώσει τα λειτουργικά έξοδα της και το ελάχιστο δυνατό χρόνο αλλά και κόπο (ανθρωποώρες) που χρειάζεται, ούτως ώστε να ολοκληρωθούν οι σχετικές εργασίες. Όμως, οι εφαρμογές μηχανογραφημένης λογιστικής δεν σταματούν σε αυτό το σημείο.

Αξιοποιούν την εργασία που θεωρούνταν απαραίτητη ωστόσο όχι και χρήσιμη προς όφελος της επιχείρησης των πωλήσεων αλλά και του τζίρου.

Συλλέγουν αριθμούς αλλά και μεγέθη τα οποία μέχρι πρότινος θεωρούνταν "άχρηστα", και έπειτα τα μετατρέπουν σε καθαρή γνώση απαραίτητη ως προς τη χάραξη εμπορικής πολιτικής στρατηγικής αλλά και σχεδιασμού. Δεν είναι τυχαίο το ότι η συγκεκριμένη κατηγορία λογισμικού, διεκδικεί ομού με τα προγράμματα αυτοματισμού γραφείου τον τίτλο του χρησιμότερου λογισμικού για ΜΜΕ, γεγονός το οποίο έγκειται στο ότι 5 από τις 10 ΜΜΕ στην Ελλάδα, δηλώνουν να χρησιμοποιούν συστηματικά προγράμματα Μηχανογραφημένης Λογιστικής.

Τα προγράμματα Μηχανογραφημένης Λογιστικής, συνεργαζόμενα με τις εφαρμογές εμπορικής διαχείρισης, είναι σε θέση να προσφέρουν λύσεις ολοκληρωμένες σε μία επιχείρηση ούτως ώστε να ανταπεξέλθει με αξιοπιστία αλλά και ταχύτητα στις λογιστικές φορολογικές και εμπορικές απαιτήσεις της εποχής μας. Μεταξύ άλλων, πιο συγκεκριμένα, αυτά τα προγράμματα κάνουν επιτρεπτό σε μία επιχείρηση να διαχειρίζεται ηλεκτρονικά τα παρακάτω:

- Τα Βιβλία Β' κατηγορίας (εσόδων - εξόδων), Γ' κατηγορίας (γενική και αναλυτική λογιστική, Λογιστικό Σχέδιο), ανάλογα φυσικά με την κατηγορία στην οποία ανήκει η επιχείρηση.
- Όλες τις οικονομικές κινήσεις της (αγορές, δαπάνες, πάγια, έσοδα, αξιόγραφα, γραμμάτια, επιταγές, πιστωτικά σημειώματα), μέσα από μία και μόνο καταχώριση και την αυτόματη ταξινόμηση, επεξεργασία και διασταύρωσή τους.

- Τις κινήσεις και την εποπτεία του ταμείου (εισπράξεις, πληρωμές, υπόλοιπο), ανά πάσα στιγμή.
- Τον έλεγχο του ισοζυγίου, τη διαχείριση του ΦΠΑ (περιοδικής και εκκαθαριστικής δήλωσης), των καταστάσεων ΚΕΠΥΟ, την καταχώριση ειδικών φόρων (λ.χ. δημοτικών).
- Τη δημιουργία και την εκτύπωση παραστατικών κάθε είδους, βιβλίων εσόδων - εξόδων, δηλώσεων ΦΠΑ, καταστάσεων ΚΕΠΥΟ, σύμφωνα με τις ανάγκες, τις ιδιαιτερότητες και τις επιθυμίες της κάθε εταιρίας.
- Την αποθήκη, τους πελάτες και τους προμηθευτές με τρόπο λεπτομερή και αναλυτικό (σε συνεργασία με εφαρμογές Εμπορικής Διαχείρισης).
- Τη δημιουργία ισολογισμού και το λογιστικό και έξω-λογιστικό προσδιορισμό των καθαρών κερδών.
- Τα στοιχεία της επιχείρησης (επωνυμία, διεύθυνση, τηλέφωνο, ΑΦΜ, ΔΟΥ κ.λ.π) μέσω μίας μόνο καταχώρισης, της αρχικής, η οποία μεταφέρεται άμεσα και αυτόματα σε όλες τις επόμενες εφαρμογές - ενέργειες, ενώ παράλληλα υπάρχει η δυνατότητα διαγραφής ή τροποποίησης των ίδιων στοιχείων.

Όλα τα παραπάνω χαρακτηρίζονται ως γενικές εφαρμογές και συμπεριλαμβάνονται στην πλειονότητα των προγραμμάτων μηχανογραφημένης λογιστικής. Υπάρχουν ωστόσο και άλλες αρκετά πιο εξειδικευμένες λύσεις που έχουν ως στόχο να καλύψουν τις ιδιαίτερες ανάγκες μιας επιχείρησης. Οι εφαρμογές αυτού του είδους δεν συμπεριλαμβάνονται συνήθως στη βασική έκδοση κάθε προγράμματος, αλλά στις λεγόμενες ενισχυμένες εκδόσεις (ως επιπρόσθετα). Τέτοιες εφαρμογές σχετίζονται με τη δυνατότητα συναλλαγών σε ξένα νομίσματα, τον προγραμματισμό των εκροών και την πρόβλεψη των εισροών, τα

αποτελέσματα χρήσης, την κοστολόγηση της παραγωγής, τη μαζική τιμολόγηση, τη διαχείριση των εκπτώσεων, καθώς και άλλα.

2.4 Μηχανογραφημένα συστήματα, κώδικας φορολογικής αναμόρφωσης και μηχανογράφηση.

Ο Κώδικας Φορολογικής Αναμόρφωσης περιέχει συγκεκριμένες διατάξεις σχετικά με τη μηχανογραφική τήρηση των λογιστικών βιβλίων καθώς και τη μηχανογραφική έκδοση των στοιχείων. Με ειδικά άρθρα, τα οποία ασχολούνται αποκλειστικά με τη μηχανογράφηση, ο νομοθέτης προχώρησε σε ένα σημαντικό ούτως ώστε να εκσυγχρονίσει και ταυτόχρονα να προσαρμόσει τη νομοθεσία στη σύγχρονη πραγματικότητα.

2.5 Λογιστικά προγράμματα

Όσο εξελίσσεται η ανθρώπινη κοινωνία, τόσο αυξάνονται και οι ανάγκες οι οποίες παρουσιάζονται αφενός για συστηματική και γρήγορη πληροφόρηση, και αφετέρου για την επεξεργασία των πληροφοριών. Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής αποτελεί καθοριστικό παράγοντα στην επεξεργασία τη διαχείριση καθώς και τη διάδοση των πληροφοριών. Δεδομένα, ονομάζουμε μία ομάδα από γεγονότα ή σύμβολα ή αριθμούς είτε λέξεις, τα οποία περιγράφουν και αντιπροσωπεύουν αντικείμενα, καταστάσεις, έννοιες, ποσότητες, ιδέες αλλά και λειτουργίες. Τα παραπάνω αποτελούν στοιχεία τα οποία περιγράφουν την πραγματικότητα, τον κόσμο δηλαδή που μας περιβάλλει, και είμαστε σε θέση να τα συλλέξουμε από αρκετές και διάφορες πηγές με πολλαπλούς τρόπους. Όσο αυτά τα στοιχεία δεν είναι σωστά οργανωμένα δεν σημαίνουν τίποτα . Ωστόσο αν τα συσχετίσουμε με κατάλληλο τρόπο, αν

τα επεξεργαστούμε, αποτελούν την πρώτη ύλη σχετικά με την παραγωγή χρήσιμων και αξιοποιήσιμων πληροφοριών.

Ως επεξεργασία των δεδομένων καλείται η διαδικασία κατά την οποία πραγματοποιείται τροποποίηση, οργάνωση, διαμόρφωση των δεδομένων ή ακόμα και εφαρμογή αριθμητικών λογικών πράξεων, ούτως ώστε να παραχθεί κάποια πληροφορία. Η πληροφορία λοιπόν προκύπτει ως απόρροια της επεξεργασίας των δεδομένων και έπειτα προσπαθούμε να την αντλήσουμε από αυτά, έχοντας ως σκοπό την αύξηση των γνώσεων ή τη λήψη κάποιων αποφάσεων είτε τη λύση κάποιου προβλήματος. Προκειμένου οι υπολογιστές να σταθούν αρωγοί στην επίλυση των προβλημάτων ή την εκτέλεση διαφόρων εργασιών πρέπει να είναι σε θέση να δέχονται δεδομένα, να τα επεξεργάζονται να τα αποθηκεύουν και να μας παρουσιάσουν το αποτέλεσμα αυτής της επεξεργασίας σε μορφές που είναι κατανοητές και χρήσιμες για εμάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΗΡΗΣΗ ΑΠΛΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΝΕΟ Κ.Φ.Α.Σ.

3.1 Υπόχρεοι απεικόνισης συναλλαγών

«Κάθε ημεδαπό πρόσωπο των παραγράφων 1 και 4 του άρθρου 2 και των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 101 του νόμου 2238/1994, κοινοπραξία, κοινωνία ή νομική οντότητα που ασκεί δραστηριότητα στην ελληνική επικράτεια και αποβλέπει στην απόκτηση εισοδήματος από εμπορική ή βιομηχανική ή βιοτεχνική ή γεωργική επιχείρηση ή από ελεύθερη επαγγελματική από οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση, καθώς και οι αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρείες, έχει τις υποχρεώσεις του παρόντος νόμου σχετικά με την τήρηση βιβλίων, έκδοση στοιχείων και υποβολή δεδομένων για διασταύρωση.

Τις υποχρεώσεις της προηγούμενης παραγράφου έχει και κάθε αλλοδαπό πρόσωπο ή νομική οντότητα που αποκτά πραγματική-φυσική επαγγελματική εγκατάσταση στην ελληνική επικράτεια ή ασκεί δραστηριότητα στην ελληνική επικράτεια αποβλέποντας στην απόκτηση εισοδήματος από εμπορική ή βιομηχανική ή βιοτεχνική ή γεωργική επιχείρηση ή από ελεύθερο επάγγελμα ή από οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση. Εξαιρετικά, τις υποχρεώσεις αυτές έχει και κάθε αλλοδαπό νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που δεν έχει εγκατάσταση στην ελληνική επικράτεια, εφόσον ανεγείρει ακίνητο κυριότητάς της εντός της ελληνικής επικράτειας ή πραγματοποιεί σε τέτοιο ακίνητο προσθήκες ή επεκτάσεις. Τα αναφερόμενα στο προηγούμενο εδάφιο δεν ισχύουν για τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 3.»

3.2 Τήρηση απλογραφικών η διπλογραφικών βιβλίων

Ο υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών τηρεί απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία όπως ορίζεται στις παραγράφους 2 έως 5 του άρθρου αυτού ή απαλλάσσεται από την τήρηση βιβλίων όπως ορίζεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 3 από την έναρξη κάθε διαχειριστικής του περιόδου.

Στην τήρηση διπλογραφικών βιβλίων εντάσσονται οι ημεδαπές και αλλοδαπές ανώνυμες και περιορισμένης ευθύνης εταιρίες καθώς και οι ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρίες. Κατ'εξαιρέση, μπορούν να τηρήσουν απλογραφικά βιβλία οι αλλοδαπές γενικά επιχειρήσεις που εγκαθίστανται στην Ελλάδα με βάση τις διατάξεις των α.ν. 89/1967 (Α' 132) και 378/1968 (Α'82), τα υποκαταστήματα των αλλοδαπών αεροπορικών επιχειρήσεων που λειτουργούν στην Ελλάδα και απαλλάσσονται από τη φορολογία εισοδήματος με τον όρο της αμοιβαιότητας καθώς και οι αλλοδαπές Α.Ε. και Ε.Π.Ε. του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 1.

Σε απλογραφικά βιβλία εντάσσονται με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού:

α) Ο πράκτορας εφημερίδων και περιοδικών, καθώς και ο πρατηριούχος χονδρικής πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων.

Όποιος από τους παραπάνω υπόχρεους απεικόνισης συναλλαγών διατηρεί και κλάδο παροχής άλλων υπηρεσιών ή πώλησης αγαθών τηρεί, για όλες τις δραστηριότητές του τα βιβλία της κατηγορίας που αντιστοιχεί στο σύνολο των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του.

β) Ο εκμεταλλευτής πλοίου δεύτερης κατηγορίας του άρθρου 3 του ν. 27/1975.

γ) Ο πρατηριούχος υγρών καυσίμων για την εμπορία βενζίνης και πετρελαίου και ο πωλητής πετρελαίου εσωτερικής καύσης (DIESEL) θέρμανσης.

Όποιος από τους παραπάνω υπόχρεους απεικόνισης συναλλαγών των περιπτώσεων β' και γ' διατηρεί και κλάδο πώλησης άλλων αγαθών ή παροχής υπηρεσιών τηρεί για τον κλάδο αυτόν τα βιβλία της κατηγορίας που αντιστοιχεί στα ετήσια ακαθάριστα έσοδά του.

δ) Ο νέος υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών κατά την έναρξη εργασιών του.

Στην κατηγορία που αντιστοιχεί στα ετήσια ακαθάριστα έσοδά τους, οι λοιποί υπόχρεοι απεικόνισης συναλλαγών, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων και των αστικώνεπαγγελματικών εταιρειών δικηγόρων των προεδρικών διαταγμάτων 518/1989 (Α' 220) και 81/2005 (Α' 120), για τους οποίους δεν προβλέπεται ένταξη με βάση τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου αυτού.

3.3 Όρια τήρησης βιβλίων

Προκειμένου να εφαρμοστούν οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων σχετικά με τα όρια για την ένταξη της τήρησης των απλογραφικών η διπλογραφικών βιβλίων, ορίζεται με βάση το ύψος ακαθαρίστων εσόδων της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου ανά έτος όπως ακολουθεί παρακάτω:

- Βιβλία όρια ακαθαρίστων εσόδων Απλογραφικά (Β' Κατηγορίας) μέχρι και 1.500.000 ευρώ
- Διπλογραφικά (Γ' Κατηγορίας) Άνω των 1.500.000 ευρώ

- Αν η προηγούμενη διαχειριστική περίοδος είναι μικρότερη ή μεγαλύτερη των 12 μηνών τα ετήσια ακαθάριστα έσοδα για την ένταξη σε κατηγορία βιβλίων βρίσκονται με αναγωγή.
- Όταν πωλούνται αγαθά για λογαριασμό τρίτου ως ακαθάριστο έσοδο για την τήρηση βιβλίων θεωρείται η αξία των αγαθών που πωλήθηκαν.
- Ο υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών, από την έναρξη της διαχειριστικής του περιόδου, μπορεί να τηρήσει βιβλία ανώτερης κατηγορίας από εκείνη στην οποία εντάσσεται, με την προϋπόθεση της τήρησης όλων των βιβλίων και των στοιχείων, που ορίζονται για την κατηγορία αυτή.
- Ο υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών που εντάσσεται σε τήρηση διπλογραφικών βιβλίων για την άσκηση του επαγγέλματός του, τηρεί λογιστικά βιβλία κατά τη διπλογραφική μέθοδο με οποιοδήποτε λογιστικό σύστημα, σύμφωνα με τις γενικά παραδεκτές αρχές της λογιστικής.
- Με την επιφύλαξη των παραγράφων 13 και 14 του παρόντος άρθρου, για την τήρηση των ημερολογίων και καθολικών εφαρμόζεται υποχρεωτικά το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Π.Δ. 1123/1980, Α' 283), μόνο ως προς την δομή, την ονοματολογία και το περιεχόμενο των πρωτοβαθμίων, δευτεροβαθμίων και των υπογραμμισμένων τριτοβαθμίων λογαριασμών, και από τους λογαριασμούς της ομάδας 9 μόνο ο λογαριασμός 94, εφόσον τα ακαθάριστα έσοδα από πωλήσεις αγαθών (λογαριασμοί 70, 71) υπερβαίνουν τα πέντε (5) εκατομμύρια ευρώ ανά λογαριασμό. Η ανάπτυξη των δευτεροβαθμίων λογαριασμών, σε μη θεσμοθετημένους από τις διατάξεις του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου τριτοβαθμίου λογαριασμούς, καθώς και η ανάπτυξη των τριτοβαθμίων

λογαριασμών σε επίπεδο τεταρτοβαθμίων, γίνεται σύμφωνα με τις αρχές της λογιστικής και τις ανάγκες του υπόχρεου απεικόνισης συναλλαγών.

- Διατάξεις που επιβάλλουν την τήρηση κλαδικών λογιστικών σχεδίων κατισχύουν των διατάξεων των προηγούμενων εδαφίων.
- Από τους λογαριασμούς του γενικού και των αναλυτικών καθολικών πρέπει να προκύπτουν συγκεντρωτικά και αναλυτικά στοιχεία των καταχωρήσεων, ώστε να είναι ευχερής η πληροφόρηση ή η επαλήθευση από το φορολογικό έλεγχο, για τις ανάγκες όλων των φορολογικών αντικειμένων.
- Το πρώτο, το δεύτερο και τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 21 του άρθρου αυτού έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί τήρησης διπλογραφικών βιβλίων.

3.4 Επιπλέον υποχρεώσεις από την τήρηση διπλογραφικών βιβλίων

Ο υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών που τηρεί διπλογραφικά βιβλία τηρεί επίσης:

Μητρώο παγίων περιουσιακών στοιχείων κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.103 του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου. Τα έπιπλα και σκεύη μπορεί να παρακολουθούνται στο μητρώο παγίων ανά συντελεστή απόσβεσης.

Βιβλίο απογραφών στο οποίο έπειτα από καταμέτρηση καταγράφεται και αποτιμάται κάθε στοιχείο της επαγγελματικής του περιουσίας το οποίο κατέχει κατά τη λήξη της διαχειριστικής του περιόδου. ίδια υποχρέωση κατέχουν στο τέλος κάθε έτους και τα νομικά πρόσωπα του άρθρου 101 του ν. 2238/1994 που έχουν τεθεί σε εκκαθάριση που διαρκεί

πέραντου έτους. Για την αποτίμηση των στοιχείων της απογραφής εφαρμόζονται υποχρεωτικά οι κανόνες αποτίμησης του Π.Δ. 1123/1980.

Όταν τα λογιστικά βιβλία τηρούνται σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π.), η αξία των μενόντων αποθεμάτων των ιδιοπαραχθέντων έτοιμων προϊόντων και της παραγωγής σε εξέλιξη, όπως αυτή προσδιορίζεται με βάση τα Δ.Λ.Π. δεν αναπροσαρμόζεται με τις διαφοροποιήσεις στοιχείων κόστους μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης. Οι διαφορές αυτές, εφόσον υπάρχουν, ποσοτικοποιούνται σε ετήσια συνολική βάση, ανεξάρτητα αν αποτελούν στοιχεία κόστους των πωληθέντων ή των εναπομενόντων προϊόντων και καταχωρούνται στον Πίνακα των Φορολογικών Αποτελεσμάτων Χρήσης και στον Πίνακα Συμφωνίας Λογιστικής Φορολογικής Βάσης (Π.Σ.Λ.Φ.Β.), που ορίζονται από τις διατάξεις της παραγράφου 14 του άρθρου αυτού.

Στο βιβλίο απογραφών καταχωρούνται:

α) Τα αποθέματα που καταγράφονται στο βιβλίο είτε σε καταστάσεις διακεκριμένα για κάθε αποθηκευτικό χώρο. Τα αποθέματα τα οποία βρίσκονται σε τρίτους και καταχωρούνται ανά τρίτο δίχως να απαιτείται καταχώρηση και κατά αποθηκευτικό χώρο τρίτου. Η καταχώρηση που περιλαμβάνει το είδος, τη μονάδα μέτρησης, την ποσότητα, τη μονάδα κατά αξία, στην οποία αποτιμήθηκε κάθε είδος καθώς και τη συνολική αξία, γίνεται με μία εγγραφή για ολόκληρη την ποσότητα κάθε είδους αγαθού για κάθε αποθηκευτικό χώρο. Τα πιο πάνω αναφερόμενα αγαθά που βρίσκονται σε υποκατάστημα ή σε αποθηκευτικό χώρο καταχωρούνται διακεκριμένα στο βιβλίο απογραφών της έδρας και τα δεδομένα των αγαθών αυτών δίνονται άμεσα στον έλεγχο που διενεργείται στο υποκατάστημα ή στον αποθηκευτικό χώρο.

β) Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία αναγράφονται κατά ομοειδείς κατηγορίες τουλάχιστον με την αξία κτήσης ή κόστος ιδιοκατασκευής, προσαυξημένο με τις δαπάνες επεκτάσεων ή προσθηκών και βελτιώσεων, τις αποσβέσεις τους και την αναπόσβεστη αξία τους.

Σε περίπτωση ολοσχερούς απόσβεσης παγίου περιουσιακού στοιχείου διατηρείται στο μητρώο παγίων περιουσιακών στοιχείων αναπόσβεστη αξία ενός λεπτού του ευρώ, όταν το περιουσιακό αυτό στοιχείο εξακολουθεί να παραμένει στην κυριότητα του υπόχρεου απεικόνισης συναλλαγών.

Κατ' εξαίρεση, τα έπιπλα και σκεύη μπορεί να καταχωρούνται στο βιβλίο απογραφών, κατά συντελεστή αποσβέσεων, με το συνολικό ποσό της αξίας κτήσης τους, τις αποσβέσεις και την αναπόσβεστη αξία τους.

γ) Τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, τα οποία μπορεί να καταχωρούνται στο βιβλίο απογραφών με τα υπόλοιπα μόνο των πρωτοβάθμιων λογαριασμών, εφόσον ανάλυση καθενός λογαριασμού δίνεται στον έλεγχο. Ειδικά για τις μετοχές, τις ομολογίες και τα λοιπά χρεόγραφα καταχωρείται για κάθε είδος η ποσότητα, η αξία κτήσης κι η τρέχουσα αξία.

δ) Τα αποθέματα κυριότητας άλλου υπόχρεου απεικόνισης συναλλαγών που βρίσκονται κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου στις εγκαταστάσεις του κατ' είδος και ποσότητα, εφόσον τα δεδομένα αυτά δεν προκύπτουν από άλλα βιβλία.

ε) Ο νόμιμα συνταχθείς ισολογισμός και λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης, ο πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων, η κατάσταση του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τα υποδείγματα των παραγράφων 4.1.202, 4.1.302 και 4.1.402 του άρθρου 1 του

Π.Δ.1123/1980, καθώς και οι πίνακες που ορίζονται από τις περιπτώσεις Α΄ και Γ΄ της παραγράφου 15 του άρθρου αυτού. Ειδικά τα νομικά πρόσωπα του άρθρου 101 του νόμου 2238/1994 που τελούν υπό εκκαθάριση που διαρκεί πέραν του έτους συντάσσουν και καταχωρούν στο βιβλίο απογραφών προσωρινό ισολογισμό λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης και κατάσταση του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τα υποδείγματα του προηγούμενου εδαφίου.

Ο υπόχρεος που απεικονίζεται στις συναλλαγές και τηρεί διπλογραφικά βιβλία, είναι υποχρεωμένος να τηρεί ηλεκτρονικό φάκελο ελέγχου ανά διαχειριστική περίοδο, ο οποίος ενημερώνεται έως το τέλος του επόμενου μήνα της λήξης της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης φορολογίας του εισοδήματος με τα αναλυτικά δεδομένα του τελευταίου προσωρινού αλλά και του οριστικού ισοζυγίου των λογαριασμών κάθε βαθμίδας, των ημερολογίων, του βιβλίου απογραφών και του ισολογισμού, των πληροφοριών της παραγράφου 23 του άρθρου αυτού, καθώς και του μητρώου παγίων, εφόσον αυτά τηρούνται μηχανογραφικά.

3.5 Η ενημέρωση των διπλογραφικών βιβλίων

Η ενημέρωση των διπλογραφικών βιβλίων διεκπεραιώνεται, με την ενημέρωση:

α) Του ή των ημερολογίων μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από την έκδοση ή λήψη του κατά περίπτωση δικαιολογητικού και επί ταμειακών πράξεων από τη διενέργειά τους. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να ξεπεράσει την εμπρόθεσμη υποβολή της δήλωσης Φ.Π.Α.. Στην ίδια προθεσμία ενημερώνεται το γενικό καθολικό και τα αναλυτικά καθολικά

με εξαίρεση αυτά των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που δύνανται να ενημερώνονται μέχρι την εικοστή (20η) του μεθεπόμενου μήνα.

β) Του Μητρώου Πάγιων Περιουσιακών Στοιχείων και του ιδιαίτερου Φορολογικού Μητρώου Πάγιων Περιουσιακών Στοιχείων μέχρι την προθεσμία κλεισίματος του Ισολογισμού.

γ) Η ποσοτική καταχώριση των αποθεμάτων στο βιβλίο απογραφών ή σε καταστάσεις μέχρι την 20η ημέρα του μεθεπόμενου μήνα από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου.

δ) Του βιβλίου απογραφών με την αξία των αποθεμάτων και των λοιπών περιουσιακών στοιχείων καθώς και το κλείσιμο του ισολογισμού μέχρι την εμπρόθεσμη υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Ο υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών που συντάσσει τις Ετήσιες Οικονομικές του Καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π.) τηρεί τα λογιστικά του βιβλία ή με βάση τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π. ή με βάση τις αρχές και τους κανόνες της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας.

Ο υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών που τηρεί τα βιβλία του σύμφωνα με τους κανόνες των Δ.Λ.Π. υποχρεούται:

Α. Να συντάσσει Πίνακα Συμφωνίας Λογιστικής - Φορολογικής Βάσης (Π.Σ.Λ.Φ.Β.).

Στον Πίνακα αυτόν καταχωρούνται σε χωριστές στήλες για κάθε πρωτοβάθμιο διαφοροποιημένο λογαριασμό σε χρέωση ή πίστωση:

α) Η αξία όπως προκύπτει από τα τηρούμενα βιβλία (Λογιστική βάση).

β) Η αξία όπως προσδιορίζεται με βάση τους κανόνες της φορολογικής νομοθεσίας (Φορολογική βάση).

γ) Η διαφορά μεταξύ Λογιστικής και Φορολογικής βάσης.

Β. Να τηρεί ιδιαίτερο Φορολογικό Μητρώο Πάγιων Περιουσιακών Στοιχείων, το οποίο μπορεί να είναι ενσωματωμένο στο κύριο Μητρώο Πάγιων Περιουσιακών Στοιχείων της εταιρείας και χρησιμοποιείται ως βάση του ποσοτικού προσδιορισμού των αναγκαίων καταχωρήσεων στον Π.Σ.Λ.Φ.Β. και στον Πίνακα Φορολογικών Αποτελεσμάτων, στο βαθμό που, κατά την εφαρμογή των Δ.Λ.Π., προκύπτουν διαφορές στην αποτίμηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων είτε λόγω της διαφοροποίησης της προ των αποσβέσεων αξίας τους είτε λόγω της διαφοροποίησης των συσσωρευμένων αποσβέσεων.

Γ. Να συντάσσει Πίνακες Φορολογικών Αποτελεσμάτων Χρήσης, Σχηματισμού Φορολογικών Αποθεματικών και Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Φορολογικών Αποθεματικών, των οποίων τα δεδομένα προκύπτουν από λογαριασμούς που τηρούνται με τη διπλογραφική μέθοδο.

Οι συναλλαγές του υποκαταστήματος με εξαρτημένη λογιστική, αντί να καταχωρούνται σε ιδιαίτερα βιβλία ή καταστάσεις καταχωρούνται σε βιβλία της έδρας. Ειδικότερα οι αγορές, οι πωλήσεις καθώς και το ταμείο κάθε υποκαταστήματος ελέγχονται και παρακολουθούνται χωριστά από τα αντίστοιχα δεδομένα της έδρας ή υποκαταστήματος και δίνονται άμεσα στον έλεγχο του υπόλοιπου ταμείου κάθε υποκαταστήματος που δεν τηρούνται βιβλία μέχρι και την ημέρα που σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 12 του άρθρου αυτού, όφειλε να είχε γίνει ενημέρωση των ημερολογίων.

Στο υποκατάστημα από τα βιβλία του οποίου εξάγεται αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα τηρούνται ίδια διπλογραφικά βιβλία και εξάγεται τελικό αποτέλεσμα το οποίο ενσωματώνεται με λογιστική εγγραφή στα βιβλία της έδρας.

3.6 Υποχρεώσεις από την τήρηση απλογραφικών βιβλίων

Ο υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών που εντάσσεται σε τήρηση απλογραφικών βιβλίων τηρεί:

α) Βιβλίο εσόδων - εξόδων.

β) Βιβλίο απογραφών ή καταστάσεις απογραφής, εφόσον τα ετήσια ακαθάριστα έσοδά του από την πώληση αγαθών υπερέβησαν το όριο των εκατό πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ. Τα έσοδα της πρώτης διαχειριστικής περιόδου δεν ανάγονται σε ετήσια βάση.

3.7 Η ερμηνευτική εγκύκλιος ΠΟΛ 1004/4-1-2013 παρ 16 τήρηση βιβλίου εσόδων - εξόδων και βιβλίου απογραφών.

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, ο πιο πάνω υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών, υποχρεούται να τηρεί:

α) Βιβλίο εσόδων-εξόδων

β) Βιβλίο απογραφών ή καταστάσεις απογραφής, εφόσον τα ετήσια ακαθάριστα έσοδά του από τη πώληση αγαθών ξεπέρασαν το όριο του ποσού 150.000 ευρώ.

Σημειώνεται ότι για την υποχρέωση ή μη σύνταξης απογραφής τα έσοδα της πρώτης διαχειριστικής περιόδου, δεν ανάγονται σε ετήσια βάση.

Διευκρινίζεται ότι οι σχετικές αποφάσεις περί απαλλαγής ορισμένων υπόχρεων απεικόνισης συναλλαγών της Β' κατηγορίας από την τήρηση βιβλίου απογραφών και κατάρτισης απογραφής κατά την 31/12, εξακολουθούν να ισχύουν.

Διευκρινίζεται ακόμη ότι τα δεδομένα των πιο πάνω βιβλίων τηρούνται σε αθεώρητα έντυπα, ανεξάρτητα από τον τρόπο τήρησής τους, χειρόγραφα ή μηχανογραφικά και όταν τηρούνται μηχανογραφικά μπορεί απλώς να αποθηκεύονται σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα και δίνονται άμεσα στον έλεγχο όταν ζητηθούν. Με τις διατάξεις του Κ.Φ.Α.Σ. δεν ορίζεται υποχρέωση από 1/1/2013 τήρησης μηνιαίας κατάστασης βιβλίου εσόδων-εξόδων επί μηχανογραφικής τήρησής του, όμως θα εκτυπωθεί θεωρημένη μηνιαία κατάσταση εσόδων - εξόδων για το Δεκέμβριο του 2012.

3.8 Τρόπος ενημέρωσης βιβλίου εσόδων – εξόδων

Στο βιβλίο εσόδων - εξόδων καταχωρούνται διακεκριμένα:

- α) Το είδος του δικαιολογητικού, ο αύξων αριθμός και η χρονολογία έκδοσης ή λήψης του, καθώς και το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία του εκδότη των στοιχείων αγορών και εξόδων.
- β) Τα έσοδα από την πώληση εμπορευμάτων, προϊόντων, πρώτων και βοηθητικών υλών, υλικών συσκευασίας, από την παροχή υπηρεσίας και από λοιπές πράξεις.
- γ) Οι δαπάνες για αγορά αγαθών, διακεκριμένα και ανάλογα με τον προορισμό τους για μεταπώληση ή παραγωγή προϊόντων, οι δαπάνες λήψης υπηρεσιών, τα γενικά έξοδα και λοιπές πράξεις.
- δ) Η αξία αγοράς και πώλησης των παγίων στοιχείων.

ε) Ο Φ.Π.Α. που αντιστοιχεί στις πιο πάνω πράξεις.

στ) Οι αυτοπαραδόσεις αγαθών ή η ιδιοχρησιμοποίηση υπηρεσιών.

ζ) Τα έσοδα και έξοδα για λογαριασμό τρίτου που αφορούν πράξεις για τις οποίες εκδίδονται εκκαθαρίσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 6 του παρόντος.

η) Οι επιστροφές και οι εκπτώσεις που γίνονται με ιδιαίτερο στοιχείο επί των πιο πάνω πράξεων, οι οποίες καταχωρούνται αφαιρετικά από τις αντίστοιχες στήλες.

Το ποσό κάθε πράξης των περιπτώσεων β', γ', δ' και στ' αναλύεται στον χρόνο ενημέρωσής, σε ιδιαίτερες στήλες του τηρούμενου βιβλίου ή σε καταστάσεις ανάλογα με τις ανάγκες

του Φ.Π.Α..

3.9 Η ερμηνευτική εγκύκλιος ΠΟΛ 1004/4-1-2013 για την παρ 17 - Περιεχόμενο βιβλίου εσόδων-εξόδων

α) το είδος του δικαιολογητικού αγορών και εξόδων, τον αύξοντα αριθμό και τη χρονολογία έκδοσης ή λήψης του, καθώς και το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία του εκδότη.

β) τα ακαθάριστα έσοδα ξεχωριστά, από την πώληση εμπορευμάτων, προϊόντων, πρώτων και βοηθητικών υλών, υλικών συσκευασίας, από την παροχή υπηρεσίας και από λοιπές πράξεις.

γ) τις αγορές αγαθών, διακεκριμένα και ανάλογα με τον προορισμό τους για μεταπώληση ή παραγωγή προϊόντων, τις δαπάνες λήψης υπηρεσιών, τα γενικά έξοδα και λοιπές πράξεις.

δ) την αξία αγοράς και πώλησης των παγίων στοιχείων,

ε) το Φ.Π.Α. που αντιστοιχεί στις πιο πάνω πράξεις,

στ) τις αυτοπαραδόσεις αγαθών ή την ιδιοχρησιμοποίηση υπηρεσιών,

ζ) τα έσοδα και έξοδα για λογαριασμό τρίτου που αφορούν πράξεις για τις οποίες εκδίδονται εκκαθαρίσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 6 του παρόντος.

η) τις επιστροφές και τις εκπτώσεις που γίνονται με ιδιαίτερο στοιχείο επί των πιο πάνω πράξεων, οι οποίες καταχωρούνται αφαιρετικά από τις αντίστοιχες στήλες.

Σημειώνεται ότι με τις προϊσχύουσες διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 6 του Κ.Β.Σ.(Π.Δ. 186/1992), τα δεδομένα των περιπτώσεων δ', στ' και ζ', καταχωρούντο σε ιδιαίτερο χώρο του βιβλίου εσόδων-εξόδων, ενώ με τις διατάξεις του Κ.Φ.Α.Σ. καταχωρούνται σε ιδιαίτερες στήλες.

Επισημαίνεται ότι δεν υπάρχει πλέον υποχρέωση καταχώρησης σε ιδιαίτερο χώρο του εν λόγω βιβλίου των καταθέσεων και των αναλήψεων κεφαλαίων, των δανείων που χορηγούνται και λαμβάνονται καθώς και των εισπράξεων ή καταβολών που γίνονται για μερική ή ολική εξόφλησή τους.

Για τις ανάγκες του Φ.Π.Α. το ποσό κάθε πράξης των περιπτώσεων β', γ', δ' και στ' αναλύεται στο χρόνο ενημέρωσης, όπως αυτός ορίζεται παρακάτω στην παράγραφο 18, σε ιδιαίτερες στήλες του τηρούμενου βιβλίου ή σε καταστάσεις.

Η καταχώρηση - ενημέρωση του βιβλίου εσόδων - εξόδων με τις πιο πάνω πράξεις γίνεται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα κάθε

ημερολογιακού τριμήνου και όχι πέραν του χρόνου της εμπρόθεσμης υποβολής της περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α..

Στην περίπτωση που κατά την διάρκεια της χρήσης λαμβάνονται στοιχεία αγοράς αγαθών πριν από την παραλαβή τους, η ενημέρωση των βιβλίων γίνεται κατά την παραλαβή των αγαθών. Εφόσον στο τέλος της χρήσης λαμβάνονται στοιχεία αγοράς αγαθών που δεν έχουν ακόμα παραληφθεί, καταχωρούνται σχετικές εγγραφές σε ιδιαίτερες στήλες του βιβλίου εσόδων - εξόδων και τακτοποιούνται με την παραλαβή των αγαθών

Επιπλέον, μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του οικείου οικονομικού έτους καταχωρείται ανακεφαλαιωτικά, συγκεντρωτικά και όχι αναπαραστατικό, ανάλυση των δεδομένων της παραγράφου 17 του άρθρου αυτού, ανάλογα με τις ανάγκες της φορολογίας εισοδήματος για τον προσδιορισμό του αποτελέσματος και την συμπλήρωση των φορολογικών δηλώσεων ή καταστάσεων που ορίζονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3.10 Η ερμηνευτική εγκύκλιος ΠΟΛ 1004/4-1-2013 για την παρ 18 Χρόνος ενημέρωσης του βιβλίου εσόδων - εξόδων.

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής ορίζεται ο χρόνος ενημέρωσης του βιβλίου εσόδων εξόδων, ο οποίος συνδέεται πλέον με τον χρόνο υποβολής της δήλωσης Φ.Π.Α. Έτσι από 1/1/2013 η ενημέρωση του βιβλίου αυτού γίνεται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα κάθε ημερολογιακού τριμήνου και όχι πέρα του χρόνου υποβολής της περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α.

Επιπλέον, μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του οικείου οικονομικού έτους, καταχωρείται για τις ανάγκες της φορολογίας εισοδήματος, συγκεντρωτικά και όχι ανά

παραστατικό, ανάλυση των προαναφερομένων στην παράγραφο 17 δεδομένων.

Όσον αφορά την καταχώρηση στοιχείων αγοράς αγαθών που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια της χρήσης ή στο τέλος αυτής χωρίς να έχουν παραληφθεί τα αγαθά, οι σχετικές διατάξεις της παραγράφου αυτής είναι ίδιες με τις προϊσχύουσες διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 17 του Κ.Β.Σ. (Π.Δ. 186/1992) και δεν χρήζουν περαιτέρω διευκρινίσεων.

Σε ιδιαίτερο χώρο του βιβλίου εσόδων - εξόδων ή σε καταστάσεις καταχωρείται, μέχρι τον χρόνο της εμπρόθεσμης υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος για κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο, η ημερομηνία και η αξία κτήσης του, το οικείο δικαιολογητικό, ο συντελεστής απόσβεσής του, οι αποσβέσεις και η αναπόσβεστη αξία.

3.11 Βιβλίο απογραφών απλογραφικών βιβλίων

Στο βιβλίο απογραφών ή σε καταστάσεις απογραφής καταχωρούνται τα εμπορεύματα, τα προϊόντα, τα ημιέτοιμα, οι Α΄ και Β΄ ύλες, καθώς και τα υλικά συσκευασίας, τα οποία κατέχει ο υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών κατά τη λήξη της διαχειριστικής του περιόδου και βρίσκονται σε δικές του εγκαταστάσεις ή σε εγκαταστάσεις τρίτων.

Ορίζεται ρητά ότι στο βιβλίο απογραφών ή σε απλότυπες καταστάσεις απογραφής, τα οποία τηρούνται αθεώρητα, ο υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών, που τηρεί απλογραφικά βιβλία, καταχωρεί, τα εμπορεύματα, τα προϊόντα, τα ημιέτοιμα προϊόντα, τις Α΄ και Β΄ ύλες και τα υλικά συσκευασίας, που ανήκουν στην κυριότητά του και βρίσκονται στις εγκαταστάσεις του, ή σε εγκαταστάσεις τρίτων, κατά την 31/12 κάθε

έτους. Επίσης ορίζεται ρητά η υποχρέωση καταγραφής διακεκριμένα στο βιβλίο απογραφών της έδρας ή σε απλότυπες καταστάσεις, των αποθεμάτων του υποκαταστήματος ή του αποθηκευτικού χώρου, ανεξάρτητα του τόπου που αυτά βρίσκονται.

Δεν υπάρχει πλέον υποχρέωση καταχώρησης σε διπλότυπες καταστάσεις, της ποσοτικής καταγραφής των αποθεμάτων των εγκαταστάσεων που βρίσκονται σε απόσταση άνω των 50 χιλιομέτρων από την έδρα. Εγκαταστάσεις που στεγάζονται στον ίδιο ή σε συνεχόμενο κτιριακό χώρο, αντιμετωπίζονται ως μια εγκατάσταση για την απογραφή.

Οι διατάξεις αυτές ισχύουν από 1/1/2013 και συνεπώς η απογραφή της 31/12/2012 θα καταχωρηθεί σε θεωρημένα έντυπα (βιβλίο απογραφών, διπλότυπες καταστάσεις απογραφής, μηναία κατάσταση βιβλίου εσόδων-εξόδων κ.λπ.).

Η καταχώρηση αυτή γίνεται ως εξής :

Η καταγραφή των αποθεμάτων πραγματοποιείται στο βιβλίο ή σε καταστάσεις διακεκριμένες για κάθε αποθηκευτικό χώρο. Τα αποθέματα τα οποία βρίσκονται σε τρίτους καταχωρούνται ανά τρίτο δίχως να απαιτείται καταχώρηση και κατ' αποθηκευτικό χώρο τρίτου. Η καταχώρηση που περιλαμβάνει το είδος, τη μονάδα μέτρησης, την ποσότητα, την κατά μονάδα αξία, στην οποία αποτιμήθηκε κάθε είδος καθώς και τη συνολική του αξία διεκπεραιώνεται με μία εγγραφή για ολόκληρη την ποσότητα κάθε είδους αγαθού, για κάθε αποθηκευτικό χώρο. Τα προαναφερόμενα αγαθά τα οποία βρίσκονται σε υποκατάστημα ή σε αποθηκευτικό χώρο καταχωρούνται διακεκριμένα στο βιβλίο απογραφών της έδρας και τα δεδομένα των αγαθών αυτών δίνονται

άμεσα στον έλεγχο που επιβάλλεται στο υποκατάστημα ή στον αποθηκευτικό χώρο.

Η ποσοτική καταχώρηση των αποθεμάτων στο βιβλίο απογραφών, το οποίο τηρείται αθεώρητο, ή σε καταστάσεις απογραφής, οι οποίες επίσης είναι αθεώρητες, ή σε οποιοδήποτε άλλο έντυπο, διενεργείται μέχρι την 20ή Φεβρουαρίου του επόμενου έτους. Σύμφωνα δε με τις ίδιες διατάξεις, η αξία των αποθεμάτων αυτών καταχωρείται στο βιβλίο απογραφών μέχρι την εμπρόθεσμη υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

3.12 Νομός 4308 – ΕΛΠ Λογιστικό Σύστημα και Παρακολούθηση «Λογιστικής» και «Φορολογικής» βάσης.

Το λογιστικό σύστημα μιας οντότητας περιλαμβάνει τα διάφορα λογιστικά αρχεία αλλά και τις διαδικασίες και μεθόδους για την καταχώρηση των σχετικών συναλλαγών και γεγονότων, καθώς και για την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Τα λογιστικά αρχεία περιλαμβάνουν τόσο τα τηρούμενα «λογιστικά βιβλία», όσο και τα «λογιστικά στοιχεία» (παραστατικά). Σημειώνεται ότι όπου σε άλλους νόμους γίνεται χρήση του όρου «Βιβλία και στοιχεία» ο όρος αυτός αναφέρεται στα λογιστικά αρχεία (λογιστικά βιβλία και λογιστικά στοιχεία) του παρόντος νόμου. Τα λογιστικά αρχεία είναι τα ηλεκτρονικά ή φυσικά μέσα, στα οποία περιέχονται πληροφορίες αναγκαίες για την κατάρτιση και τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Τα λογιστικά αρχεία περιλαμβάνουν βάσεις πρωτογενών πληροφοριακών δεδομένων, παραστατικά των συναλλαγών και γεγονότων (λογιστικά στοιχεία), και άλλα λογιστικά αρχεία (λογιστικά βιβλία) στα οποία

καταχωρούνται δεδομένα των συναλλαγών και γεγονότων. Ενδεικτικά παραδείγματα λογιστικών αρχείων είναι:

α) οι βάσεις δεδομένων ενός συστήματος πληροφορικής και οι αναλυτικές και συγκεντρωτικές αναφορές που παράγει, όπως τα κλασικά λογιστικά βιβλία (ημερολόγια, αναλυτικά και συγκεντρωτικά καθολικά και αναλυτικές απογραφές περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων),

β) οι τεχνικές προδιαγραφές που χρησιμοποιεί μια βιοτεχνική ή βιομηχανική επιχείρηση για την παραγωγή των προϊόντων και των υπηρεσιών της,

γ) αρχεία στα οποία παρακολουθούνται τα αποθέματα και οι κινήσεις τους κατά ποσότητα ή και αξία,

δ) τα κοστολογικά δεδομένα μιας περιόδου στα οποία αποτυπώνεται η συγκέντρωση του κόστους και η κατανομή του στους τελικούς φορείς (προϊόντα και υπηρεσίες),

ε) αναλυτικά υπολογιστικά φύλλα σε οποιαδήποτε μορφή, στα οποία γίνεται επεξεργασία δεδομένων για παραγωγή στοιχείων προς αυτούσια χρήση ή περαιτέρω επεξεργασία,

στ) μισθοδοτικές καταστάσεις και λοιπά στοιχεία που απαιτούνται για τη σύνταξή τους, όπως παρουσιολόγια και πίνακες εγκεκριμένων μισθών και παροχών,

ζ) τα παντός είδους τηρούμενα πρακτικά των διαφόρων οργάνων διοίκησης της οντότητας,

η) τα στοιχεία (παραστατικά) που εκδίδει μια οντότητα τα οποία συνοδεύουν τη διακίνηση των αποθεμάτων της,

θ) τα τιμολόγια και οι αποδείξεις λιανικής πώλησης που εκδίδει η οντότητα, ή τρίτος για λογαριασμό της, για την πώληση αγαθών και υπηρεσιών,

ι) τα στοιχεία που εκδίδονται για την πληρωμή ή την είσπραξη χρημάτων και χρεογράφων,

ια) τα στοιχεία (παραστατικά) που λαμβάνει η οντότητα από τρίτους στα πλαίσια της λειτουργίας της, όπως στοιχεία διακίνησης αγαθών, τιμολόγια αγοράς, στοιχεία πληρωμών και εισπράξεων και αντίγραφα κίνησης λογαριασμών,

ιβ) οι παντός είδους συμβάσεις στις οποίες υπεισέρχεται η οντότητα στα πλαίσια της λειτουργίας της,

ιγ) τα παντός είδους έγγραφα για την επικοινωνία με το προσωπικό της και τους τρίτους, περιλαμβανομένων των φορολογικών ασφαλιστικών και λοιπών εποπτικών και ρυθμιστικών αρχών,

ιδ) έγγραφα συντασσόμενα για κάλυψη υποχρεώσεων που προκύπτουν από τη φορολογική (π.χ. δηλώσεις Φ.Π.Α) ή άλλη νομοθεσία.

Τα λογιστικά αρχεία τηρούνται με ηλεκτρονικό ή χειρόγραφο τρόπο. Όταν στην τήρηση των αρχείων χρησιμοποιούνται συντομεύσεις ή σύμβολα, το νόημά τους ορίζεται με σαφήνεια. Τα λογιστικά στοιχεία (παραστατικά), συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων πώλησης, επιτρέπεται να συντάσσονται σε γλώσσα άλλη από την Ελληνική. Τα λογιστικά βιβλία (αρχεία) τηρούνται στην Ελληνική γλώσσα.

Στα λογιστικά αρχεία καταχωρείται κάθε συναλλαγή και γεγονός της οντότητας, ανεξάρτητα από την αξία. Συνεπώς, η οντότητα πρέπει να καταχωρεί στο λογιστικό της σύστημα τις επιπτώσεις όλων των

συναλλαγών και όλων των γεγονότων και δεν δύναται να επικαλείται το ασήμαντο ποσό αυτών για να αιτιολογήσει μη καταχώρηση.

Το λογιστικό σύστημα της οντότητας απαιτείται να παρακολουθεί τόσο τη λογιστική αξία όσο και τη φορολογική βάση, εφόσον διαφέρουν, των στοιχείων των εσόδων, εξόδων, περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και καθαρής θέσης, κατά περίπτωση. Η υποχρέωση αυτή είναι αυτονόητη προϋπόθεση για την εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων της οντότητας. Η παρακολούθηση δύναται να γίνεται με οποιοδήποτε πρόσφορο και ασφαλή τρόπο, ώστε να μπορούν να εξαχθούν οι απαραίτητες πληροφορίες για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, τη σύνταξη των φορολογικών δηλώσεων, και τη διασφάλιση της δυνατότητας διενέργειας ελέγχων. ·

Είναι προφανές ότι η οντότητα οφείλει να είναι σε θέση να τεκμηριώσει αναλυτικά, από τις εγγραφές στα βιβλία της και τα σχετικά παραστατικά, τα ποσά των διαφορών της φορολογικής από τη λογιστική βάση του ανωτέρω πίνακα, και να θέτει την τεκμηρίωση αυτή στη διάθεση του ελέγχου. · Η υποχρέωση για παρακολούθηση της φορολογικής βάσης δεν αφορά μόνο έσοδα και έξοδα αλλά και στοιχεία του ισολογισμού. Μάλιστα, μεταβολές στοιχείων του ισολογισμού μπορεί να επηρεάζουν τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος, είτε οι μεταβολές αυτές συσχετίζονται με έσοδα / έξοδα είτε όχι (π.χ. διακανονισμός του σχετικού στοιχείου του ισολογισμού όπως καταβολή αποζημίωσης προσωπικού από δημιουργημένη πρόβλεψη).

Σημαντικό είναι επίσης η οντότητα να παρακολουθεί τη φορολογική βάση της καθαρής της θέσης, και ιδίως των «κερδών εις νέο» για να γνωρίζει τα ποσά για τα οποία υπάρχει υποχρέωση καταβολής φόρου εισοδήματος σε περίπτωση διανομής. · Για τον υπολογισμό του φόρου

εισοδήματος λαμβάνονται υπόψη μόνο οι διαφορές λογιστικής και φορολογικής βάσης της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Οι διαφορές λογιστικής και φορολογικής βάσης λογαριασμών του ισολογισμού θα επηρεάσουν τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος σε μελλοντικές περιόδους

Πηγή: <http://www.taxheaven.gr> Δείτε περισσότερα
<http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/22433>

© Taxheaven

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

4.1 ΑΡΘΡΟ 22. Μηχανογράφηση : Εισαγωγικά στοιχεία

Ο επιτηδευματίας, που κάνει χρήση ηλεκτρονικών μέσων σχετικά με την διατήρηση των βιβλίων ή και την έκδοση των στοιχείων, υπάγεται και στις διατάξεις των άρθρων 23 έως και 25, που έχουν ισχύ των αντίστοιχων σχετικών διατάξεων του Κώδικα αυτού.

Στις περιπτώσεις που τίθεται σε εφαρμογή το σύστημα χειρόγραφο και μηχανογραφικό, ισχύουν και οι αντίστοιχες, κατά περίπτωση, διατάξεις.

4.2 ΑΡΘΡΟ 23. Αναφορικά με τις υποχρεώσεις των χρηστών και τις τεχνικές προδιαγραφές του λογισμικού.

1. Ο επιτηδευματίας που κάνει χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή (H/Y) προκειμένου να διατηρήσει τα βιβλία ή την έκδοση των στοιχείων υποχρεούται:

α) Να έχει στην κατοχή του αναλυτικό εγχειρίδιο σχετικά με τις οδηγίες χρήσης του λογισμικού στην ελληνική γλώσσα, που αναφέρεται τουλάχιστον στην εφαρμογή των διατάξεων αυτού του κώδικα και που ενημερώνεται άμεσα για οποιαδήποτε μεταβολή επέρχεται σε αυτό ,

β) να θέτει στη διάθεση του προϊσταμένου της ΔΟΥ, το απαραίτητο προσωπικό, αναφορικά με τη χρήση του λογισμικού της επιχείρησης για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα χρειαστεί, καθώς και κατά τη διάρκεια του ελέγχου, να επιτρέπει σε συνεργείο ελέγχου στο οποίο συμμετέχει και υπάλληλος με ειδικότητα πληροφορικής, την απευθείας λήψη όποιου στοιχείου είτε πληροφορίας από τα αρχεία του ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Τις υποχρεώσεις των περιπτώσεων α' και β' έχει και όποιος αναλαμβάνει τη μηχανογραφική τήρηση των βιβλίων επιτηδευματιών,

γ) να διαφυλάσσει, εκτός από τα βιβλία και στοιχεία που ορίζονται από την παράγραφο 2 του άρθρου 21 του Κώδικα αυτού, τα μηνιαία ισοζύγια του γενικού καθολικού, τις μηνιαίες καταστάσεις του βιβλίου αποθήκης, τα ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης πληροφοριών, μέχρι την εκτύπωση των δεδομένων τους, και το εγχειρίδιο οδηγιών χρήσης του λογισμικού.

2. Το λογισμικό πρέπει να ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις των διατάξεων του Κώδικα αυτού, όπως ισχύουν κάθε φορά, και επιπλέον πρέπει να έχει τις ακόλουθες δυνατότητες:

α) Ανάπτυξης κωδικών αριθμών αλλά και τίτλων λογαριασμών από τους επιτηδευματίες που διατηρούν βιβλία γ' κατηγορίας, ανάλογη με εκείνη του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου, είτε των κλαδικών λογιστικών σχεδίων, δεδομένου του ότι προορίζεται για επιχειρήσεις οι οποίες τα εφαρμόζουν. Αναφορικά με τους επιτηδευματίες, οι οποίοι διατηρούν βιβλία α' αλλά και β' κατηγορίας τα πληροφοριακά στοιχεία που προβλέπονται βάσει των άρθρων 5 και 6 του κώδικα αυτού, οφείλουν να προκύπτουν σε υποχρεωτικό βαθμό μέσω της ανάπτυξης αντίστοιχων στηλών στα βιβλία αυτά, εφόσον δεν συντάσσονται οι αναλυτικές καταστάσεις που προβλέπονται από τις ίδιες διατάξεις.

β) Προσδιορισμού των χρησιμοποιούμενων μεταβλητών φορολογικών συντελεστών, εισφορών, τελών από τον ίδιο το χρήστη,

γ) Αυτόματης ετήσιας προοδευτικής αρίθμησης κάθε ημερολογιακής εγγραφής, ξεχωριστά για κάθε ημερολόγιο, που δεν επιτρέπεται να μεταβάλλεται από το χρήστη. Η απλή εισαγωγή πληροφοριών ή άλλων

ενδείξεων για μελλοντική έκδοση φορολογικών στοιχείων, δεν ασκεί καμία επίδραση στα λογιστικοποιημένα οικονομικά στοιχεία,

δ) διασφάλισης της ενημέρωσης των βιβλίων του επιτηδευματία με το περιεχόμενο των στοιχείων που εκδίδονται μηχανογραφικά,

ε) ακύρωσης εγγραφής μέσω της έκδοσης ειδικού ακυρωτικού στοιχείου, εφόσον υφίσταται λανθασμένη έκδοση φορολογικών στοιχείων, και δεν έγινε χρήση αυτών. Η διόρθωση της λανθασμένης εγγραφής δύναται να πραγματοποιηθεί μέσω αλγεβρικής απεικόνιση, υπό την προϋπόθεση ότι η ίδια μέθοδος θα διεκπεραιώνεται σε κάθε επίπεδο λογαριασμών που σχετίζονται με αυτή τη διόρθωση,

στ) διαχωρισμού, καταχώρησης και εκτύπωσης των οικονομικών πράξεων της καινούργιας διαχειριστικής περιόδου, ταυτόχρονα με τις οικονομικές πράξεις και τις τακτοποιητικές πράξεις της διαχειριστικής χρήσης που έληξε (σύνταξη ισολογισμού), καθώς και αυτόματης μεταφοράς των υπολοίπων στους λογαριασμούς της καινούργιας χρήσης. Κάθε υπόλοιπο το οποίο μεταφέρεται στη νέα χρήση οφείλει να είναι οριστικό και εκκαθαρισμένο,

ζ) διαχωρισμού και χωριστής εκτύπωσης των πράξεων του τελευταίου μήνα της διαχειριστικής χρήσης που έληξε από τις τακτοποιητικές πράξεις της ίδιας χρήσης, (1) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 23 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του π.δ. 134/1996 και ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 22 του ίδιου π.δ. από 1.8.1996. Η περίπτωση που αντικαταστάθηκε είχε ως εξής:

«β) να θέτει στη διάθεση του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. το απαραίτητο προσωπικό σχετικά με τη χρήση του λογισμικού της επιχείρησης για όσο χρονικό διάστημα είναι απαραίτητο, κατά τη διάρκεια του ελέγχου.»

(2) Η περίπτωση η' της παραγράφου 2 του άρθρου 23 καταργήθηκε και οι περιπτώσεις θ' και Γ αναριθμήθηκαν σε η' και θ' αντίστοιχα, με το άρθρο 9§26 του ν. 2753/1999 και ισχύουν σύμφωνα με το άρθρο 26 του ίδιου νόμου από 1.1.2000. Η περίπτωση που καταργήθηκε είχε ως εξής:

«η) αποκλεισμού της δυνατότητας για αναδρομική τροποποίηση ή παρεμβολή οποιασδήποτε εγγραφής, μετά την πάροδο της προθεσμίας ενημέρωσης, που ορίζεται από τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού,»

(3) Η περίπτωση θ' της παραγράφου 2 του άρθρου 23 καταργήθηκε με το άρθρο 30§13 του ν. 3522/2006 και ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 39 του ίδιου νόμου από 22.12.2006. Η περίπτωση που καταργήθηκε είχε ως εξής:

«θ) αυτόματης ενέργειας των αθροίσεων των ποσών των ημερολογίων, των λογαριασμών, των ισοζυγίων, των καταστάσεων και των στηλών των βιβλίων πρώτης και δεύτερης κατηγορίας και μεταφοράς τους από μία σελίδα σε άλλη.»

4.3 ΑΡΘΡΟ 24. Ο Χρόνος και ο τρόπος της μηχανογραφικής ενημέρωσης των βιβλίων και της έκδοσης των στοιχείων

Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας:

α) Ενημερώνει τα ημερολόγια του στις προθεσμίες που ορίζονται από την παράγραφο 2 του άρθρου 17. Η εκτύπωση αυτών γίνεται στο τέλος του επόμενου μήνα που αφορούν οι οικονομικές πράξεις και του ημερολογίου εγγραφών ισολογισμού στο χρόνο κλεισίματος του ισολογισμού, με δυνατότητα αποθήκευσης αυτών σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα.

β) Εκτυπώνει έως το πέρας του επόμενου μήνα εκείνου που σχετίζονται οι οικονομικές πράξεις θεωρημένο ισοζύγιο λογαριασμών «Γενικού - Αναλυτικών Καθολικών» που κάνουν την εμφάνισή τους, τα προοδευτικά αθροίσματα χρέωσης και πίστωσης των λογαριασμών κάθε βαθμίδας, καθώς και των υπολοίπων αυτών έως το τέλος του μήνα που προηγήθηκε, τα σύνολα των κινήσεων του μήνα, τα συνολικά αθροίσματα χρέωσης και πίστωσης των λογαριασμών, καθώς και τα υπόλοιπα τους, χρεωστικά και πιστωτικά, έως το τέλος του μήνα με τον οποίο σχετίζονται.

Παρέχεται η δυνατότητα εμφάνισης στο ισοζύγιο του προηγούμενου εδαφίου τουλάχιστον των πρωτοβάθμιων λογαριασμών, με την προϋπόθεση ανάπτυξης του σε λογαριασμούς της κατώτερης βαθμίδας, εφαρμοζομένων αναλόγως των τριών τελευταίων εδαφίων της παραγράφου 7 του άρθρου 24 του παρόντος.

γ) Εκτυπώνει τα αναλυτικά καθολικά, το γενικό καθολικό και το μητρώο παγίων στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου και μέσα στην προθεσμία σύνταξης του ισολογισμού, με δυνατότητα μη εκτύπωσης τους, εφόσον τα δεδομένα τους φυλάσσονται σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης.

2. Ο επιτηδευματίας ο οποίος διατηρεί βιβλίο αποθήκης το ενημερώνει στην προθεσμία που ορίζεται βάσει της παραγράφου 2 του άρθρου 17 και αποθηκεύει έως και το τέλος του επόμενου μήνα εκείνου που σχετίζονται οι οικονομικές πράξεις τα δεδομένα αυτού με επιπρόσθετη αναγραφή για κάθε μήνα του αριθμού των μερίδων των κινηθέντων ειδών σε οπτικό δίσκο (CD- ROM τεχνολογίας WORM) που σημαίνεται (θεωρείται) και προστατεύεται από πρόσθετες προσπάθειες εγγραφής, προκειμένου να προβαίνει στη διασφάλιση των πληροφοριών που περιέχονται σ' αυτόν.

Σε κάθε οπτικό δίσκο αποθηκεύονται τα δεδομένα ενός μόνο μήνα και επί μη επιτυχημένης εγγραφής του CD το κατεστραμμένο CD αρχειοθετείται και γίνεται νέα εγγραφή σε άλλο θεωρημένο CD.

Αντί να αποθηκεύει τα δεδομένα του βιβλίου αποθήκης, ο επιτηδευματίας δύναται να αποθηκεύει αφενός τα είδη οποία κινήθηκαν κατά τη διάρκεια του μήνα, κατά είδος, ποσότητα, αλλά και αξία, τα προοδευτικά αθροίσματα έως και το τέλος του προηγούμενου μήνα, τα σύνολα των κινήσεων του μήνα, κατά ποσότητα και αξία, καθώς και τα ποσοτικά υπόλοιπα με επιπρόσθετη αναγραφή για οποιοδήποτε μήνα του αριθμού των μεριδίων των κτηθέντων ειδών που περιλαμβάνονται, και αφετέρου τα είδη τα οποία δεν κινήθηκαν, το προοδευτικό σύνολο των ποσών αξιών, τις χρεώσεις και πιστώσεις κάθε είδους έως και το τέλος του μήνα που προηγήθηκε. Σε αυτή την περίπτωση στο βιβλίο αποθήκης εκτυπώνεται στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου εντός της προθεσμίας σύνταξης του ισολογισμού με δυνατότητα εκτύπωσης σε περίπτωση που τα δεδομένα του φυλάσσονται σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης.

Βάσει της ίδιας προϋπόθεσης παρέχεται η δυνατότητα μη εκτύπωσης των δελτίων εσωτερικής διακίνησης της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του Κώδικα αυτού

3. Ο επιτηδευματίας ο οποίος διατηρεί βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας ενημερώνει τα βιβλία της έδρας ή του υποκαταστήματος του μέσα στις προθεσμίες που ορίζονται από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού.

Στο τέλος του μήνα που ακολουθεί εκείνου που σχετίζονται οι οικονομικές πράξεις, εκτυπώνει:

α) το βιβλίο αγορών ή εσόδων - εξόδων με δυνατότητα αποθήκευσης αυτών σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα,

β) μηνιαία κατάσταση στην οποία εμφανίζονται μόνο τα μηνιαία αθροίσματα των αντίστοιχων στηλών του τηρούμενου βιβλίου αγορών και εσόδων - εξόδων.

4. Ο επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας για τις οικονομικές πράξεις του υποκαταστήματος του:

α) Εκτυπώνει το ημερήσιο φύλλο συναλλαγών και το αποστέλλει στην έδρα προκειμένου να πραγματοποιηθεί ενημέρωση των βιβλίων εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του επόμενου μήνα.

β) Ενημερώνει το ημερολόγιο ταμειακών και συμψηφιστικών πράξεων εντός της προθεσμίας της παραγράφου 2 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού και εκτυπώνει αυτό ή το φύλλο ανάλυσης και ελέγχου μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα.

Τα βιβλία των παραπάνω περιπτώσεων δύναται να μην εκτυπώνονται, ενώ και τα δεδομένα τους να αποθηκεύονται σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης.

γ) Ενημερώνει το βιβλίο αποθήκης και αποθηκεύει τα δεδομένα του κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού.

5. Σε περίπτωση που ο επιτηδευματίας έχει στην κατοχή του κεντρική μονάδα (H/Y), που μ' αυτήν παρακολουθεί τα λογιστικά κάθε επαγγελματικής εγκατάστασης, δύναται, έπειτα από προηγούμενη γνωστοποίηση στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. της έδρας του, να εκτυπώνει έως και το τέλος του μήνα που ακολουθεί στη μονάδα αυτή τα λογιστικά βιβλία καθώς και το βιβλίο αποθήκης κάθε επαγγελματικής

εγκατάστασης, σε περίπτωση που η μεταβίβαση των εγγραφών από τις επαγγελματικές εγκαταστάσεις διεκπεραιώνεται μέσω της απευθείας σύνδεσης, είτε με άλλα ηλεκτρονικά μέσα, στις προβλεπόμενες προθεσμίες. Τα τυπωμένα βιβλία ή τα ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποστέλλονται εντός ενός δεκαημέρου, από τη λήξη του μήνα της εκτύπωσης στην επαγγελματική εγκατάσταση με την οποία σχετίζονται, όπου και φυλάσσονται.

Τα θεωρημένα και μη χρησιμοποιημένα βιβλία ή οι θεωρημένοι οπτικοί δίσκοι (CD- ROM) μπορεί να φυλάσσονται στο χώρο της κεντρικής μονάδας του Η/Υ μέχρι τη χρησιμοποίησή τους.

6. Η εκτύπωση της ποσοτικής καταγραφής των αποθεμάτων, ιδίων και τρίτων, στο βιβλίο απογραφών πραγματοποιείται έως και τη λήξη της προθεσμίας της παραγράφου 7 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού. Η κατά ποσότητα και αξία εκτύπωση των αποθεμάτων διεκπεραιώνεται εντός της προθεσμίας της παραγράφου 8 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού, με δυνατότητα μη εκτύπωσης τους, σε περίπτωση που αποθηκεύονται σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα. Το βιβλίο μετόχων των ανωνύμων εταιρειών, των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, δύναται να εκτυπώνεται μία φορά στο τέλος της χρήσης και εντός της προθεσμίας κλεισίματος του ισολογισμού με τους κατόχους των μετοχών κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, με την προϋπόθεση ότι οι αναλυτικές κινήσεις του βιβλίου μετόχων θα φυλάσσονται σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης και υπάρχει δυνατότητα εκτύπωσης αυτών σε περίπτωση που ζητηθεί από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. Τα πρόσθετα και ειδικά βιβλία ενημερώνονται αλλά και εκτυπώνονται εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών βάσει των διατάξεων του Κώδικα αυτού ή των αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδονται με εξουσιοδότηση του νόμου και καθιερώνουν την τήρησή τους, με

εξαίρεση τα βιβλία που ενημερώνονται βάσει εκδιδόμενων παραστατικών, τα οποία δύνανται να εκτυπώνονται έως το τέλος του επόμενου μήνα, με την προϋπόθεση ότι εφόσον ζητηθεί από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή από τον εξουσιοδοτούμενο από αυτόν υπάλληλο, είναι δυνατή η εκτύπωση σε αθεώρητο μηχανογραφικό χαρτί, άμεσα των δεδομένων των βιβλίων αυτών μέχρι και την τελευταία ημέρα ενημέρωσης. Με την προϋπόθεση του προηγούμενου εδαφίου η εκτύπωση δύναται να πραγματοποιείται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα και το βιβλίο κίνησης οχημάτων.

7. Οι προθεσμίες που ορίζονται σχετικά με την εκτύπωση των βιβλίων που προβλέπονται από τις παραγράφους 1 έως και 5 του άρθρου αυτού, τελούν υπό την προϋπόθεση ότι σε περίπτωση που ζητηθεί εγγράφως από τον προϊστάμενο της ΔΟΥ ή από τον εξουσιοδοτημένο από αυτόν υπάλληλο, καθίσταται δυνατή η εκτύπωση σε αθεώρητο μηχανογραφικό χαρτί αμέσως των υπολοίπων όλων ή μερικών λογαριασμών του γενικού καθολικού, του βιβλίου αποθήκης καθώς και του υπόλοιπου ταμείου και εντός δύο ημερών όλων ή μερικών των βιβλίων που τηρούνται έως την ημέρα, που σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού, όφειλε να είχε πραγματοποιηθεί η εισαγωγή των στοιχείων στον Η/Υ. Εφόσον είναι αντικειμενικά μη εφικτή η εκτύπωση εντός των παραπάνω προθεσμιών, ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. ή ο εξουσιοδοτημένος από αυτόν υπάλληλος μπορεί, κατόπιν αίτησης του επιτηδευματία, να τις παρατείνει. Οι προθεσμίες ενημέρωσης και εκτύπωσης των βιβλίων με τις τρέχουσες συναλλαγές παρατείνονται αυτοδίκαια για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα ορίζεται για τις παραπάνω εκτυπώσεις.

Τα δεδομένα που είναι αποθηκευμένα σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα κατά τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3, 4 και 6 του άρθρου αυτού, καθώς

και της παραγράφου 6 του άρθρου 27 του ίδιου Κώδικα εκτυπώνονται εντός τριών (3) ημερών, όταν ζητηθεί από το φορολογικό έλεγχο. Η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παρατείνεται μέχρι δεκαπέντε (15) ημέρες, εφόσον η εκτύπωση των δεδομένων αυτών είναι εξαιρετικά δυσχερής στην προβλεπόμενη προθεσμία. Η μη διαφύλαξη των ηλεκτρομαγνητικών μέσων ή η αδυναμία αναπαραγωγής του περιεχομένου αυτών εξομοιώνεται με μη τήρηση των βιβλίων ή των καταστάσεων που εμπεριέχονται σε αυτά.

8. Οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού έχουν ανάλογη εφαρμογή και για την παράταση της προθεσμίας εκτύπωσης ή της εγγραφής σε θεωρημένο οπτικό δίσκο που ορίζεται από τις παραγράφους 1 περιπτώσεις α' και β', 2 έως και 4 του άρθρου αυτού. Σε περίπτωση παράτασης του χρόνου ενημέρωσης των βιβλίων παρέχεται ισόχρονη παράταση και στο χρόνο εκτύπωσης τους. Τα είδη που κινήθηκαν κατά τη διάρκεια του μήνα, κατ' είδος, ποσότητα και αξία τα προοδευτικά αθροίσματα μέχρι το τέλος του προηγούμενου μήνα, τα σύνολα των κινήσεων του μήνα κατά ποσότητα και αξία και τα ποσοτικά υπόλοιπα, για τα δε είδη που δεν κινήθηκαν το προοδευτικό συνολικό ποσό αξιών χρέωσης και πίστωσης όλων των ειδών μέχρι το τέλος του προηγούμενου μήνα.

(2) Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 24 προστέθηκε με το άρθρο 30§14 του ν. 3522/2006 και ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 39 του ίδιου νόμου από 22.12.2006.

(3) Η περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 24 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 30§15 του ν. 3522/2006 και ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 39 του ίδιου νόμου από 22.12.2006. Η περίπτωση που αντικαταστάθηκε είχε ως εξής:

«γ) Εκτυπώνει τα αναλυτικά καθολικά και το γενικό καθολικό στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου και μέσα στην προθεσμία σύνταξης του ισολογισμού με δυνατότητα μη εκτύπωσης τους, εφόσον τα δεδομένα τους φυλάσσονται σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης.»

(4) Η παράγραφος 2 του άρθρου 24 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5§1 του ν. 3052/2002 και ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 16 του ίδιου νόμου από 1.1.2003. Η παράγραφος που αντικαταστάθηκε είχε ως εξής:

«2. Εφόσον τηρούνται τα παραπάνω μηνιαία ισοζύγια καθώς και οι καταστάσεις του βιβλίου αποθήκης, η εκτύπωση, σε περίπτωση που τηρείται, του συγκεντρωτικού ημερολογίου γενικού καθολικού αλλά και του βιβλίου αποθήκης διεκπεραιώνεται μετά το τέλος της διαχειριστικής περιόδου εντός της προθεσμίας σύνταξης του ισολογισμού. Τα αναλυτικά καθολικά εκτυπώνονται μετά το πέρας της διαχειριστικής περιόδου εντός της προθεσμίας σύνταξης του ισολογισμού.

Το βιβλίο αποθήκης, όταν τηρούνται καταστάσεις βιβλίου αποθήκης, καθώς και τα αναλυτικά καθολικά μπορεί να μην εκτυπώνεται στο τέλος της χρήσης, εφόσον τα δεδομένα τους φυλάσσονται σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης και υπάρχει δυνατότητα εκτύπωσης αυτών, εντός τριών (3) ημερών, όταν ζητηθεί από το φορολογικό έλεγχο

Εφόσον καθίσταται αντικειμενικώς αδύνατη η εκτύπωση αυτή, εντός της παραπάνω προθεσμίας, για λόγους που αφορούν τον απαιτούμενο χρόνο ή την ποσότητα των εντύπων ο προϊστάμενος της ΔΟΥ δύναται, έπειτα από απαίτηση του επιτηδευματία, να προβεί στη παράταση έως και 15 ημερών της.

Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 24 προστέθηκε με το άρθρο 43§18 του ν. 2214/1994 και ίσχυσε σύμφωνα με το άρθρο 66 του ίδιου νόμου από 11.5.1994.

Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 24 προστέθηκε με το άρθρο 14§1 του π.δ. 134/1996 και ίσχυσε σύμφωνα με το άρθρο 22 του ίδιου νόμου από 1.8.1996.

(5) Τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 2 του άρθρου 24 προστέθηκαν με το άρθρο 30§16 του ν. 3522/2006 και ισχύουν σύμφωνα με το άρθρο 39 του ίδιου νόμου από 22.12.2006.

(6) Η παράγραφος 3 του άρθρου 24 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5§1 του ν. 3052/2002 και ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 16 του ίδιου νόμου από 1.1.2003. Η παράγραφος που αντικαταστάθηκε είχε ως εξής:

«3. Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας ενημερώνει τα βιβλία της έδρας ή του υποκαταστήματος του μέσα στις προθεσμίες που ορίζουν οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού.

Η εκτύπωση των βιβλίων γίνεται στον επόμενο μήνα εκείνου που αφορούν οι οικονομικές πράξεις.»

(7) Η παράγραφος 4-του άρθρου 24 αντικαταστάθηκε με το άρθρο. 5§1 του ν. 3052/2002 και ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 16 του ίδιου νόμου, από 1.1.2003. Η παράγραφος που αντικαταστάθηκε είχε ως εξής:

«4. Ο επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας για τις οικονομικές πράξεις του υποκαταστήματος του:

α) Εκτυπώνει το ημερήσιο φύλλο συναλλαγών και αποστέλλει αυτό στην έδρα για την ενημέρωση των βιβλίων εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του επόμενου μήνα.

β. Ενημερώνει το ημερολόγιο ταμειακών και συμψηφιστικών πράξεων εντός της προθεσμίας της παραγράφου 2 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού και εκτυπώνει αυτό ή το φύλλο ανάλυσης και ελέγχου μέσα στις πρώτες 15 ημέρες του επόμενου μήνα.

γ) ενημερώνει και εκτυπώνει το βιβλίο αποθήκης, καθώς και τη μηνιαία κατάσταση του βιβλίου αποθήκης, μέσα στις προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού.»

Η περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 24 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9§27 του ν. 2753/1999 και ίσχυσε σύμφωνα με το άρθρο 26 του ίδιου νόμου από 1.1.2000. Η περίπτωση που αντικαταστάθηκε είχε ως εξής:

«α) εκτυπώνει το ημερήσιο φύλλο συναλλαγών και αποστέλλει αυτό στην έδρα για την ενημέρωση των βιβλίων εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα που αφορά,»

Η περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 24 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 43§19 του ν. 2214/1994 και ίσχυσε σύμφωνα με το άρθρο 66 του ίδιου νόμου από 11.5.1994. Η περίπτωση που αντικαταστάθηκε είχε ως εξής:

«β) ενημερώνει το ημερολόγιο ταμειακών και συμψηφιστικών πράξεων μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 2 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού και εκτυπώνει αυτό ή το φύλλο ανάλυσης και ελέγχου εντός των πρώτων είκοσι (20) ημερών του επόμενου μήνα,»

(8) Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 24 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 43§20 του ν. 2214/1994 και ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 66 του ίδιου νόμου από 11.5.1994. Το εδάφιο που αντικαταστάθηκε είχε ως εξής:

«5. Σε περίπτωση που ο επιτηδευματίας έχει στην κατοχή του κεντρική μονάδα ηλεκτρονικού υπολογιστή, μέσω της οποίας παρακολουθεί τα λογιστικά στοιχεία κάθε επαγγελματικής εγκατάστασης δύναται έπειτα από την προηγούμενη γνωστοποίηση στον προϊστάμενο της ΔΟΥ της έδρας του, είτε έπειτα από την έγκρισή του, δεδομένου του ότι κεντρική μονάδα είναι εντός της χωρικής του αρμοδιότητας ή πρόκειται για εταιρεία ανώνυμη που έχει ως έδρα το νομό Αττικής και Θεσσαλονίκης, να προβεί στην εκτύπωση έως και το τέλος του μήνα που ακολουθεί στη μονάδα αυτή των λογιστικών βιβλίων καθώς και του βιβλίου αποθήκης οποιασδήποτε επαγγελματικής εγκατάστασης, εάν και όταν η μετάβαση των εγγράφων από τις επαγγελματικές εγκαταστάσεις διεκπεραιώνεται είτε μέσω απευθείας σύνδεσης είτε μέσω άλλων ηλεκτρικών μέσων, εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών.»

(9) Τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 5 του άρθρου 24 αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 5§2 του ν. 3052/2002 και ισχύουν σύμφωνα με το άρθρο 16 του ίδιου νόμου από 1.1.2003. Τα εδάφια που αντικαταστάθηκαν είχαν ως εξής:

«Τα τυπωμένα βιβλία αποστέλλονται μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη λήξη του μήνα της εκ-τύπωσης στην επαγγελματική εγκατάσταση την οποία αφορούν, όπου και φυλάσσονται.

Τα θεωρημένα και μη χρησιμοποιημένα βιβλία μπορεί να φυλάσσονται στο χώρο της κεντρικής μονάδας του Η/Υ μέχρι την χρησιμοποίησή τους.»

(10)Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 24 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 30§17 του ν. 3522/2006 και ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 39 του ίδιου νόμου από 22.12.2006. Το εδάφιο που αντικαταστάθηκε είχε ως εξής:

«Η κατά ποσότητα και αξία εκτύπωση των αποθεμάτων γίνεται μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 8 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού.»

(11)Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 24 προστέθηκε με το άρθρο 15§6 του ν. 2579/1998 και ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 32 του ίδιου νόμου από 17.2.1998.

(12)Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 24 προστέθηκε με το άρθρο 9§28 του ν. 2753/1999 και ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 26 του ίδιου νόμου από 17.11.1999.

(13)Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 24 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 30§18 του ν. 3522/2006 και ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 39 του ίδιου νόμου από 22.12.2006. Το εδάφιο που αντικαταστάθηκε είχε ως εξής:

«Με την προϋπόθεση του προηγούμενου εδαφίου δύναται να προβαίνει σε εκτύπωση μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα το βιβλίο κίνησης οχημάτων και το βιβλίο συνδρομητών, παρεχομένης της δυνατότητας εγγραφής των δεδομένων του σε θεωρημένο οπτικό δίσκο τεχνολογίας WORM εφαρμοσμένης κατ' ανάλογο τρόπο της Α.Υ.Ο.Ο.

1016567/190/ΠΟΛ.1027/20.2.2003 (ΦΕΚ 247Β72003) αναφορικά με τον τρόπο και τις προϋποθέσεις αυτής της εγγραφής.»

Προηγούμενα, το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 24 είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 20§12 του ν. 3296/2004 και ίσχυσε σύμφωνα με το άρθρο 33 του ίδιου νόμου από 1.1.2005. Το εδάφιο που αντικαταστάθηκε είχε ως εξής:

«Με την προϋπόθεση του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να εκτυπώνεται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα και το βιβλίο κίνησης οχημάτων.»

Το εδάφιο αυτό είχε προστεθεί με το άρθρο 5§3 του ν. 3052/2002 και ίσχυσε σύμφωνα με το άρθρο 16 του ίδιου νόμου από 1.1.2003.

(14)Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 24 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14§2 του π.δ. 134/1996 και ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 22 του ίδιου π.δ. από 1.8.1996. Το εδάφιο που αντικαταστάθηκε είχε ως εξής:

«7. Οι προθεσμίες που ορίζονται σχετικά με την εκτύπωση των βιβλίων που προβλέπονται από τις παραγράφους 1 έως 5 του άρθρου αυτού, τελούν υπό την προϋπόθεση ότι, σε περίπτωση που ζητηθεί εγγράφως από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. ή από εξουσιοδοτημένο από αυτόν υπάλληλο, καθίσταται εφικτή η εκτύπωση σε αθεώρητο μηχανογραφικό χαρτί αμέσως είτε των υπολοίπων όλων είτε μερικών των λογαριασμών του γενικού καθολικού και του βιβλίου αποθήκης και εντός δύο ημερών όλων ή μερικών των βιβλίων που διατηρούνται έως την ημέρα, που βάσει διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού, όφειλε να έχει υλοποιηθεί η εισαγωγή των στοιχείων στον Η/Υ.»

(15)Τα τρία τελευταία εδάφια της παραγράφου 7 του άρθρου 24 αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 30§19 του ν. 3522/2006 και ισχύουν σύμφωνα με το άρθρο 39 του ίδιου νόμου από 22.12.2006. Τα εδάφια που αντικαταστάθηκαν είχαν ως εξής:

«Τα δεδομένα που βρέθηκαν αποθηκευμένα σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα κατά τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 4 εκτυπώνονται μέσα σε 3 ημέρες, εφόσον ζητηθεί από τον φορολογικό έλεγχο. Η παραπάνω προθεσμία δύναται να πάρει παράταση έως και 15 ημέρες εφόσον η εκτύπωση των αποθηκευμένων δεδομένων καθίσταται εξαιρετικά δύσκολη, αναφορικά με την προβλεπόμενη προθεσμία. Σε περίπτωση που δεν διαφυλαχθούν τα ηλεκτρομαγνητικά μέσα, καθίσταται αδύνατη η αναπαραγωγή του περιεχομένου αυτών και εξομοιώνονται με μη τήρηση των βιβλίων που συμπεριλαμβάνεται σε αυτά.»

Τα τρία τελευταία εδάφια της παραγράφου 7 του άρθρου 24 είχαν προστεθεί με το άρθρο 5§4 του ν. 3052/2002 (ΦΕΚ 221 Α724.9.2002) και ίσχυσαν σύμφωνα με την περίπτωση α' του άρθρου 16 του ίδιου νόμου από 1.1.2003.

(16)Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 24 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 30§20 του ν. 3522/2006 και ισχύσει σύμφωνα με το άρθρο 39 του ίδιου νόμου από 22.12.2006. Το εδάφιο που αντικαταστάθηκε είχε ως εξής:

«Οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί μηχανογραφικής τήρησης των βιβλίων.»

4.4 ΑΡΘΡΟ 25. Διατάξεις Ειδικού Ενδιαφέροντος

1. Η εκτύπωση των θεωρημένων βιβλίων καθώς και των καταστάσεων δύναται να διεκπεραιώνεται σε ένα ενιαίο θεωρημένο μηχανογραφικό χαρτί γενικής αρίθμησης υπό την προϋπόθεση ότι κατά τη διαδικασία της εκτύπωσης αποτυπώνεται σε αυτό το είδος του βιβλίου ή της κατάστασης, δίνεται μια ενιαία εσωτερική αρίθμηση των σελίδων κάθε είδος βιβλίου ή κατάστασης και με το σημείωμα θεώρησης γίνεται γνωστό στον προϊστάμενο της Δ. Ο. Υ. Το είδος των βιβλίων καθώς και των καταστάσεων που πρόκειται να εκτυπωθούν από το ενιαίο έντυπο. Η επέκταση αυτής της δυνατότητας της εκτύπωσης και άλλου θεωρημένου βιβλίου είτε κατάστασης από το ίδιο θεωρημένο μηχανογραφικό χαρτί καθίσταται επιτρεπτή, δεδομένου του ότι προτού την εκτύπωση του καινούργιου βιβλίου ή κατάστασης, αυτό δηλωθεί με έγγραφο τρόπο στον αρμόδιο προϊστάμενο της αντίστοιχης Δ. Ο. Υ. η οποία προέβη στη θεώρηση του μηχανογραφικού χαρτιού.

2. Είναι επιτρεπτή η έκδοση των φορολογικών στοιχείων από το ίδιο θεωρημένο στέλεχος μηχανογραφικού εντύπου πολλαπλής χρήσης, που φέρει ενιαία αρίθμηση, δεδομένου του ότι με το σημείωμα θεώρησης έχει προηγηθεί γνωστοποίηση στον αρμόδιο προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. αναφορικά με το είδος και τις σειρές των στοιχείων που η έκδοση τους γίνεται από αυτό και υπό την προϋπόθεση ότι κατά τη μηχανογραφική έκδοση αποτυπώνεται ο τίτλος καθώς και η σειρά του στοιχείου με ενιαία εσωτερική αρίθμηση για κάθε είδος και σειρά στοιχείου. Η επέκταση της δυνατότητας έκδοσης και άλλου είδους ή άλλης σειράς στοιχείων από το ίδιο θεωρημένο στέλεχος καθίσταται επιτρεπτή, εφόσον πριν από την έκδοση αυτή έχει δηλωθεί εγγράφως η διαδικασία, στον αρμόδιο προϊστάμενο της αντίστοιχης Δ.Ο.Υ. που θεώρησε αυτά τα στοιχεία.

3. Εφόσον η επαγγελματική εγκατάσταση διαθέτει απευθείας σύνδεση με την έδρα και δεν τηρούνται βιβλία στην εγκατάσταση αυτή, πρέπει να είναι δυνατή άμεσα η ανάγνωση και η εκτύπωση σε κάθε επαγγελματική εγκατάσταση, των ποσοτικών υπολοίπων των μερίδων του βιβλίου αποθήκης και επιπλέον για τα υποκαταστήματα του υπολοίπου του λογαριασμού ταμείου επί τήρησης βιβλίων τρίτης κατηγορίας, μέχρι την ημέρα που σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 24 έπρεπε να έχει γίνει ενημέρωση του βιβλίου αποθήκης ή των ημερολογίων.

4. Μηχανογραφικές καταστάσεις καθώς και βεβαιώσεις, σε έγγραφη ή μαγνητική μορφή, που η έκδοση ή η παραγωγή τους διεκπεραιώνεται από τράπεζες ή άλλους πιστωτικούς οργανισμούς και πιστοποιείται η πραγμάτωση από αυτές εισπράξεων ή πληρωμών για λογαριασμό του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ασφαλιστικών οργανισμών, επέχουν θέση παραστατικών εγγράφων των δοσοληψιών που αναφέρονται σ' αυτές.

5. Σε περίπτωση που υποστεί ζημιά ένα μηχάνημα ή γενικά η λειτουργία του λογισμικού:

A) Τα στοιχεία δύναται να εκδίδονται από χειρόγραφα στελέχη ιδιαίτερης σειράς εντύπων ή τα δεδομένα αυτών να αναγράφονται χειρόγραφα στα μηχανογραφικά έντυπα και η καταχώρηση των δεδομένων στα πρόσθετα ή ειδικά βιβλία να πραγματοποιείται χειρόγραφα στα μηχανογραφικά έντυπα.

B) Υποβάλλεται σχετική γνωστοποίηση στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. εντός της μεθεπόμενης εργάσιμης για τη Δ.Ο.Υ. ημέρας και παρατείνεται για δέκα (10) ημέρες και όχι πέραν από την προθεσμία υποβολής της

δήλωσης φορολογίας εισοδήματος ή κλεισίματος του ισολογισμού επί τήρησης βιβλίων Γ κατηγορίας:

α) Η προθεσμία εκτύπωσης ή εγγραφής σε θεωρημένο οπτικό δίσκο, η οποία ορίζεται από τις παραγράφους 1 περιπτώσεις α' και β', 2 έως και 4 του άρθρου 24 του Κώδικα αυτού, καθώς και η προθεσμία εκτύπωσης των πρόσθετων και ειδικών βιβλίων που εκτυπώνονται ή εγγράφονται σε θεωρημένο οπτικό δίσκο μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα.

β) Η προθεσμία ενημέρωσης που ο ορισμός της έγκειται στις παραγράφους 1, 2 περιπτώσεις α', β' και γ' και 5 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού, ορίζει πως σε περίπτωση που οι αιτίες της μη ενημέρωσης έχουν διάρκεια μετά το πέρας του χρόνου της παράτασης αυτής, οι πρωτογενείς εγγραφές έως και να αποκατασταθεί η βλάβη υλοποιούνται χειρόγραφα σε αθεώρητα έντυπα. (1) Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 25 προστέθηκε βάσει του άρθρου 43§21 του ν. 2214/1994 και τέθηκε σε ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 66 του ίδιου νόμου από 11.5.1994.

(2) Η παράγραφος 3 του άρθρου 25 που αντικαθίσταται με το άρθρο 19§28 του ν.3842/2010 και ισχύει με τις διατάξεις του άρθρου 92 του ίδιου νόμου από 01.06.2010, είχε ως εξής:

«3. Εφόσον από το υποκατάστημα του επιτηδευματία μεταβιβάζονται οι λογιστικές εγγραφές ή καταχωρήσεις με απευθείας σύνδεση στην έδρα, μπορεί μετά από προηγούμενη γνωστοποίηση στον προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. της έδρας, να μην τηρεί βιβλία στην εγκατάσταση αυτή, με εξαίρεση τα πρόσθετα βιβλία του άρθρου 10 και την κατάσταση απογραφής υποκαταστήματος. Στην περίπτωση αυτήν οι αγορές, τα έσοδα και το ταμείο του κάθε υποκαταστήματος παρακολουθούνται χωριστά στον

H/Y, και τα δεδομένα του βιβλίου αποθήκης ή το βιβλίο αποθήκης των υποκαταστημάτων που βρίσκονται πάνω από 50 χλμ. ή σε άλλο νομό ή νησί από την έδρα, μπορεί να καταγράφονται μόνο στον οπτικό δίσκο που τηρείται στην έδρα με την προϋπόθεση ότι είναι δυνατή από το υποκατάστημα άμεσα η ανάγνωση και η εκτύπωση του περιεχομένου του οπτικού δίσκου μέχρι και το μήνα που είναι εγγεγραμμένος».

Η παράγραφος 3 του άρθρου 25 είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 5§5 του ν. 3052/2002 και ίσχυσε σύμφωνα με το άρθρο 16 του ίδιου νόμου από 1.1.2003. Η παράγραφος που αντικαταστάθηκε είχε ως εξής:

«3. Εφόσον από το υποκατάστημα του επιτηδευματία μεταβιβάζονται οι λογιστικές εγγραφές ή καταχωρήσεις με απευθείας σύνδεση στην κεντρική μονάδα H/Y, δύναται εφόσον έχει προηγηθεί γνωστοποίηση στον προϊστάμενο ΔΟΥ της έδρας, να μην τηρεί βιβλία σε αυτήν την εγκατάσταση, με εξαίρεση το βιβλίο αποθήκης, τα πρόσθετα βιβλία του άρθρου 10 και την κατάσταση απογραφής υποκαταστήματος. Στην περίπτωση αυτή οι αγορές, τα έσοδα αλλά και το ταμείο, του κάθε υποκαταστήματος, παρακολουθούνται ξεχωριστά στον H/Y»

Κατόπιν της λειτουργικής αποκατάστασης του συστήματος πραγματώνεται έγκαιρα η μεταφορά των εγγραφών από τα χειρόγραφα βιβλία στον H/Y, αλλά και η εκτύπωση των βιβλίων ή καταστάσεων, δεδομένου του ότι έχει παρέλθει η προθεσμία εκτύπωσης τους.

Προηγούμενα, η παράγραφος 3 του άρθρου 25 είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 15 του π.δ. 134/1996 και ίσχυσε σύμφωνα με το άρθρο 22 του ίδιου νόμου από 1.8.1996. Η παράγραφος που αντικαταστάθηκε είχε ως εξής:

«3. Εφόσον από το υποκατάστημα του επιτηδευματία διενεργούνται μόνο πωλήσεις ή παρέχονται μόνο υπηρεσίες, τα στοιχεία των οποίων μεταβιβάζονται με απευθείας σύνδεση στην κεντρική μονάδα Η/Υ, η έκδοση του φορολογικού στοιχείου στον πελάτη αναφέρεται σε οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση του επιτηδευματία στην εγκατάσταση αυτή. Εξαιρέση εδώ αποτελεί η τήρηση του βιβλίου αποθήκης, των πρόσθετων βιβλίων του άρθρου 10 και η σύνταξη κατάστασης απογραφής υποκαταστήματος. Στην περίπτωση αυτή τα έσοδα κάθε υποκαταστήματος παρακολουθούνται ξεχωριστά στον Η/Υ.»

(3) Η παράγραφος 5 του άρθρου 25 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 30§21 του ν. 3522/2006 και ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 39 του ίδιου νόμου από 22.12.2006. Η παράγραφος που αντικαταστάθηκε είχε ως εξής:

«5. Σε περίπτωση που υποστεί βλάβη κάποιο μηχάνημα η γενικά η λειτουργία του λογισμικού η ενημέρωση των βιβλίων παίρνει παράταση 10 ημερών, εφόσον έχει προηγηθεί σχετική γνωστοποίηση στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. Όταν τα αίτια της μη ενημέρωσης συνεχίζονται και μετά από το χρόνο της παράτασης αυτής οι πρωτογενείς εγγραφές, μέχρι την αποκατάσταση της βλάβης πραγματώνονται χειρόγραφα σε αντίστοιχα βιβλία ή σε ένα ενιαίο ημερολόγιο ή στα μηχανογραφικά Έντυπα. Η έκδοση των στοιχείων σε αυτήν την περίπτωση δύναται να διεκπεραιωθεί και από ιδιαίτερη σειρά εντύπων. Έπειτα από τη λειτουργική αποκατάσταση του συστήματος υλοποιείται αμέσως η μεταφορά των εγγραφών από τα χειρόγραφα βιβλία στον Η/Υ, αλλά και η εκτύπωση των βιβλίων ή καταστάσεων, δεδομένου του ότι έχει παρέλθει η προθεσμία εκτύπωσης τους.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΒΑΣΙΚΟΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΩΝ ΚΦΑΣ ΚΑΙ ΚΒΣ

5.1 Γενικά

Με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (4093/12.11.2012) απλοποιούνται οι κανόνες απεικόνισης των συναλλαγών στα βιβλία ώστε από τη μια πλευρά να μη λειτουργούν επιβαρυντικά για τις επιχειρήσεις και από την άλλη να προκύπτουν τα στοιχεία των καταχωρήσεων ώστε να είναι ευχερής η διενέργεια του φορολογικού ελέγχου. Στο πλαίσιο αυτό, καταργούνται οι διατάξεις του ΚΒΣ (Π.Δ. 186/92) περί απόρριψης των βιβλίων (Σταματόπουλος και συν., 2013).

5.2 Μη Υπόχρεοι, Υπόχρεοι

Γίνεται κατάργηση οποιασδήποτε εξειδίκευσης και κατηγοριοποίησης του όρου ‘επιτηδευματίας’ που προέβλεπε ο ΚΒΣ και γίνεται εισαγωγή του όρου ‘υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών’. Δεν προβαίνουμε σε μεταβολή των προσώπων που εξαιρούνται της υποχρέωσης απεικόνισης συναλλαγών. Ενδεικτικά γίνεται αναφορά της απαλλαγής, με ορισμένες εξαιρέσεις, από την υποχρέωση τήρησης βιβλίων και έκδοσης αποδείξεων λιανικής για τον υπόχρεο απεικόνισης συναλλαγών φυσικού προσώπου που κατά την τελευταία διαχειριστική περίοδο που προηγήθηκε πραγμάτωσε έσοδα ακαθάριστου χαρακτήρα έως και 10.000€

5.3 Απεικόνιση Συναλλαγών

Τα βιβλία καθώς και τα στοιχεία που εξακολουθούν να τηρούνται στην ελληνική γλώσσα και σε ευρώ με δυνατότητα έκδοσης στοιχείων για

συναλλαγές με το εξωτερικό σε γλώσσα ξένη και με αναγραφή ξένου νομίσματος. Ειδικά τα τιμολόγια, για συναλλαγές και στο εσωτερικό της χώρας, μπορεί να εκφράζονται σε ξένη γλώσσα και σε οποιοδήποτε νόμισμα υπό προϋποθέσεις.

Ως έννοια του "ηλεκτρονικού τιμολογίου" ορίζεται το τιμολόγιο το οποίο συμπεριλαμβάνει κάθε απαιτούμενη πληροφορία και εκδίδεται αλλά και λαμβάνεται σε οποιαδήποτε ηλεκτρονική μορφή. Ο εκδότης του ηλεκτρονικού τιμολογίου ορίζει οποιοδήποτε τρόπο διασφάλισης της αυθεντικότητας της προέλευσης, της ακεραιότητας του περιεχομένου καθώς και της αναγνωσιμότητας με οποιονδήποτε τρόπο αποδίδει αποτελεσματικότητα. Ως τέτοιοι τρόποι αναφέρονται ενδεικτικά: η Ηλεκτρονική Ανταλλαγή Δεδομένων (EDI), η προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή και ειδικότερα η χρήση ειδικών ασφαλών διατάξεων σήμανσης (ΕΑΦΔΣΣ).

Οι υπεύθυνοι προέβησαν σε κατάργηση οποιασδήποτε υποχρέωσης της επιχείρησης που έκανε χρήση ηλεκτρονικών μέσων σχετικά με την τήρηση των βιβλίων και την έκδοση των στοιχείων, και σε περίπτωση που τα βιβλία τηρούνται αλλά και τα στοιχεία εκδίδονται μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή, είναι αρκετή και δυνατή η διασφάλιση ότι από τα βιβλία προκύπτουν συνολικά και αναλυτικά στοιχεία κάθε καταχώρησης ούτως ώστε να είναι η πληροφόρηση ευχερής και αναλυτική και η επαλήθευση των στοιχείων αυτών από τον φορολογικό έλεγχο να καθίσταται εφικτή. Ωστόσο η υποχρέωση της επιχείρησης να διαθέτει στον έλεγχο κατάλληλο προσωπικό που γνωρίζει τη χρήση του λογισμικού προγράμματος παραμένει ανέπαφη.

Καταργείται η υποχρεωτική τήρηση του βιβλίου αποθήκης, του βιβλίου τεχνικών προδιαγραφών και του βιβλίου παραγωγής κοστολογίου και

καθιερώνεται η υποχρεωτική τήρηση του λογαριασμού 94 της αναλυτικής λογιστικής αν οι πωλήσεις προϊόντων ή εμπορευμάτων ξεπέρασαν τα 5 εκ Ευρώ την προηγούμενη χρήση. Επίσης καταργείται η θεώρηση των βιβλίων με εξαίρεση τα πρόσθετα βιβλία συγκεκριμένων κατηγοριών υπόχρεων που θα τηρούνται θεωρημένα ή με σήμανση μέσω ΕΑΦΔΣΣ μέχρι 1/1/2014.

5.4 Τήρηση Λογιστικών Βιβλίων

Διαφοροποιούνται οι κατηγορίες των βιβλίων που τηρούνται από τους υπόχρεους και υιοθετούνται πλέον οι όροι «απλογραφικά» (Β' Κατηγορίας) και «διπλογραφικά» (Γ' Κατηγορίας) βιβλία. Τα όρια όμως της ένταξης των υπόχρεων σε τήρηση απλογραφικών (μέχρι 1,5 εκ. Ευρώ) και διπλογραφικών βιβλίων (άνω του 1,5 εκ. Ευρώ) βάσει των ετήσιων ακαθαρίστων εσόδων παραμένουν ίδια. Σε τήρηση διπλογραφικών βιβλίων εντάσσονται ανεξαρτήτως ύψους ακαθαρίστων εσόδων οι ημεδαπές ΑΕ και ΕΠΕ αλλά και οι Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες.

Η προθεσμία κλεισίματος του Ισολογισμού για τους υπόχρεους τήρησης διπλογραφικών βιβλίων ορίζεται στην εμπρόθεσμη υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος αντί αυτής που όριζε ο ΚΒΣ, δηλαδή στις 31.03 για τις ΕΠΕ και 30.04 για τις ΑΕ που η χρήση τους έληγε στις 31.12.

Γίνεται κατάργηση της υποχρεωτικής τήρησης του βιβλίου αποθήκης που προβλεπόταν βάσει του άρθρου 8 του ΚΒΣ. Ο υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών διατηρεί υποχρεωτικά τον λογαριασμό 94 της αναλυτικής λογιστικής δεδομένου του ότι τα ακαθάριστα από πωλήσεις εμπορευμάτων (λογαριασμός 70) ή προϊόντων (λογαριασμός 71) έσοδα

υπερβαίνουν τα 5.000.000 ευρώ · ενώ καταργείται η υποχρέωση τήρησης βιβλίου τεχνικών προδιαγραφών και παραγωγής κοστολογίου.

Ο υπόχρεος τήρησης διπλογραφικών βιβλίων θα οφείλει να προβαίνει σε τήρηση (όπως διακρίνεται στον παρακάτω πίνακα):

Είδους βιβλίου	Υποχρέωση θεώρησης	Χρόνος ενημέρωσης
Ημερολόγιο, Γενικό καθολικό και αναλυτικά καθολικά, Ισοζύγιο λογαριασμών όλων των βαθμίδων	Αθεώρητα	Μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από την έκδοση ή λήψη του κατά περίπτωση δικαιολογητικού και επί ταμειακών πράξεων από τη διενέργειά τους
Μητρώο παγίων περιουσιακών στοιχείων	Αθεώρητο	Ενημέρωση μέχρι την προθεσμία κλεισίματος του Ισολογισμού
Βιβλίο απογραφών	Αθεώρητο	Ποσοτική καταγραφή των αποθεμάτων μέχρι την 20η ημέρα του μεθεπόμενου μήνα από τη λήξη της χρήσης, και των λοιπών στοιχείων μέχρι την εμπρόθεσμη υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος

Εικόνα 1: Τήρηση Βιβλίων Πηγή: <http://www.ey.com/Publication>

Καθιερώνεται για τους υπόχρεους τήρησης διπλογραφικών βιβλίων η υποχρέωση τήρησης «ηλεκτρονικού φακέλου ελέγχου» ανά διαχειριστική περίοδο που θα περιλαμβάνει, το τελευταίο προσωρινό και το οριστικό ισοζύγιο των λογαριασμών όλων των βαθμίδων, τα ημερολόγια, το βιβλίο απογραφών και ισολογισμού, των πληροφοριών των επιτηδευματιών που υποχρεούνται σε τήρηση θεωρημένων εντύπων με τις πληροφορίες των συναλλαγών τους και το μητρώο παγίων, εφόσον τηρούνται μηχανογραφικά. Η ενημέρωση του φακέλου πραγματοποιείται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από την προθεσμία υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Καθιερώνεται δυνατότητα συγκεντρωτικής εγγραφής των ακαθαρίστων εσόδων και του ΦΠΑ που αντιστοιχεί ανά ημέρα για κάθε είδος και σειρά στοιχείων που εκδόθηκαν με αναγραφή του πρώτου και του

τελευταίου αριθμού, με την προϋπόθεση ότι θα δίνεται άμεσα στον έλεγχο όταν ζητηθεί κατάσταση με ανάλυση των εσόδων.

Καταργείται η υποχρέωση τήρησης βιβλίων και καταστάσεων στα υποκαταστήματα με εξαρτημένη λογιστική και τα δεδομένα τους καταχωρούνται στα βιβλία της έδρας όπου το ταμείο, οι αγορές και οι πωλήσεις κάθε υποκαταστήματος παρακολουθούνται χωριστά από τα δεδομένα της έδρας ή άλλων υποκαταστημάτων.

Πραγματοποιείται κατάργηση της υποχρέωσης τήρησης πρόσθετων βιβλίων για συγκεκριμένους υπόχρεους (π.χ. εκμεταλλευτές χώρων αποθήκευσης κλπ) και θεσπίζεται υποχρέωση παροχής ασφαλών πληροφοριών για συγκεκριμένους υπόχρεους (ξενοδοχεία, εκπαιδευτήρια, κλινικές, κέντρα αισθητικής, γυμναστήρια, χώροι στάθμευσης, ιατροί) μέχρι την έκδοση του στοιχείου αξίας. Η διασφάλιση των πληροφοριών αυτών γίνεται είτε με την χειρόγραφη καταχώρηση σε θεωρημένα έντυπα είτε με τη χρήση ΕΑΦΔΣΣ. Από 1/1/2014 παύει να ισχύει η ανωτέρω υποχρέωση.

5.5 Έκδοση των Στοιχείων

5.5.1 Δελτία Αποστολής

Κρίνεται απαραίτητη η υποχρέωση της έκδοσης δελτίου αποστολής υφίσταται σε περιπτώσεις που ορίζονται από τον ΚΒΣ. Δελτίο Αποστολής εκδίδεται μόνο στην περίπτωση ποσοτικής παραλαβής εμπορεύσιμων ή παγίων αγαθών στην επαγγελματική εγκατάσταση, χωρίς να περιλαμβάνεται το στοιχείο διακίνησης, με παράλληλη κατάργηση της υποχρέωσης έκδοσης του δελτίου ποσοτικής παραλαβής. Το περιεχόμενο του δελτίου αποστολής είναι αυτό το οποίο προβλέπεται και παραμένει βάσει των κείμενων διατάξεων του ΚΒΣ. Επιπρόσθετα

υπάρχει πρόβλεψη εξαίρεσης από την υποχρέωση έκδοσης δελτίου αποστολής σε περίπτωση που διακινούνται είδη τα οποία δεν χαρακτηρίζονται ως αγαθά. Ως τέτοια ορίζονται για παράδειγμα είδη στα οποία δεν εμπεριέχονται δικαιώματα ή δεν έχουν κάποια εμπορευματική αξία.

5.5.2 Η Τιμολόγηση των Συναλλαγών

Καταργείται η υποχρέωση έκδοσης τιμολογίου αγοράς σε περίπτωση άρνησης από υπόχρεο έκδοσης τιμολογίου ή έκδοσης ανακριβούς τιμολογίου και αρκεί η γνωστοποίηση στην αρμόδια ΔΟΥ του αντισυμβαλλομένου. Επιπλέον για την αγορά αγροτικών προϊόντων από αγρότες του ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ δεν θα εκδίδεται πλέον τιμολόγιο-δελτίο αποστολής αλλά τιμολόγιο.

Γίνεται κατάργηση της δυνατότητας έκδοσης εκκαθάρισης σχετικά με την παροχή υπηρεσιών για λογαριασμό τρίτου που πρακτικά, δεν προέβη στην εφαρμογή του καθώς εκκρεμούσε η έκδοση υπουργικής απόφασης που θα καθόριζε όλες τις προϋποθέσεις της εφαρμογής. Επιπρόσθετα, πραγματοποιείται η καθιέρωση της δυνατότητας στις περιπτώσεις που χορηγούνται προμήθειες που απαλλάσσονται από το Φ.Π.Α. σε υπόχρεο απεικόνισης συναλλαγών, ο λήπτης των υπηρεσιών εκδίδει εκκαθάριση έως και το τέλος του δεύτερου μήνα από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, υπό την προϋπόθεση ότι αφορά στο σύνολο των περιπτώσεων την ίδια διαχειριστική περίοδο. Επιπλέον καταργείται η υποχρέωση αναγραφής στα τιμολόγια του επαγγέλματος του πελάτη καθώς και της αντίστοιχης αρμόδιας ΔΥΟ. Ως στοιχεία τα οποία επέχουν θέση τιμολογίου, γίνονται δεκτά όλα τα έγγραφα είτε τα μηνύματα σε χαρτί είτε μέσω ηλεκτρονικής μορφής δεδομένου του ότι πληρούν κάθε προϋπόθεση και όρο ο οποίος προβλέπεται στον καινούριο νόμο.

5.5.3 Αποδείξεις Λιανικής Συναλλαγής

Το υποχρεωτικό περιεχόμενο της απόδειξης λιανικής και απόδειξης επιστροφής παραμένει το ίδιο με προσθήκη του ορίου των 30 Ευρώ για την απόδειξη επιστροφής κάτω του οποίου δεν υφίσταται υποχρέωση αναγραφής του ονοματεπώνυμου και της διεύθυνσης του πελάτη. Δεν υπάρχει, επίσης, υποχρέωση για αναγραφή της ένδειξης «ΕΠΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙ» σε λιανικές πωλήσεις επί πιστώσει. Επίσης καθιερώνεται η δυνατότητα ανάθεσης της έκδοσης εισιτηρίων θεάτρων, κινηματογράφων, συναυλιών και λοιπών καλλιτεχνικών εκδηλώσεων καθώς και μεταφοράς προσώπων σε τρίτους.

5.5.4 Τα Έγγραφα Μεταφοράς

Οι διατάξεις που ορίζουν τις υποχρεώσεις έκδοσης στοιχείων των μεταφορικών και διαμεταφορικών επιχειρήσεων δεν τροποποιούνται συγκριτικά με τις διατάξεις που ισχύουν. Εξαίρεση αποτελεί η δυνατότητα έκδοσης τιμολογίου ή απόδειξης, αντί φορτωτικής, εφόσον τηρείται ημερολόγιο μεταφοράς για τους μεταφορείς και χωρίς προϋποθέσεις για τους διαμεταφορείς και τα μεταφορικά γραφεία.

Οι αποδείξεις αυτοπαράδοσης αλλά και οι αποδείξεις δαπάνης εξακολουθούν να εκλαμβάνονται ως στοιχεία για την απόδειξη των σχετικών συναλλαγών όπως αυτές προβλέπονταν βάσει των διατάξεων του ΚΒΣ. Ωστόσο, αναφορικά με τα δώρα που χορηγούνται από υπόχρεο απεικόνισης συναλλαγών σε ποικίλα πρόσωπα για την επαγγελματική του προβολή ή την εκπλήρωση κοινωνικής υποχρέωσής του, δύναται να συντάσσεται σχετική κατάσταση, αντί διπλότυπης απόδειξης δαπάνης, με τα στοιχεία των προσώπων αυτών δεδομένου του ότι η αξία του κάθε

δώρου είναι μέχρι 150 Ευρώ (αντί του ορίου των 30 Ευρώ που προέβλεπε ο ΚΒΣ).

5.6 Διασφάλιση καθώς και Απόδειξη Συναλλαγών και Φύλαξη Δεδομένων

Καταργείται η υποχρέωση θεώρησης όλων των στοιχείων. Κατ' εξαίρεση, για μεταβατικό διάστημα μέχρι 1/1/2014, τα στοιχεία διακίνησης εκδίδονται θεωρημένα, είτε με τη χρήση θεωρημένων εντύπων επί χειρόγραφης έκδοσης ή με τη χρήση ΕΑΦΔΣΣ επί μηχανογραφικής έκδοσης. Θεωρημένες εκδίδονται και οι αποδείξεις λιανικών συναλλαγών για παροχή υπηρεσίας. Επίσης καταργείται η υποχρέωση υποβολής ετήσιου ισοζυγίου στην αρμόδια ΔΟΥ.

Κατόπιν της υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, τα βιβλία, τα στοιχεία αλλά και τα λοιπά δικαιολογητικά των εγγραφών καθώς και τα ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης αυτών, πρέπει να φυλάσσονται σε οποιοδήποτε τόπο ακόμα και αν αυτός είναι εκτός της Ελληνικής Επικράτειας. Στην περίπτωση που η αποθήκευση υλοποιείται εκτός Ελλάδος, προϋπόθεση αποτελεί η υποβολή γνωστοποίησης στην αρμόδια ΔΟΥ του τόπου αποθήκευσης προτού την αποθήκευση και η επίδειξη στις φορολογικές αρχές των βιβλίων και στοιχείων στις προθεσμίες που ορίζονται από αυτές. Μέσω της υποβολής της σχετικής γνωστοποίησης στην αρμόδια ΔΟΥ, παρέχεται η δυνατότητα ενημέρωσης των βιβλίων σε άλλο τόπο με τα πρωτογενή φορολογικά στοιχεία, που εφόσον προηγηθεί η ενημέρωσή τους, επιστρέφονται στην επαγγελματική εγκατάσταση της οποίας αποτελούν κτίση.

Παρέχεται η δυνατότητα διαφύλαξης, όχι μόνο των εκδοθέντων όπως ίσχυε με τις διατάξεις του ΚΒΣ, αλλά και των ληφθέντων φορολογικών

στοιχείων σε μικροφίλμ ή CD-ROM μετά την υποβολή της περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ ή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, με υποχρέωση σήμανσής των ηλεκτρονικών μέσων προ χρησιμοποίησής τους.

Παραμένει η υποχρέωση υποβολής των συγκεντρωτικών καταστάσεων Πελατών/ Προμηθευτών μέχρι την 25η Ιουνίου του επομένου έτους. Οι καταστάσεις δεν υποβάλλονται όταν τα δεδομένα τους (συναλλαγές) διαβιβάζονται ηλεκτρονικά στη ΓΓΠΣ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 Ν.3842/2010 περί εξόφλησης τιμολογίων άνω των 3.000 Ευρώ από επαγγελματικούς τραπεζικούς λογαριασμούς. Στις συγκεντρωτικές καταστάσεις δεν απαιτείται η αναγραφή του επαγγέλματος, της διεύθυνσης και της ΔΟΥ, ενώ δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτές τα ασφάλιστρα, οι επιστροφές ασφαλίσεων και οι εκπτώσεις επί ασφαλίσεων που αναγράφονται στα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Για την απόδειξη της συναλλαγής είναι απαραίτητη, όπως και με τις διατάξεις του ΚΒΣ, η εξόφληση κάθε στοιχείου η αξία του οποίου ξεπερνά τα 3.000 ευρώ μέσω τραπεζικού λογαριασμού είτε με επιταγή έκδοσης του λήπτη. Το όριο των 3.000 ευρώ τίθεται σε ισχύ και για την αγορά αγροτικών προϊόντων ενώ με κάθε διάταξη που ήδη είχε τεθεί σε εφαρμογή βάσει του ΚΒΣ το όριο αποτελούσαν τα 1.000 Ευρώ. Επιπροσθέτως, καθίσταται επιτρεπτός ο συμψηφισμός αμοιβαίων ανταπαιτήσεων ανάμεσα σε οποιουσδήποτε αντισυμβαλλόμενους.

5.7 Έναρξη Εφαρμογής Ισχύος των Διατάξεων – οι Μεταβατικές Διατάξεις

Κάθε διάταξη του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών ισχύει από την 01.01.2013. Κάθε διάταξη που είναι αντίθετη στις διατάξεις του

καθώς και οποιοδήποτε διοικητικό έγγραφο αλλά και εγκύκλια διαταγή δεν τίθεται σε εφαρμογή και έγκειται σε παύση ισχύος. Όπου σε άλλες διατάξεις γίνεται λόγος για τις διατάξεις του ΚΦΣ και του ΚΒΣ νοούνται οι συναφείς διατάξεις του Κώδικα Απεικόνισης Συναλλαγών. Οι διατάξεις που προβαίνουν στη ρύθμιση κάθε δελτίου αποστολής (άρθρο 5), οποιασδήποτε απόδειξης λιανικών συναλλαγών (άρθρο 7) και κάθε εγγράφου μεταφοράς καθώς και οποιοδήποτε στοιχείο λοιπών συναλλαγών (άρθρο 8), έγκειται σε παύση ισχύος από 1/1/2014. Βάσει της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών συστήνεται ομάδα εργασίας ούτως ώστε να υποβάλλει τις προτάσεις της, έως και 30/6/2013 αναφορικά με την περαιτέρω απλοποίηση και βελτίωση του Κώδικα Απεικόνισης Συναλλαγών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΛΠ ΚΑΙ ΝΟΜΟΣ 4308

6.1 Σύντομη αναδρομή από τον ΚΦΣ στον ΚΒΣ, στον ΚΦΑΣ και τελικά στα ΕΛΠ

Η χώρα μας δεν είχε και δεν έχει εκσυγχρονίσει τον εμπορικό της νόμο και για το λόγο αυτό ανέπτυξε ίδιο φορολογικό δίκαιο για τον τρόπο απεικόνισης και εμφάνισης των συναλλαγών σε στοιχεία και βιβλία. Ανέπτυξε πολύ νωρίς ιδιαίτερα νομοθετικά κείμενα και απέκτησε στη διαδρομή του χρόνου νομοθετική τεχνογνωσία σε θέματα οργανωτικού φορολογικού δικαίου.

Παραθέτουμε συνοπτικά πως έχει η νομοθετική εξέλιξη σχετικά με τον τρόπο τήρησης των βιβλίων και έκδοσης των στοιχείων από τις επιχειρήσεις.

Αρχικά με το από 27 Απριλίου 1956 Βασιλικό Διάταγμα θεσπίστηκε νομοθέτημα με τον τίτλο «περί Κώδικος Φορολογικών Στοιχείων» το οποίο μεταγενέστερα κωδικοποιήθηκε με τον ΑΝ. 238/1967. Στη συνέχεια με το Ν.Δ. 4/1968, θεσπίστηκε αυτοτελές κείμενο με γενικές και ειδικές διατάξεις 63 άρθρων περί βιβλίων και στοιχείων. Το 1977 αναδιατάχθηκαν και κωδικοποιήθηκαν όλες οι διατάξεις σε ένα ενιαίο κείμενο με το Π.Δ.99/1977, 50 άρθρων, με τον τίτλο «Κώδικας Φορολογικών Στοιχείων» (ΚΦΣ).

Το 1992 περάσαμε στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ) με το Π.Δ.186/1992 όπου με ένα σύνολο 40 άρθρων θεσπίστηκε εκσυγχρονισμένο για τότε κείμενο με προβλέψεις για όλη την έκταση των τηρουμένων βιβλίων, στοιχείων, απογραφών, αποτιμήσεων, κύρους,

κυρώσεων, προβλέψεις μηχανογραφικής τήρησης, το οποίο ως κώδικας αλλά και κορμός με ίδιους άξονες, ίσχυσε με τροποποιήσεις και προσθήκες για 21 χρόνια.

Το 2012 θεσπίστηκε ως νέο νομοθέτημα ο Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών – ΚΦΑΣ (Ν.4093/2012 Υποπαρ. Ε1) και ίσχυσε για δύο χρόνια 2013 και 2014 για να καταργηθεί με το νόμο 4308/2014 για τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

Για τη λογιστική απεικόνιση και τήρηση των λογαριασμών ίσχυσε το Π.Δ. 1123/1980 (Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο) που θεσπίστηκε στη συνέχεια των διατάξεων των άρθρων 47-49 του Ν.1041/1980 ως σύστημα κανόνων ταξινόμησης των λογιστικών μεγεθών. Καταργήθηκε με το νόμο 4308/2014 για τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

Με το ν. 4308/2014 θεσπίστηκαν τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και από 1-1-2015 καταργήθηκαν μεταξύ άλλων, ο Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών, το Π.Δ. 1123/1980 περί εφαρμογής του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου, οι λογιστικές διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920, και σειρά άλλων διατάξεων νόμων που αναλυτικά αναφέρονται στο άρθρο 38 του παρόντος έργου. Σημειώνεται ότι με το νομοθέτημα αυτό δεν καταργήθηκε μόνο κάθε αντίθετη διάταξη όπως συνηθίζεται στο Ελληνικό Φορολογικό Δίκαιο, αλλά ως προς τον ΚΦΑΣ και ΚΒΣ καταργήθηκε και κάθε ερμηνευτική εγκύκλιος ή οδηγία που έχει εκδοθεί βάσει αυτών των νομοθετημάτων.

Μελετώντας το νέο περιβάλλον των ΕΛΠ με τη γενική τους ορολογία, με την καθιέρωση ευρύτατων πλαισίων καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι πολλές λύσεις όχι μόνο ισχύουν, θα λέγαμε ότι έχουν γραφτεί με το σκεπτικό που αναζητεί το νέο νομοθέτημα, δηλαδή να υπάρχει αξιόπιστη

και ελέγξιμη αλληλουχία τεκμηρίων που δημιουργούν ελεγκτική αλυσίδα για κάθε συναλλαγή ή γεγονός, από το χρόνο που προέκυψαν μέχρι το διακανονισμό τους, διασφαλίζοντας την ευχερή συσχέτιση των συναλλαγών και άλλων γεγονότων με τα λογιστικά αρχεία και τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

6.2 Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ν.4308/2014). Στόχοι. Δομή ύλης

Στην εισηγητική έκθεση προς την Βουλή για τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ν. 4308/2014) αναφέρεται ότι το νομοθέτημα αυτό «ενσωματώνει με πληρότητα και ορθότητα στο εσωτερικό δίκαιο τις λογιστικές διατάξεις της Οδηγίας 34/2013/ΕΕ και υλοποιεί την περαιτέρω απλοποίηση του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ). Το νομοθέτημα στοχεύει στην ενοποίηση, συμπλήρωση και εκσυγχρονισμό των λογιστικών κανόνων της χώρας, ώστε να δημιουργηθεί ένα ολοκληρωμένο και λειτουργικό λογιστικό - ρυθμιστικό πλαίσιο για τις επιχειρήσεις και λοιπές υποκείμενες οντότητες. Η εφαρμογή του νέου πλαισίου καταπολεμά τη λογιστική πολυνομία και υπηρετεί την ανάγκη για διαφάνεια, αξιοπιστία και συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, συνθήκες που συμβάλλουν στην ομαλή λειτουργία της αγοράς. Έχει ληφθεί ιδιαίτερα υπόψη η αρχή «προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις» της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη μείωση του διοικητικού κόστους.»

Ο νόμος αυτός περιλαμβάνει σε ένα κείμενο τον τρόπο τήρησης των βιβλίων, έκδοσης των στοιχείων, τα θέματα απογραφής, αποτίμησης και γενικά τις λογιστικές υποχρεώσεις. Ενσωματώνεται θα μπορούσαμε να πούμε, σε ένα κείμενο ο ΚΒΣ και το ΕΓΛΣ αλλά σύμφωνα πλέον με τις ευρωπαϊκές οδηγίες που εν τω μεταξύ ανέπτυξε η ΕΕ.

Αναλυτικότερα, ο ν. 4308/2014 (ΕΛΠ) αποτελείται από 8 κεφάλαια και 44 άρθρα. Έχει επίσης τέσσερα παραρτήματα. Α: Ορισμοί, Β: Υποδείγματα χρηματοοικονομικών καταστάσεων, Γ: Σχέδιο λογαριασμών και Δ: Σύνδεση σχεδίου λογαριασμών με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Η ύλη του νόμου διαχωρίζεται στις εξής βασικές ενότητες:

Κεφάλαιο 1: Πεδίο εφαρμογής και κατηγορίες οντοτήτων (άρθρα 1 και 2). Αναφέρεται στο πεδίο εφαρμογής και στην ταξινόμηση των υποκειμένων οντοτήτων βάσει μεγέθους.

Κεφάλαιο 2: Λογιστικά αρχεία (άρθρα 3 έως 7).

Κεφάλαιο 3: Παραστατικά πωλήσεων Τιμολόγια, αποδείξεις, Παραστατικά διακίνησης, Παραστατικά συναλλαγών (άρθρα 8 έως 15).

Κεφάλαιο 4: Αρχές σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων (άρθρα 16 και 17).

Κεφάλαιο 5: Κανόνες επιμέτρησης- αποτίμησης (άρθρα 18 έως 28).

Κεφάλαιο 6: Προσάρτημα και απαλλαγές (άρθρα 29 και 30).

Κεφάλαιο 7: Ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (άρθρα 31 έως 36).

Κεφάλαιο 8: Πρώτη εφαρμογή και μεταβατικές διατάξεις (άρθρα 37 έως 44). Σημειώνεται ότι τα άρθρα 41 έως και 43 αναφέρονται σε τροπολογίες σε άλλα νομοθετήματα και συνεπώς δεν αφορούν στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

6.3 Αρχές που ισχύουν και πρέπει να εφαρμόζονται και με τα ΕΛΠ

Παραθέτουμε ακολούθως για κατανόηση βασικές αρχές που ισχύουν σχετικά με την τήρηση των βιβλίων (λογιστικών αρχείων) και τη φορολογία:

6.3.1 Αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων

Οι διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος καθιερώνουν την αρχή του ετήσιου της φορολογίας και την αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων. Άρθρο 8 ΚΦΕ. Κάθε χρήση είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από τις άλλες χρήσεις και δεν επιτρέπεται ο συμψηφισμός των αποτελεσμάτων αυτής με τα αποτελέσματα των προηγούμενων ή των επόμενων χρήσεων.

6.3.2 Αρχή του δικαιολογητικού

Κάθε συναλλαγή και γεγονός που αφορά την οντότητα τεκμηριώνεται με κατάλληλα παραστατικά (τεκμήρια). Άρθρο 5 § 5 ΕΛΠ. Δηλαδή για όλα τα έσοδα και τις δαπάνες και όλες γενικά τις πράξεις της οντότητας, πρέπει να υπάρχει δικαιολογητικό παραστατικό που να αποδεικνύει και να θεμελιώνει την κάθε συναλλαγή.

6.3.3 Αρχή του δεδουλευμένου

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 17 των ΕΛΠ, οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις συντάσσονται με σαφήνεια, σύμφωνα με τη θεμελιώδη παραδοχή του δεδουλευμένου. Όλα τα στοιχεία του ισολογισμού και της κατάστασης αποτελεσμάτων που προκύπτουν στην τρέχουσα περίοδο αναγνωρίζονται στην περίοδο αυτή βάσει της αρχής του δεδουλευμένου.

Τονίζεται ότι η αρχή του δουλευμένου (accrual accounting) εφαρμόζεται ανεξάρτητα από την κατηγορία τήρησης βιβλίων (απλογραφικά ή διπλογραφικά) ή την υποχρέωση σύνταξης ισολογισμού. Ένα έξοδο καταχωρείται και βαρύνει τη χρήση που αφορά και όχι την χρήση στην οποία εξοφλείται. Επίσης σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 25 των ΕΛΠ, τα έσοδα αναγνωρίζονται εντός της περιόδου στην οποία καθίστανται δεδουλευμένα. Τα έσοδα ανήκουν στη χρήση στην οποία τα αγαθά παραδίδονται ή οι υπηρεσίες παρέχονται.

Ακόμα μπορούμε να αναφέρουμε ότι τα έσοδα και οι δαπάνες ανήκουν στη χρήση που το τίμημα καθίσταται απαιτητό, ανεξάρτητα του χρόνου της είσπραξης ή πληρωμής του τιμήματος αυτού, είτε αυτό καταβάλλεται προκαταβολικά είτε σε δόσεις είτε οφείλεται.

6.3.4 Αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 17 των ΕΛΠ, οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις συντάσσονται με σαφήνεια, σύμφωνα με τη θεμελιώδη παραδοχή της συνέχισης της δραστηριότητας.

Η θεμελιώδης αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern) θεωρείται ότι ισχύει για μια οντότητα, εκτός εάν η διοίκησή της προτίθεται να την ρευστοποιήσει, ή να παύσει την δραστηριότητά της, ή εάν λόγω των συνθηκών δεν έχει καμία άλλη ρεαλιστική επιλογή παρά να διακόψει τη λειτουργία της. Η διοίκηση της οντότητας έχει την ευθύνη της εκτίμησης του κατά πόσο η αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας γίνεται δεκτή κατά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Κατά τη σχετική εκτίμηση, η διοίκηση της οντότητας οφείλει να λάβει υπόψη της όλες τις διαθέσιμες, κατά το χρόνο της εκτίμησης, πληροφορίες για το μέλλον. Η εκτίμηση πρέπει να εκτείνεται σε χρονικό

διάστημα τουλάχιστον δώδεκα μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

6.3.5 Άλλες γενικές αρχές σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων

– **Συνέπεια στην εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών.** Ως λογιστικές πολιτικές νοούνται οι συγκεκριμένες αρχές, βάσεις επιμέτρησης, παραδοχές, κανόνες και πρακτικές που εφαρμόζονται από μια οντότητα στην κατάρτιση και παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η αρχή αυτή αποσκοπεί στη διασφάλιση της συγκρισιμότητας των χρηματοοικονομικών πληροφοριών.

– **Συγκρισιμότητα.** Τα ποσά της προηγούμενης περιόδου να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα ποσά της τρέχουσας περιόδου.

– **Σαφήνεια** σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων

– **Σύνεση στην επιμέτρηση των στοιχείων.** Η αρχή της σύνεσης προϋποθέτει υπολογισμούς με λογική αναφορά και με στήριξη σε αξιόπιστα στοιχεία και δεδομένα αποκλείοντας ουσιαστικά και μη λαμβάνοντας υπόψη ακραίες εκτιμήσεις. Στόχος της αρχής αυτής είναι τα περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού και τα έσοδα να μην είναι υπερεκτιμημένα και αντιστοίχως οι υποχρεώσεις και τα έξοδα να μην είναι υποτιμημένα.

– **Αναγνώριση όλων των αρνητικών προσαρμογών αξιών.** Όλες οι αρνητικές προσαρμογές της αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων (π.χ. αποσβέσεις, απομειώσεις κ.λπ.) αναγνωρίζονται στην περίοδο που λαμβάνουν χώρα, ανεξάρτητα από το εάν το αποτέλεσμα της

περιόδου είναι κέρδος ή ζημία. Βλέπε αναλυτικά το άρθρο 17 και τα θέματα αυτού.

6.4 Δομή των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (ν. 4308/2014)

Ο νόμος 4308/2014 για τα «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα» αποτελείται από 8 κεφάλαια και 44 άρθρα.

Έχει επίσης τέσσερα παραρτήματα.

A: Ορισμοί,

B: Υποδείγματα χρηματοοικονομικών καταστάσεων,

Γ: Σχέδιο λογαριασμών και

Δ: Σύνδεση σχεδίου λογαριασμών με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Η ύλη του νόμου διαχωρίζεται στις εξής βασικές ενότητες:

Κεφάλαιο 1: Πεδίο εφαρμογής και κατηγορίες οντοτήτων (άρθρα 1 και 2). Αναφέρεται στο πεδίο εφαρμογής και στην ταξινόμηση των υποκείμενων οντοτήτων βάσει μεγέθους.

Κεφάλαιο 2: Λογιστικά αρχεία (άρθρα 3 έως 7).

Κεφάλαιο 3: Παραστατικά πωλήσεων (άρθρα 8 έως 15).

Κεφάλαιο 4: Αρχές σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων (άρθρα 16 και 17).

Κεφάλαιο 5: Κανόνες επιμέτρησης (άρθρα 18 έως 28).

Κεφάλαιο 6: Προσάρτημα και απαλλαγές (άρθρα 29 και 30).

Κεφάλαιο 7: Ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (άρθρα 31 έως 36).

Κεφάλαιο 8: Πρώτη εφαρμογή και μεταβατικές διατάξεις (άρθρα 37 έως 44).

Σημειώνεται ότι τα άρθρα 41 έως και 43 αναφέρονται σε τροπολογίες σε άλλα νομοθετήματα και συνεπώς δεν αφορούν στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα. Τα κεφάλαια 2 (Λογιστικά αρχεία) και 3 (Παραστατικά πωλήσεων) εφαρμόζονται από το σύνολο των οντοτήτων που κατά το άρθρο 1 (Πεδίο εφαρμογής) υπόκεινται σε αυτό το νόμο, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή ή το μέγεθος ή από το εάν είναι κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές, ή εμπίπτουν στον ιδιωτικό ή στο δημόσιο τομέα. Η υποχρέωση αυτή υφίσταται, όπως ειδικότερα ορίζεται στο άρθρο 1, έστω και εάν οι οντότητες απαλλάσσονται από τις αμιγώς λογιστικές διατάξεις των κεφαλαίων 4 έως 8 καθόσον, σύμφωνα με το νόμο αυτό, εφαρμόζουν άλλους λογιστικούς κανόνες. Σχετ. Εγκ. ΠΟΛ. 1003/2015.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΩΝ

7.1 Εισαγωγή

Για την καλύτερη κατανόηση της μηχανογραφικής τήρησης βιβλίων β κατηγορίας απευθυνθήκαμε σε λογιστικό γραφείο στην Πάτρα, όπου με την βοήθεια τους μπορέσαμε να καταλάβουμε αρκετά πράγματα σχετικά με την μηχανογραφική τήρηση απλογραφικών βιβλίων

Επικεντρωθήκαμε στην καταχώρηση παραστατικών και στην ηλεκτρονική υποβολή περιοδικής και εκκαθαριστικής δήλωσης ΦΠΑ.

7.2 Καταχωρήσεις Παραστατικών

Αφού επιλεγεί η εταιρία στο πρόγραμμα Singular Accountant γίνεται μετάβαση στην σελίδα εργασίας.

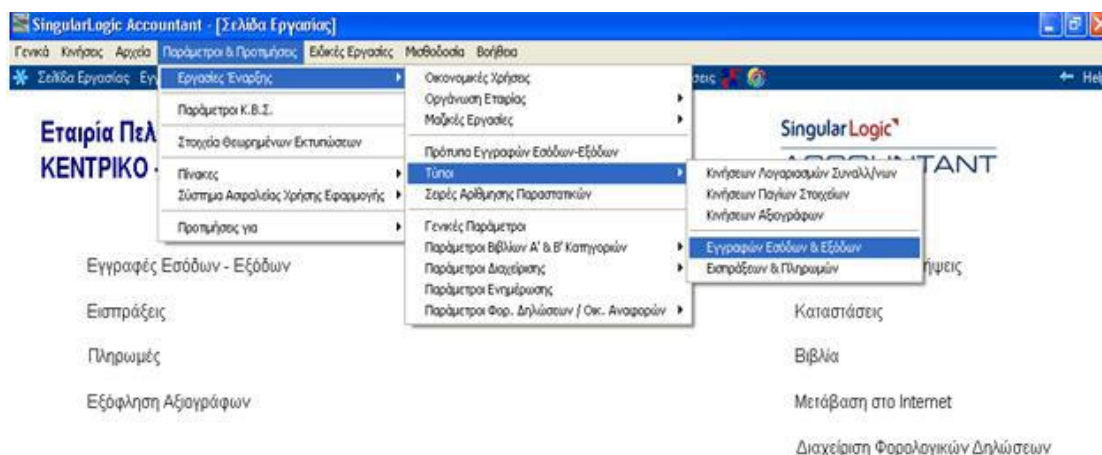

7.2.1 Παραμετροποίηση

Η παραμετροποίηση είναι η πρώτη βασική εργασία που πρέπει να πραγματοποιηθεί ώστε να προετοιμαστούν οι παράμετροι κάθε εταιρίας για την καταχώρηση των λογιστικών άρθρων, αλλά και για την περαιτέρω λήψη αναφορών οικονομικών και στατιστικών.

Η εφαρμογή με την δημιουργία κάθε εταιρείας περιέχει έτοιμες παραμέτρους που αφορούν του τύπους κίνησης των συναλλασσομένων, παγίων στοιχείων, αγιογράφων, εγγραφών εσόδων – εξόδων, εισπράξεων και πληρωμών.

Η παραμετροποίηση γίνεται ακολουθώντας τα βήματα από την επιλογή «Παράμετροι και Προτιμήσεις» - «Εργασίες Έναρξης» - «Τύποι» - «Εγγραφών Εσόδων – Εξόδων».

Ακολουθώντας τα παραπάνω βήματα εμφανίζεται η ακόλουθη λίστα με παραστατικά που είτε θα τα επεξεργαστούν για να προσαρμοστούν στις

ανάγκες της επιχείρησης είτε θα δημιουργηθεί κάποιο καινούριο παραστατικό που δεν υπάρχει στην λίστα.

Επιλεγμένη	Όνομα
00 Δ/Π	Δ/Π
1 ΤΔΑ	Τ. Λογίο Δελτίο Αποστολής
12	Δ/Μ(Ζ)
21	Τ. Λογίο Αγορών Προμηθειών
22 ΠΠΥ	ΠΠΥ
23 ΥΓΩΚ	ΥΓΩΚ (Υπολ/σι)
24	Τ. Λογίο Πιστωτικών Προμηθειών
26	Φορολογική (Πόστου)
28 ΑΤΥ	Λήψη Υπηρεσιών από Προμηθευτή ή Τρίτο
30 ΕΣΠ	ΕΣΠ (Εξόδων)
34 ΔΣΗ	ΑΠΩΔΕΗ
35 ΟΤΕ	ΑΠΩΔ ΟΤΕ
36 ΚΟΝ	ΚΕΝΩΡΗΕΤα
37 Α. Προβλεπ. ΠΑ	Αρ. Προσωπικού
38 ΔΣΥΑΣ	ΔΕΥΑΣ
40 Αποθέσεις	Αποθέσεις Πωγίων
ΑΠΥ	Απόδειξη Ποσότης Υπηρεσιών
Αόριστη Καρτολάτ.	Αόριστη Καρτολάτ.
ΓΡΕ	Γρομμένο Εμπορικό Χρηματοοικ.
ΔΕΑ	Δελτίο Αυτοαξιολόγησης
ΕΚΕ	Εκθέριση Έσοδου
ΕΚΤ	Εκθέριση Πόστου
ΕΝΔΚΩ	ΕΝΔΚΩ
ΕΝΠ	Έγγραφο Πρωτομής (Καρτολάτ.)
ΕΝΤ	Έγγραφο Πρω. Τρίτ. (Καρτολάτ.)

Στατιστική Τύπου   Νέος Τύπος   Διαγραφή Τύπου

Ενδεικτικά παρουσιάζεται η επεξεργασία ενός τύπου εσόδων και ενός τύπου εξόδων.

7.2.2 Επεξεργασία Τύπου Παραστατικού Εσόδων ΑΤΜ (Ζ)

Αφού επιλεγεί το παραστατικό εμφανίζεται η καρτέλα του στην οποία συμπληρώνεται η συντομογραφία που διευκολύνει τον εκάστοτε λογιστή, το είδος της εγγραφής που στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι έσοδο, ο τρόπος κίνησης που είναι κανονική εφόσον δεν αφορά επιστροφές και ο τύπος κίνησης λογαριασμού που είναι «Χρέωση Πελατών/Χρεωστών από Πωλήσεις – Έσοδα». Στη συνέχεια ορίζονται προτεινόμενοι λογαριασμοί εσόδων και η προτεινόμενη αιτιολογία. Οι λογαριασμοί αυτοί θα εμφανίζονται πάντα στο εν λόγω παραστατικό.

12 ATM (Z)

Σελίδα 1 Σελίδα 2

Όνομα: 51M12

Συντομογραφία: 12

Είδος Εγγραφής: Εξόδων

Τρόπος Κίνησης: Κανονική Κίνηση

Τύπος Κίνησης Λογ./λοκ. Συνεισπραμένου: Χρέωση Πολυτίν.Δόσεων από Γυθίσια Έξοδα

Επισκόπηση
Διαγραφή
Ακύρωση
Νέος Τύπος

Προτεινόμενα Χαρακτηριστικά

Τύπος λογαριασμού: [ ]

Προτεινόμενα Λογαρ. Εξόδων		Προτεινόμενα Λογαρ. Φόρων	
1	71 3' 13	1	Κωδ. Προέλευση 13% Αισιώς
2	71 3' 23	2	Κωδ. Προέλευση 23% Αισιω

Προτεινόμενη Απολογία: ATM (Z)

Στο Βιβλίο Εξόδων Εξόδων ως απολογία να εκτιπώνεται

Η Επωνυμία του συνεισπραμένου

Η προτεινόμενη Απολογία

Η Απολογία της εγγραφής

7.2.3 Επεξεργασία Τύπου Παραστατικού Εξόδων

Αντίστοιχα για τον τύπο εξόδων γίνονται οι κατάλληλες προσαρμογές

21 Τμολόγιο Αγορών Γρομηθευτή

Σελίδα 1 Σελίδα 2

Όνομα: Τμολόγιο Αγορών Γρομηθευτή

Συντομογραφία: 21

Είδος Εγγραφής: Εξόδων

Τρόπος Κίνησης: Κανονική Κίνηση

Τύπος Κίνησης Λογ./λοκ. Συνεισπραμένου: Πίστωση Γρομηθευτών/Πιστωτ. από Αγορές Δόσεων

Επισκόπηση
Διαγραφή
Ακύρωση
Νέος Τύπος

Προτεινόμενα Χαρακτηριστικά

Τύπος λογαριασμού: Προμηθευτής

Προτεινόμενα Λογαρ. Εξόδων		Προτεινόμενα Λογαρ. Φόρων	
1	20 00 13	1	Αγορές Εμπ.ταρ. Επισιτωικού 13%
2	20 00 23	2	Αγορές Εμπ.ταρ. Επισιτωικού 23%
3	64 58 23	3	Λοιπά Δόσεων Εξοδα 23%
4	14 00 00	4	Αγορές Παγίων Στοιχείων 0%

Προτεινόμενη Απολογία: Τμολόγιο Αγορών Γρομηθευτή

Στο Βιβλίο Εξόδων Εξόδων ως απολογία να εκτιπώνεται

Η Επωνυμία του συνεισπραμένου

Η προτεινόμενη Απολογία

Η Απολογία της εγγραφής

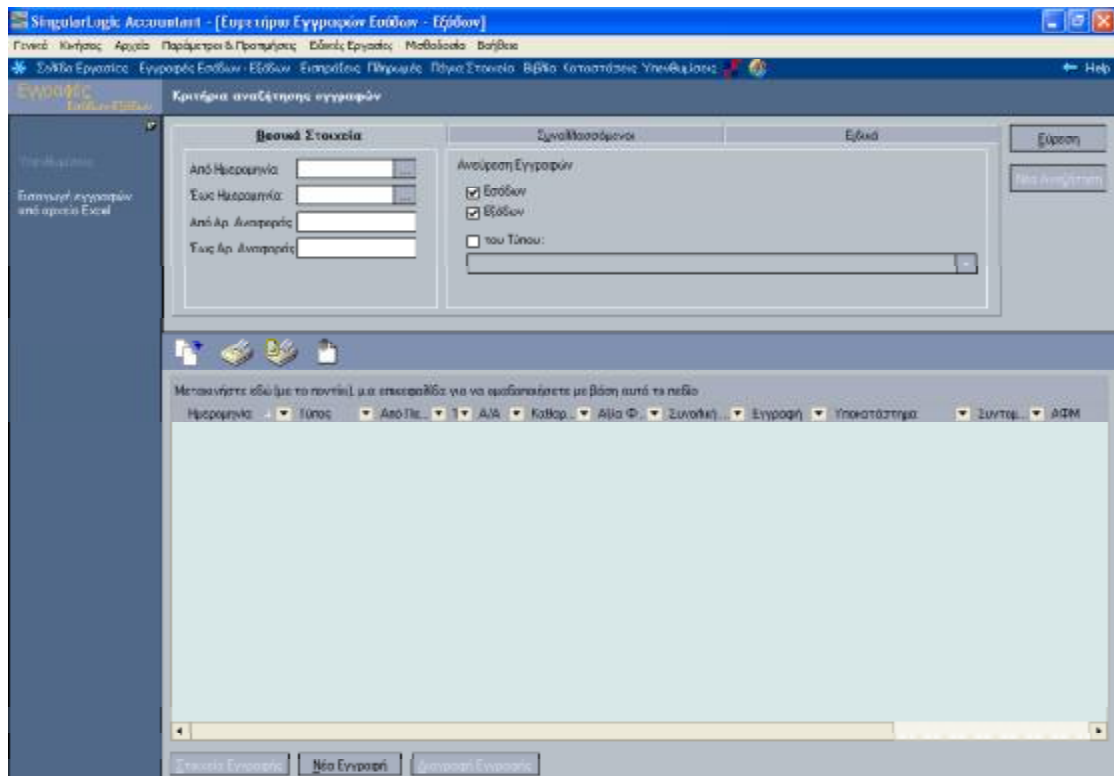
7.3 Καταχώρηση Κινήσεων

Η μετάβαση στην καρτέλα καταχωρήσεων γίνεται ακολουθώντας τα εξής βήματα: «Κινήσεις» – «Εγγραφές Εσόδων & Εξόδων» - «Διαχείριση»

Στην παρακάτω καρτέλα δίνεται η δυνατότητα εύρεσης ήδη καταχωρημένων κινήσεων για έλεγχο ή για επεξεργασία.

Για να καταχωρηθεί νέα κίνηση επιλέγεται «Νέα Εγγραφή».

7.4 Υπόδειγμα Καταχώρησης ΑΤΜ(Z)

Δίνεται το παραστατικό:

ΔΕΛΤΙΟ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΚΙΝΗΣΗΣ Ζ#0171

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΠΑΛΘΟΣ ΠΕΛΑΤΩΝ.	191
ΜΙΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	1.312.41
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ	1.312.41

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΑΜΕΙΩΝ

ΜΕΤΡΗΤΑ	191	1.312.41
---------	-----	----------

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΦΠΑ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΠΑ Α (6.50%)	
ΦΠΑ	0.00

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΠΑ Β (13.00%)	
ΜΙΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	1.310.11
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ	1.159.39
ΦΠΑ	150.72

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΠΑ Γ (23.00%)	
ΜΙΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	2.30
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ	1.87
ΦΠΑ	0.43

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΠΑ Δ (36.00%)	
ΦΠΑ	0.00

ΣΥΝΟΛΟ Α+Β+Γ+Δ	
ΜΙΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	1.312.41
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ	1.161.26
ΦΠΑ	151.15

ΑΦΟΡ-ΓΟ 0.00%	0.00
---------------	------

ΔΕΛΤΙΑ ΕΣΟΔΩΝ	191
ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ	2

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ

01 : ΕΙΔΗ 13%	
ΠΟΣΟΤΗΤΑ	227
ΜΙΚΤΕΣ	1.310.11
ΚΑΘΑΡΕΣ	1.310.11

02 : ΕΙΔΗ 23%	
ΠΟΣΟΤΗΤΑ	2
ΜΙΚΤΕΣ	2.30
ΚΑΘΑΡΕΣ	2.30

ΣΥΝΟΛΑ	
ΠΟΣΟΤΗΤΑ	229
ΜΙΚΤΕΣ	1.312.41
ΚΑΘΑΡΕΣ	1.312.41

ΤΡΑΦΕΝΤΑΡΑ ΔΕΔΩΜΕΝΑ ΜΝΗΜΗΣΦΟΡΤΩΣ

Αφού επιλέγει ο τύπος ATM (Z) συμπληρώνονται τα πεδία από τα δεδομένα που εμφανίζονται στο παραστατικό.

Το πρόγραμμα δίνει την δυνατότητα είτε να πληκτρολογηθεί στη στήλη της καθαρής αξίας το καθαρό ποσό που εμφανίζεται στο «Z» και να υπολογιστεί αυτόματα ο ΦΠΑ, είτε να πληκτρολογηθεί στη στήλη της συνολικής αξίας το ποσό της συνολικής αξίας και να γίνει αποφορολόγηση και υπολογισμός του ΦΠΑ.

Εφόσον στο παραστατικό έχει γίνει παραμετροποίηση υπάρχουν αποθηκευμένοι οι κατάλληλοι λογαριασμοί οι οποίοι και εμφανίζονται μετά την επιλογή του τύπου «Z». Στο παραστατικό «Z» γίνεται διάκριση των πωλήσεων ανά συντελεστή ΦΠΑ.

Η καταχώρηση γίνεται ως εξής:

πιπant - [Εγγραφές Εσόδων - Εξόδων]
 Παράμετροι Βι Προμήθειας Ελέγχος Εργασίας Μεθοδολογία Βελβία
 Αρχές Εσόδων - Εξόδων Εκπαιρέσεις Πληρωμές Πόγια Στοιχεία Βιβλία Καταστάσεις Υπενηθμίσεις Help

A/A ATM (Z)

Τύπος: 12 Ημερομηνία: 01/02/2018 Αριθμός (Ανά/Εως): 171

Αποστολή: ATM (Z)

Υπόκειμα: ΕΔΡΑ ΚΕΝΤΡΙΚΟ - ΕΔΡΑ ΕΤΑΡΧΗΣ

Στοιχεία Συνοληθασομένου Τύπος
 Α.Φ.Μ. Συνταγογραφία
 Όνομα

A/A	Λογαριασμός Όνομα	% Μ.Ε.Ε.Κ. Όνομα	Καθαρή αξία	Είδ. Φόρος 1 Είδ. Φόρος 2	Αξία ΦΠΑ	Συνολική αξία	
1	71.01.13 Πωλθ Προϊόντων 13% Αιανωθής	Ζαχαροποιαστει...	14.00	1,159,39	0,00	150,72	1,310,11
2	71.01.23 Πωλθ Προϊόντων 23% Αιαν	Ζαχαροποιαστει...	14.00	1,07	0,00	0,43	2,30

Συνολική αξία προ Φ.Π.Α. 1.161,26
 Λοιποί Φόροι 0,00
 Σύνολο Φ.Π.Α. 151,15

Γενικό Σύνολο 1.312,41
 Κρατήσεις 0,00
 Πληρωτέο 1.312,41

Επιτακώρηση Διαγραφή Διόρθωση Νέα Εγγραφή

7.5 Υπόδειγμα καταχώρησης Τ-ΔΑ για Πώληση Αγαθών

Καταχωρούνται στην καρτέλα τα στοιχεία του τιμολογίου και στα στοιχεία του συναλλασσόμενου πληκτρολογείται το ΑΦΜ πελάτη. Αν η επιχείρηση έχει ξανά εκδώσει τιμολόγιο για τον συγκεκριμένο πελάτη τότε τα στοιχεία του θα είναι καταχωρημένα στο αρχείο πελατών και θα εμφανιστούν αυτόματα στην καρτέλα.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΡΓ. ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΕΡΜΟΥ 25 - ΣΕΡΡΕΣ ΑΦΜ 012345678 Α' Δ.Ο.Υ. ΣΕΡΡΩΝ		Ημερ/νία 21-02-13 No 155			
Ωρα Παράδοσης ή Έναρξης Αποστολής		ΣΕΡΡΕΣ			
ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ - ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΩΛΗΣΗ ΑΓΑΘΩΝ					
ΕΠΩΝΥΜΙΑ: ΒΛΑΧΟΥ ΜΑΡΙΑ					
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ: ΖΑΧΙΣΤΕΙΟ		Α.Φ.Μ.: 015267198			
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΝΕΟΣ ΣΚΟΠΟΣ		ΠΟΛΗ: ΣΕΡΡΕΣ			
ΤΟΠΟΣ ΦΟΡΤΩΣΗΣ: ΕΔΡΑ ΜΑΣ		Δ.Ο.Υ.: Α' ΣΕΡΡΩΝ			
ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ: ΕΔΡΑ ΠΕΛΑΤΗ		ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΟΥ: ΕΡΜ 4026			
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΓΑΘΩΝ	Μ.Μ.	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ	Φ.Π.Α.	% Φ.Π.Α. 13 %
ΤΡΟΥΦΛΑΚΙΑ	ΚΙΛΟ	4,3	550		23,65
ΣΤΡΙΑΣΤΑΤΕΛΕΣ	ΤΕΜ	15	090		13,50
ΤΟΥΠΟΥΜΠΕΣ	ΤΕΜ	20	050		10,00
ΟΛΟΓΡΑΦΟΣ ΠΕΝΗΝΤΑ ΤΡΙΑ ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΕΙΚΟΣΙ ΟΧΤΩ ΠΕΝΤΑ				ΑΞΙΑ 47,15	
ΜΕΤΡΗΤΑ ΕΚΔΟΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗ				Φ.Π.Α. 6,13	
				ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ Φ.Π.Α.	
				ΣΥΝΟΛΑ 53,28	

Παράμετροι Προμηθίας: Είλεος Εισαγωγής Μεταβολή Βαθμια

Αγοράς Ενόσων - Ενόσων - Εισαγωγής Προμηθίας Τύπος Στοιχείου Βάση Καταστάσεις Υπενδοχίας

Α/Α: 13436 Τίμη Βάση Δελτίου Αποστολής

Τύπος: Τ ΔΑ Ημερομηνία: 21/02/2013 Αριθμός (Ανάθεση): 155

Αποστολή: ΠΕΛΑ ΞΕΝΟΔΟΤΗΣ

Υπο/λο: ΕΣΦΑ ΚΕΝΤΡΙΚΟ - ΕΡΑ ΣΤΑΘΙΑΣ

Στοιχεία Συνάλλασσόμενου: Τύπος: Γεώργης

Α.Φ.Μ.: 015257198 Εντομογραφία: ΒΛΑΧΟΥ

Όνομα: ΒΛΑΧΟΥ ΜΑΡΙΑ

Τύπος: Φόρο - Κρατήσεις

Α/Α	Λογισμικός Όνομα	ΤΜ.Σ.Ε.Κ Όνομα	Καθαρή αξία	Ε.δ. Φόρος 1	Ε.δ. Φόρος 2	Αξία ΦΠΑ	Συνολική αξία
1	71 0013	Πωλ. Προϊόντων 13% Χουβακάκι	14,00	47,15	0,00	6,13	53,28

Συνολική αξία προ Φ.Π.Α. 47,15 Γενικό Σύνολο 53,28

Ασπίς Φόρου 0,00 Κρατήσεις 0,00

Σύνολο Φ.Π.Α. 6,13 Πάθησιτά 53,28

Καταχώρηση Διόρθωση Διόρθωση Νέα Εγγραφή

7.6 Υπόδειγμα Καταχώρησης Τ-ΔΑ Προμηθευτή (αγορά πρώτων υλών)

Ημερ/νία: <u>21-01-13</u> No <u>1583</u>					
Ώρα Παράδοσης ή Εναρξης Αποστολής: <input type="text"/>					
ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ - ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΩΛΗΣΗ ΑΓΑΘΩΝ					
ΕΠΩΝΥΜΙΑ: <u>ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ</u>					
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ: <u>ΕΡΓ. ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ</u> Α.Φ.Μ.: <u>012345678</u>					
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <u>ΕΡΜΟΥ 25</u> ΠΟΛΗ: <u>ΖΕΡΡΕΣ</u>					
ΤΟΠΟΣ ΦΟΡΤΩΣΗΣ: <u>Μ. ΑΛΕΞ. 50 - ΖΕΡΡΕΣ</u> Δ.Ο.Υ.: <u>Α' ΖΕΡΡΕΣ</u>					
ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ: <u>ΕΔΡΑ ΠΕΛΑΤΗ</u> ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΥΤ/ΤΟΥ: <u>ΕΡΗ 6041</u>					
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΓΑΘΩΝ	Μ.Μ.	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ	Φ.Π.Α. 13 %	Φ.Π.Α. 23 %
ΒΟΥΤΥΡΟ ΑΚΕΛ. 82% ΛΙΠΑΡΑ ΧΛΓ		25	4,10	102,50	
ΚΡΕΜΑ ΚΑΛΑΚΤΟΣ ΒΕΛΓΙΟΥ ΧΛΓ		24	2,60	62,40	
ΖΙΡΟΠΙ ΓΛΥΚΟΖΗΣ ΡΟΤΜΑΝ ΧΛΓ		540	0,80	432,00	
ΒΑΥΛΙΑ ΣΚΟΥΗ ΙΚΘΡ Κ/Π		1	25,90		25,90
ΣΟΔΑ	Κ/Π	1	1,40		1,40
ΑΜΥΓΔΙΑ ΗΜΑΣ (ΣΑΠ/ΚΗ) Κ/Π		2	1,40		2,80
ΟΛΟΓΡΑΦΟΣ <u>ΕΦΤΑΚΟΣΙΑ ΔΕΚΑ ΕΥΡΩ</u> <u>ΚΑΙ ΕΞΗΝΤΑ ΕΞΗ ΛΕΠΤΑ</u>		ΑΞΙΑ <u>596,90</u> <u>29,40</u> Φ.Π.Α. <u>77,60</u> <u>6,76</u> ΣΥΝΟΛΑ <u>674,50</u> <u>36,16</u> ΟΛΙΚΟ € <u>710,66</u>			
ΕΚΔΟΣΗ ☐ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ☐ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ☐ ΜΕΤΡΗΤΑ ☐ ΜΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ☒	ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΥ Φ.Π.Α.				

Πληκτρολογώντας το ΑΦΜ του προμηθευτή εμφανίστηκε η παρακάτω καρτέλα αυτό σημαίνει ότι είναι καινούργιος συναλλασσόμενος και επομένως πρέπει να καταχωρηθεί στο αρχείο προμηθευτών.

Στοιχεία Λογαριασμού Προμηθευτή

Λογαριασμός Προμηθευτής

Σελίδα 1 Σελίδα 2 Σελίδα 3 Σελίδα 4

Ο Λογαριασμός ανήκει στο Συναλλασσόμενο :

Όνομα / Επωνυμία

Συντομογραφία Α.Φ.Μ.

Επάγγελμα Δ.Ο.Υ.

Κατηγορία

Διεύθυνση (Έδρας)

Οδός Τηλέφωνο 1

Αριθμός Τηλέφωνο 2

T.K. Τηλέφωνο 3

Πόλη/Περιοχή Fax

Χώρα Διεύθυνση E-mail

Συντομογραφία Λογαριασμού   Αντιστοίχος

Επωνυμία Λογαριασμού

Το τιμολόγιο αγοράς αφορά πρώτες ύλες 13% και 23%. Εφόσον στο τύπο παραστατικού δεν υπάρχουν καταχωρημένοι οι αντίστοιχοι λογαριασμοί, θα επιλέγουν κάνοντας κλικ στο γκρι κουτάκι που εμφανίζει την λίστα με όλους τους λογαριασμούς.

Μηχανισμός Αποστολής [Υπολογισμός Έσοδων - Έξοδων]

Σελίδα Εργασίας Εγγραφές Έσοδων Έξοδων Εισπρακτικές Πληρωμές Πόσα Στοιχεία ΒΡΠΑ Καταστάσεις Υπερβασίας

Τύπος Ημερομηνία Αριθμός (Από/Εως)

Ανταπόδοση

Υποκείμενο ΚΕΝΤΡΙΚΟ - ΕΣΡΑ ΕΤΑΦΡΕ

Στοιχεία Συναλλασσόμενου Τύπος

Α.Φ.Μ. Συντομογραφία

Όνομα

Έξοδα

Α/Α	Λογαριασμός	Ποσό
1		
2	20.08.23	
	Αγορές Εισπρακτικού 23%	
3	64.98.23	
	Λογισμικό 23%	
4	14.08.00	
	Αγορές Παγίων Στοιχείων 0%	
5	20.01.13.018	
	Δαπάνες Ε.Ε. 15%	

Συναλλαγή για Φ.Π.Α. 0.00
Λογισμικό Φόρος 0.00
Σύνολο Φ.Π.Α. 0.00

Επιλογή Λογαριασμού

Συντομογραφία	Όνομα
24.00.08	Αγορές Α' Υλών Εισπρακτ. 8%
24.00.10	Αγορές Α' Υλών Εισπρακτ. 10%
24.00.11	Αγορές Α' Υλών Εισπρακτ. 11%
24.00.13	Αγορές Α' Υλών Εισπρακτ. 13%
24.00.19	Αγορές Α' Υλών Εισπρακτ. 19%
24.00.19	Αγορές Α' Υλών Εισπρακτ. 19%
24.00.21	Αγορές Α' Υλών Εισπρακτ. 21%
24.00.23	Αγορές Α' Υλών Εισπρακτ. 23%
24.00.35	Αγορές Α' Υλών Εισπρακτ. 35% ΑΠ
24.00.40	Αγορές Α' Υλών Εισπρακτ. 40% (H)
24.00.36	Αγορές Α' Υλών Εισπρακτ. 3%
24.01.03.000	Διαφορές Τιμολ. Φορολ. Αξίας Α' Υλών Ε.Ε.
24.01.03.001	Έσοδα Α' Υλών Ε.Ε. χωρίς ΦΠΑ
24.01.03.001	Έσοδα Α' Υλών Ε.Ε. Με ΦΠΑ 8%
24.01.03.008	Φορολογητέα Αξία Α' Υλών Ε.Ε. 8%
24.01.13.001	Έσοδα Α' Υλών Ε.Ε. Με ΦΠΑ 10% B
24.01.13.008	Φορολογητέα Αξία Α' Υλών Ε.Ε. 10

Εγγραφές : 063

intant - [Εγγραφές Εσόδων - Εξόδων]

Παράμετροι & Προμήθειες Είδες Εργασίας Μεθοδολογία Βιβλία

Εγγραφές Εσόδων - Εξόδων Εκπαιρέσεις Πληρωμές Πόγια Στοιχεία Βιβλία Καταστάσεις Υπενθμίσεις

Α/Α Τιμή Πόγια Αγορών Προμηθευτή

Τύπος: 21 Ημερομηνία: 21/01/2018 Αριθμός (Από/Εως): 1583

Αποδοχία: ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ

Υποκείμενο: ΕΔΡΑ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΕΔΡΑ ΕΤΑΡΙΑΣ

Στοιχεία Συνάλληλου: Τύπος: Προμηθευτής

A.Φ.Μ.: 095765432 Συντομογραφία: ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ

Όνομα: ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ

A/A	Λογαριασμός Όνομα	% Μ.Σ.Κ.Κ. Όνομα	Καθαρή αξία	Είδ. Φόρος 1 Είδ. Φόρος 2	Αξία ΦΠΑ	Συνολική αξία
1	24.00.13 Αγορές Α' Υλών Εσωτερ. 13%	0.00	595.90	0.00	77.60	674.50
2	24.00.23 Αγορές Α' Υλών Εσωτερ. 23%	0.00	29.40	0.00	6.75	36.16
3	64.99.23 Λοιπά Διάφορα Έξοδα 23%	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
4	14.00.00 Αγορές Παγίων Στοιχείων 0%	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
5	20.01.19.018 Διαπίσεις Ε.Ε. 18%	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Συνολική αξία προ Φ.Π.Α. 625,30
Λοιποί Φόροι 0,00
Σύνολο Φ.Π.Α. 84,38

Γενικό Σύνολο 710,65
Κρατήσεις 0,00
Πληρωτέο 710,65

Επιτακίωση Διόρθωση Διόρθωση Νέα Εγγραφή

7.7 Περιοδική Δήλωση Φ.Π.Α.

Ως φορολογική περίοδος ορίζεται ο ημερολογιακός μήνας για τους υποκείμενους στο φόρο που τηρούν διπλογραφικά βιβλία και το ελληνικό δημόσιο και το ημερολογιακό τρίμηνο για αυτούς που τηρούν απλογραφικά βιβλία, ή δεν είναι υπόχρεοι σε τήρηση βιβλίων.

7.7.1 Υποβολή Φ.Π.Α.

Η υποβολή της περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ (εμπρόθεσμης, εκπρόθεσμης, τροποποιητικής) γίνεται πλέον μόνο ηλεκτρονικά και η πληρωμή του οφειλόμενου ΦΠΑ γίνεται μόνο μέσω τράπεζας. Το μέτρο ισχύει για

φορολογικές περιόδους από 1ης Ιανουαρίου 2012 και εφεξής, ενώ από την 1η Απριλίου 2012 αποκλειστικά ηλεκτρονικά υποβάλλονται και οι εκπρόθεσμες ή τροποποιητικές δηλώσεις ΦΠΑ (www.taxisland.gr/fpa-fmy-foroi-ensima-prothesmies-tropos-pliromis).

7.7.2 Διαδικασία Ηλεκτρονικής Υποβολής Περιοδικής Δήλωσης

Οι υποκείμενοι στο φόρο για να υποβάλλουν ηλεκτρονικά την περιοδική δήλωση Φ.Π.Α. θα πρέπει να εγγραφούν ως χρήστες των ηλεκτρονικών υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του υπουργείου Οικονομικών.

Για την καταβολή του χρεωστικού υπολοίπου των περιοδικών δηλώσεων που υποβάλλονται μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet, οι υποκείμενοι υποχρεούνται να δώσουν εντολή πληρωμής μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των εν λόγω δηλώσεων, σε Τράπεζες που έχουν συμβληθεί με το Υπουργείο Οικονομικών για να παρέχουν την υπηρεσία αυτή.

Η εντολή πληρωμής αφορά σε ανάληψη των εν λόγω ποσών από τους οικείους λογαριασμούς ή χρέωση των πιστωτικών καρτών και μεταφορά των ποσών αυτών μέσω του Διατραπεζικού συστήματος στον λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου. Μη ύπαρξη επαρκούς υπολοίπου στον τραπεζικό λογαριασμό από τον οποίο πραγματοποιείται η καταβολή του φόρου ή επαρκούς πιστωτικού ορίου στην πιστωτική κάρτα ή εκ παραδρομής λανθασμένη εντολή ανάληψης ή χρέωσης μικρότερου του οφειλομένου ποσού, έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη της δήλωσης που απεστάλη μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet.

Ως ημερομηνία υποβολής θεωρείται η ημερομηνία αποδοχής και επιτυχούς καταχώρησης αυτής στο σύστημα TAXISnet, με αυτόματη

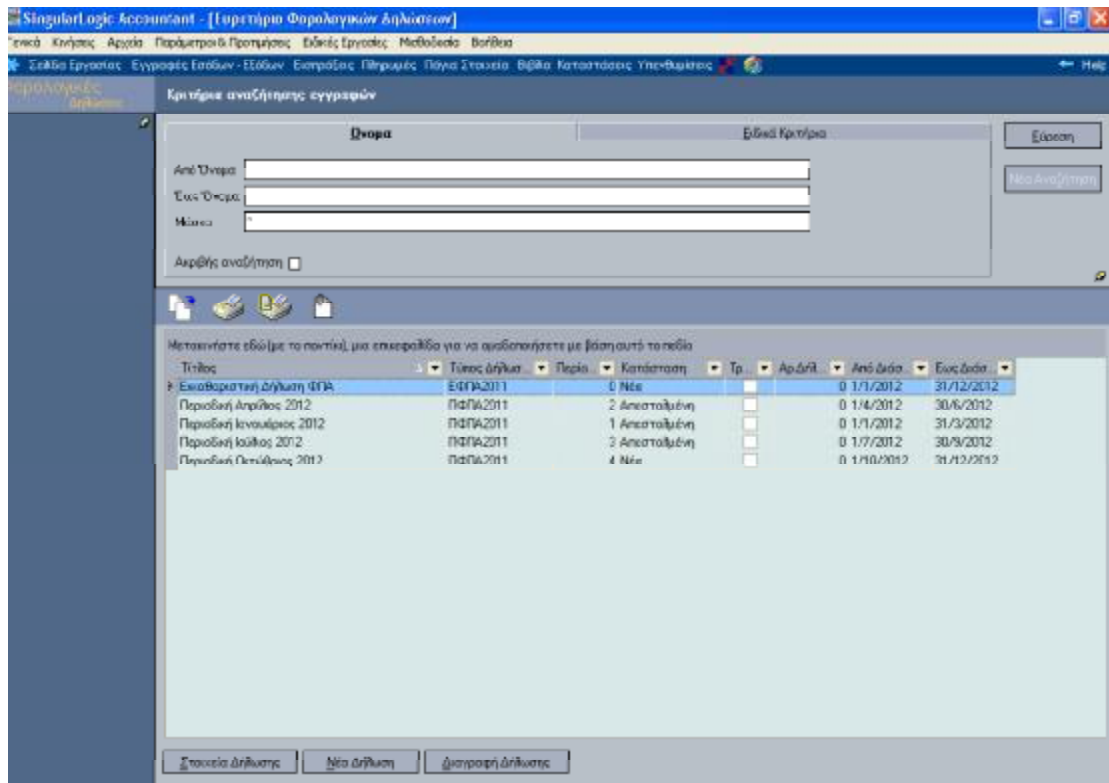
απόδοση στον αποστολέα - υποκείμενο μοναδικού αριθμού καταχώρησης της περιοδικής δήλωσης.

Ειδικά στην περίπτωση υποβολής χρεωστικής περιοδικής δήλωσης προκειμένου να θεωρείται η δήλωση αυτή ως υποβληθείσα απαιτείται η επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικασίας πληρωμής μέσω Τραπέζης μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής. Ως ημερομηνία υποβολής θεωρείται η ημερομηνία πληρωμής. (www.taxisland.gr/fpa-fmy-foroi-ensima-prothesmies-tropos-pliromis)

7.7.3 Υποβολή Περιοδικής και Εκκαθαριστικής Δήλωσης μέσω Singular Accountant

Η υποβολή μέσω του προγράμματος γίνεται με τα εξής απλά βήματα: Επιλέγεται «ειδικές Εργασίες» - Φορολογικές Δηλώσεις – Διαχείριση και εμφανίζεται η παρακάτω καρτέλα από την οποία επιλέγεται ο τύπος της δήλωσης καθώς και το ανάλογο χρονικό διάστημα.

Πατώντας το κουμπί για υπολογισμό όλων των αξιών από το σύστημα, η περιοδική θα είναι έτοιμη για υποβολή σε λίγα δευτερόλεπτα. Στη συνέχεια επιλέγεται το κουμπί για ηλεκτρονική αποστολή. Εφόσον οι κωδικοί του TAXISnet είναι αποθηκευμένοι η δήλωσή από στέλλεται και μας δίνεται και η δυνατότητα εκτύπωσης του αποδεικτικού υποβολής.

SingularLogic Accountant - [Στοιχεία Φορολογικής Δήλωσης]

Γενικά Κινήσεις Αρχικά Παραμέτρους Προηγμένες Ειδικές Εργασίες Μεθοδολογία Βοήθεια

Σελίδα Εργασίας Εγγραφές Εσόδων - Εξόδων Εισπραχίες Πληρωμές Πόσιμα Στοιχεία Βιβλία Καταστάσεις Υποχρεώσεων

Φορολογική Δήλωση

Συνιστάται Απεικόνιση Μεταβλητών

Καταστάσεις Φορολογικών Δήλωσης

Τίτλος: ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ

Τύπος Δήλωσης: ΠΦΠΑ 2013 Περίοδος: [ ]

Κατάσταση: Νέα

Ημερολογιακό Διάστημα Από: 01/01/2013 Έως: 31/03/2013

Τραπεζοαγωγή: [ ] Αριθμός Δήλωσης: [ ]

Ηλεκτρονική αποστολή

Υπολογισμός όλων των αξιών από το σύστημα

Φ2 TAXIS ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ Φ.Π.Α.
 Για υποκείμενους με Β' ή Γ' κατηγορία βόθια ΚΣΣ
 Έστωκη δήλωση των υποκαρμικών αξιών των μη υποκαρμικών ή απολιμνών
 Ετήσια βάση και ΑΠΟΔΕΚΤΙΚΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΗΣ, αν δεν εκδίδεται μηχανογραφικά
 Υποβάλλεται σε δύο (2) αντίτυπα.

ΑΡΜΟΔΙΑ ΔΟΥ. 001

007 ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
 από [ ] έως [ ]

ΕΙΔΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ
 010 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ 011 ΜΕ ΕΠΙΦΥΛΑΧΗ

ΕΚΤΑΚΤΗ ΔΗΛΩΣΗ (διαγραφόμενη με x)
 012 ΝΗΣ ΑΞΙΑΣ ΒΑΡΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΠΡΟΣΧΕΤΩΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΥΣΕΩΝ ΕΣΩΤΕΡΩΝ ΕΣΤΡΑΧΩΝ ΜΕ ΚΑΘΗΜΕΡΑ ΑΥΛΗ ΑΠΤΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ 003

ΑΡΙΘΜΟΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΔΗΛΩΣΗΣ 004

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΙΣΠΡΑΧΗΣ Ή ΠΑΡΑΛΙΠΗΣΗΣ 005

ΕΤΟΣ 006

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (διαγραφόμενη)
 ΜΗΝΑΣ 008

ΜΟΝΟΝ αν διαγραφεί στην α.κ.α.δ. 012 - 4, επιγράφεται τους κωδ. 009 και 028

Αν διαγραφεί ο κωδ. 012-3 αναγράφει: Είδος απώλειας/Ετος/Αρ. πρωτ. αρχικής δήλωσης

Καταχώρηση Διόρθωση Διόρθωση Νέα Φορ. Δήλωση

Ακριβώς τα ίδια βήματα ακολουθούμε και για την Εκκαθαριστική Δήλωση.

SingularLogic Accountant - [Στοιχεία Φορολογικής Δήλωσης]

Γενικά Κινήσεις Αρχικά Παραμέτρους Προηγμένες Ειδικές Εργασίες Μεθοδολογία Βοήθεια

Σελίδα Εργασίας Εγγραφές Εσόδων - Εξόδων Εισπραχίες Πληρωμές Πόσιμα Στοιχεία Βιβλία Καταστάσεις Υποχρεώσεων

Φορολογική Δήλωση

Εκκαθαριστική Δήλωση ΦΠΑ

Συνιστάται Απεικόνιση Μεταβλητών

Καταστάσεις Φορολογικών Δήλωσης

Τίτλος: Εκκαθαριστική Δήλωση ΦΠΑ

Τύπος Δήλωσης: ΕΦΠΑ 2013 Περίοδος: [ ]

Κατάσταση: Νέα

Ημερολογιακό Διάστημα Από: 1/1/2013 Έως: 31/12/2013

Τραπεζοαγωγή: [ ] Αριθμός Δήλωσης: [ ]

Ηλεκτρονική αποστολή

Υπολογισμός

Φ1 TAXIS ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ Φ.Π.Α.
 Ετήσια βάση και ΑΠΟΔΕΚΤΙΚΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΗΣ, αν δεν εκδίδεται μηχανογραφικά
 (Υποβάλλεται σε τρία (3) αντίτυπα)

ΑΡΜΟΔΙΑ ΔΟΥ. 001

002 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
 από [ ] έως [ ]

ΕΙΔΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ
 004 ΕΤΟΣ 005 ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ 006 ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΔΗΛΩΣΗΣ 007 ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΙΣΠΡΑΧΗΣ Ή ΠΑΡΑΛΙΠΗΣΗΣ 008 ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΑΕ 009 ΕΙΔΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΤΡΟΠΙΚΗ

Α. ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΤΟ ΦΟΡΟ

021 ΕΠΩΝΥΜΟ Ή ΕΠΩΝΥΜΙΑ [ ]

022 ΟΝΟΜΑ [ ] 023 ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ [ ] 024 ΤΙΤΛΟΣ [ ]

025 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ (για τις επιχειρήσεις) [ ] 026 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ (για τις φυσικά πρόσωπα) [ ] 027 Υποκατάστημα (κωδ.) [ ]

028 ΚΩΔ. * [ ]

031 Α.Φ.Μ. [ ] 032 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΑΡΙΘΜΟΣ [ ] 033 Παραρτησιακός ενδεδειγμένος ανακριτής ΝΑΙ [ ] ΟΧΙ [ ] 034 Αν δεν υπάρχει επιλογή βάσει Κ.Μ.Ν. [ ]

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΡΑ ΒΕΒΛΩΣΗ Κ. Β. Ε. ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΡΑ ΒΕΒΛΩΣΗ ΤΩΝ ΕΙΣΠΡΑΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΡΑ ΒΕΒΛΩΣΗ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΡΑ ΒΕΒΛΩΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΡΑ ΒΕΒΛΩΣΗ ΤΩΝ ΕΙΣΠΡΑΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΡΑ ΒΕΒΛΩΣΗ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Καταχώρηση Διόρθωση Διόρθωση Νέα Φορ. Δήλωση

7.8 Εκτύπωση βιβλίου εσόδων - εξόδων

ΜΗΝΙΑΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΣΟΔΩΝ Ιούλιος 2015 - σελ. 1

Στήλη	Εκ Μεταφοράς Καθαρή Αξία	Εκ Μεταφοράς Φ.Π.Α.	Αξία Περιόδου Καθαρή Αξία	Αξία Περιόδου Φ.Π.Α.	Γενικό Σύνολο Καθαρή Αξία	Γενικό Σύνολο Φ.Π.Α.
ΛΙΑΝ ΠΩΛΗΣΕΙΣ 23%						
Σύνολο						

ΜΗΝΙΑΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΣΟΔΩΝ Αύγουστος 2015 - σελ. 1

Στήλη	Εκ Μεταφοράς Καθαρή Αξία	Εκ Μεταφοράς Φ.Π.Α.	Αξία Περιόδου Καθαρή Αξία	Αξία Περιόδου Φ.Π.Α.	Γενικό Σύνολο Καθαρή Αξία	Γενικό Σύνολο Φ.Π.Α.
ΛΙΑΝ ΠΩΛΗΣΕΙΣ 23%			2.860,00	657,80	2.860,00	657,80
Σύνολο			2.860,00	657,80	2.860,00	657,80

ΜΗΝΙΑΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΣΟΔΩΝ Σεπτέμβριος 2015 - σελ. 1

Στήλη	Εκ Μεταφοράς Καθαρή Αξία	Εκ Μεταφοράς Φ.Π.Α.	Αξία Περιόδου Καθαρή Αξία	Αξία Περιόδου Φ.Π.Α.	Γενικό Σύνολο Καθαρή Αξία	Γενικό Σύνολο Φ.Π.Α.
ΛΙΑΝ ΠΩΛΗΣΕΙΣ 23%	2.860,00	657,80			2.860,00	657,80
Σύνολο	2.860,00	657,80			2.860,00	657,80

Εταιρεία: Β-Κ Ο.Ε

05/10/2015

Έλεγχος Εγγραφών (Εσοδα)

Κινήσεις από 01/07/2015 έως 30/09/2015

σελ. 1

Ημερσία	Αρ. Εγγρ.	Παραστατικό	Αιτιολογία	Συναλλοσεύμενος	Καθαρή Αξία	Φ.Π.Α.	Σύνολο	Αξία Κεπυ Υπόχρεο	Αξία Κεπυ Μη Υπόχρεο	Φ.Π.Α. βάσει %
2/8/2015	73	2162	ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΘΗΤΑ	ΠΕΛΑΤΕΣ ΝΑΥΤΙΚΗΣ	1.960,00	268,80	1.918,00	0,00	0,00	308,80
4/8/2015	77	2162	ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΘΗΤΑ	ΠΕΛΑΤΕΣ ΝΑΥΤΙΚΗΣ	1.300,00	289,20	1.269,00	0,00	0,00	299,00
Γενικό Σύνολο					2.860,00	567,80	3.517,00	0,00	0,00	607,80

Έλεγχος Εγγραφών (Έξοδα)

Κινήσεις από 01/07/2015 έως 30/09/2015

σελ. 1

Ημερ/νία	Αρ. Εγγρ.	Παραστατικό	Απολογία	Συναρμολογούμενος	Καθαρή Αξία	Φ.Π.Α.	Σύνολο	Αξία Κετίο Υπόχρεου	Αξία Κετίο Μη Υπόχρεου	Φ.Π.Α. βάζει %
1/7/2015	82	ΤΔΛ01 20-03-00-0057	ΤΙΜΑΓΟΡΑΣ	ΣΩΓΡΑΦΙΚΗ ΜΑΡΙΑ ΚΑΙ ΣΙΑ ΟΕ	406,01	93,40	499,40	406,00	0,00	93,40
				ΑΓΟΡΕΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ 23%	406,06	93,40	499,46			93,40
1/7/2015	81	ΤΔΛ0880 14-02-01-0057	ΤΙΜΑΓΟΡΑΣ(ΠΑΓΙΟ 1)	ΣΩΜΑΡΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	325,20	74,80	400,00	325,20	0,00	74,80
				ΑΓΟΡΕΣ ΠΑΓΙΩΝ ΜΕ ΦΠΑ 23%	325,20	74,80	400,00			74,80
2/7/2015	82	ΤΔΛ0880 14-02-01-0057	ΤΙΜΑΓΟΡΑΣ(ΠΑΓΙΟ 2)	ΠΕΤΡΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΕΜΜΑΝΟΥΗ	825,00	189,75	1.014,75	825,00	0,00	189,75
				ΑΓΟΡΕΣ ΠΑΓΙΩΝ ΜΕ ΦΠΑ 23%	825,00	189,75	1.014,75			189,75
16/7/2015	87	ΤΔΛ115 20-03-00-0030	ΤΙΜΑΓΟΡΑΣ	ΣΩΓΡΑΦΙΚΗ ΜΑΡΙΑ ΚΑΙ ΣΙΑ ΟΕ	80,00	7,80	87,80	80,00	0,00	7,80
				ΑΓΟΡΕΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ 13%	80,00	7,80	87,80			7,80
15/7/2015	84	ΤΠΥ (ΣΕΙΡΑ Β)88 84-03-00-1270	ΔΙΑΦΟΡΑ	GO FEST	86,10	19,80	105,90	86,10	0,00	19,80
				ΛΑΒΟΡΑ ΓΓ ΟΛΑ 23%	86,10	19,80	105,90			19,80
16/7/2015	75	ΦΟΡΤ 2156 84-03-00-1230	ΤΑΘ ΓΕΝΙΚΗ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	ΤΑΘ ΓΕΝΙΚΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΕ	2,44	0,56	3,00	2,44	0,00	0,56
				ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞ ΟΔΑ 23%	2,44	0,56	3,00			0,56
20/7/2015	71	ΤΔΛ03 20-03-00-0057	ΤΙΜΑΓΟΡΑΣ	ΝΟΤΙΟΣ ΣΩΡΑ Α.Ε.	3,90	1,98	5,88	3,90	0,00	1,98
				ΑΓΟΡΕΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ 23%	3,90	1,98	5,88			1,98
25/7/2015	70	ΠΤΩ18 26-03-00-0057	ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΤΙΜΑΓΟΡΑΣ	ΝΟΤΙΟΣ ΣΩΡΑ Α.Ε.	-3,90	-1,98	-5,88	-3,90	0,00	-1,98
				ΑΓΟΡΕΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ 23%	-3,90	-1,98	-5,88			-1,98
31/7/2015	79	ΤΠΥ(ΣΕΙΡΑ Α)48 84-03-00-0057	ΔΙΑΦΟΡΑ	ΚΥΚΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ	24,39	5,61	30,00	24,39	0,00	5,61
				ΛΙΑΝΗΜΕΡΟΣ ΑΠΟ ΤΩΝ ΤΥΠΩ 23%	24,39	5,61	30,00			5,61
25/8/2015	84	ΑΟΓΙΣΜΟΣ 01/7-31/7 82-03-00-0057	ΣΟΣΜΟΤΕ ΚΙΝΗΤΩΣ	ΣΟΣΜΟΤΕ ΚΙΝΗΤΩΣ	41,30	9,50	50,80	0,00	0,00	9,50
				ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΑ-ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΑ ΦΠΑ 23%	41,30	9,50	50,80			9,50
12/9/2015	85	ΑΟΓΙΣΜΟΣ 14/07-11/08 82-03-00-0038 82-03-00-0030	ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	527,18	84,82	612,00	527,18	0,00	84,82
				ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΓΓΥΜΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΦΠΑ 13%	490,24	84,82	575,06			84,82
				ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΡΕΥΜΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΝΕΥ ΦΠΑ	28,54	0,00	28,54			0,00
Γενικό Σύνολο					2.297,01	466,04	2.763,05	2.256,00	0,00	466,04

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στη σημερινή ραγδαία μεταβαλλόμενη πραγματικότητα, η πληροφόρηση έχει απόκτηση ιδιαίτερη βαρύτητα, δεδομένου ότι οι αποφάσεις της διοικήσεως μιας επιχείρησης πρέπει να συμβαδίζουν με τον σημερινό ρυθμό της οικονομικής ζωής (Γαλάνης, 1995). Οι πληροφορίες που παρέχει η λογιστική βοηθούν στον καλύτερο προγραμματισμό, έλεγχο και στη λήψη αποφάσεων καθώς και στην καλύτερη αξιοποίηση των πόρων και κεφαλαίων της επιχείρησης .

Η λογιστική έχει χαρακτηριστεί σαν τη «γλώσσα του εμπορίου». Τη γλώσσα δια μέσου της οποίας επικοινωνούν οι συγκεντρωθείσες επιχειρηματικές πληροφορίες σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο και εξελισσόμενο εμπορικό και κοινωνικό περιβάλλον (Νεγκάκης Χ., 2006). Θα μπορούσε να οριστεί σαν την διαδικασία η οποία αφού συγκεντρώσει όλες τις χρήσιμες ποσοτικές πληροφορίες (όπως τα στοιχεία αγορών, πωλήσεων, εξόδων, κέρδους) καταγράφει τις συναλλαγές, συγκεντρώνει, ταξινομεί και αναλύει τις σχετικές πληροφορίες και τελικά τις παρουσιάζει στην διοίκηση για λήψη αποφάσεων.

Οι οικονομικές μονάδες για την σωστότερη λογιστική παρακολούθηση πρέπει να ακολουθούν και να τηρούν κάποιους κανόνες και νόμους οι οποίοι αποτυπώνονται σε έναν κώδικα. Έτσι ο σύγχρονος λογιστής οφείλει να γνωρίζει φορολογική νομοθεσία αφού κανένα «χαρτί» δεν εκδίδεται και τίποτα δεν κινείται σήμερα στην επιχείρηση χωρίς να προβλέπεται από αντίστοιχη διάταξη νόμου (Πομόνης, 2004). Το σπουδαιότερο όμως είναι ότι θα πρέπει να αναπτύξει οργανωτικές ικανότητες.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αθανασίου Δ., 2004, Μηχανοργάνωση Επιχειρήσεων, Εκδόσεις Β. Γκιούρδας, Αθήνα

Καραγιάννης Δ., Καραγιάννης Ι., και Καραγιάννη Α., 2011, *Εργατικά – Μισθοδοσίες - Ασφαλιστικά, Παραδείγματα – Δηλώσεις στην Πράξη*, Θεσσαλονίκη

Καραγιώργος Θ. και Πετρίδης Α., 2006, *Μηχανογραφημένη Λογιστική Θεωρία & Πράξη : Μηχανογραφική αντιμετώπιση λογιστικών θεμάτων με χρήση του προγράμματος «Κεφάλαιο 4»*, Εκδόσεις Γερμανός, Θεσσαλονίκη

Πομόνης Ν., 2007, *Λογιστική: Γενικές Αρχές Λογιστικής – θεωρία και Πρακτική – Ε.Γ.Λ.Σ. – Γενική και Αναλυτική Λογιστική*, Εκδόσεις Σταμούλης Α.Ε., Αθήνα

Σταματόπουλος Δ., Σταματοπούλος Ι., και Σταματόπουλος Π., 2013, *Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών, Ανάλυση – Ερμηνεία*, Εκδόσεις eliforin, Αθήνα

Στεφάνου Κ., 1996, *Μηχανογραφημένη Εμπορική Διαχείριση & Λογιστική*, Εκδόσεις University Studio Press, Θεσσαλονίκη

INTERNET

www.forologikanea.gr

www.gsis.gr

www.taxheaven.gr/